

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermones thesauri novi de tempore

Petrus <de Palude>

[Straßburg], 1489

Sermo XI - Sermo XX

[urn:nbn:de:bsz:31-306766](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-306766)

minorē iuxta exigentiam suoz meritor. Un apls. i. Lhoz. xv. Alia est claritas solis. alia lune. et alia claritas stellar. stella enim a stella differt in claritate. sic et resurrectio mortuoz. Un Matth. xij. Fulgebūt iusti sicut sol i regno pris coz. nō est intelligendū q iusti solū modo habebūt claritatē solis v lūne v stella rū. sed apls p hoc innuit q minima claritas scōz i eterna beatitudine inestimabiliter superat claritatē solis. ita q claritas solis superueniente claritate scōz obtenebrabit. sic dicit mgr in. iij. s. hiaz. dist. xlvij. Et dicit sanctus Tho. in. iij. scrip. di. xlvij. q. vij. q illa claritas causabit ex redūdātia glie aie in corp⁹. et ideo fm q aia erit maioris claritatis fm mai⁹ meriti. ita etiā erit differētia claritatis. De malis sō dicit mgr in. iij. di. xlvij. et sūt verba Aug. in enchiridion. Quicūq ab illa p dūōis māsā q p adā facta est nō liberabunt per xpm: resurget quidē etiā ipi vnusquisq cū carne sua. vt cū diabolo eiusq angelis puniant. Utrum sō ipi cū vicijs et reformatibz suoz cozpoz resurgāt quicūq in eis gestauerūt in requirēdo labore qd opus sit. Nō em fatigare nos debet incerta coz habitudo qz erit certa et sempiterna dānatio. Sup q scūs Tho. in. iij. di. xlvij. q. vij. Auctor q naturā cōdidit in resurrectione naturā cozpis integre repabit. Unde qd qd defect⁹ et corruptioe vel debilitate naturę sue principioz naturalū in cozpe fuit totum in resurrectione remouebit. sicut febris lipitudo et similia. Defect⁹ autē q ex naturalibz principijs in vno cozpe naturali sequunt. sicut pōderositas passibilitas et silia in cozpibz dānatoz erūt. qz defectus ab electozū cozpibus glia resurrectionis excludit. Un sicut resurrectione electozū p differētia meritorū diuersificat in glia. sic etiā resurrectio malozū differēter fiet fm maiōritatē demeritorū et culparum que quilibet gessit in cozpe suo.

De eadē dominica.
Sermo XI.

Hinc videbūt

filii hoīs venientē i nube. Lu. xxi.
Q Audistis de his q pcedūt iudiciū. nūc videndū est primo qd sit illud iudiciū tps. Secdo q ad iudiciū sit inuirt⁹ a patribus. Tercio erit manifest⁹ oibz. Quarto erit trat⁹ pccōibz. Quinto stipat⁹ celestibz ciuibz. Pro pmo sciēdū est videlicet qd tps sit iudiciū.

et vtz nocte mane die v lero. aliq volūt q de die. et illo qd scribit. i. ad Lhoz. xv. Dies em dñi declarabit. qz i igne reuelabit. Et Act. i. Sic veniet quēdamodū vidistis. cū. Aliq vero media nocte. fm illud Mat. xxv. Media nocte clamor fact⁹ est. Et sic p h tpe iudei dicit q in egipto angel⁹ percussit primogenita et filij isrl liberati sunt Exo. xij. Aliq sō q mane. ps. Mane astabo tibi et vidēto. ps. v. Sz nullū illorum reoz certū. Marci. xij. De die autem illa vel hora nemo scit neqz angeli i celo neqz fili⁹ in humanitate nisi pater. Actu. i. Non est vestrū nosse tpa vel momenta q pater posuit in sua pte. Ubi dicit scūs Tho. in. iij. scrip. di. xlvij. q. iij. q sicut dicit Aug. in lib. lxxx. q. lxi. Etas vltima humani generis q incipit ab aduētū domini vsq ad finē seculi quibz generationibz cōporet incertum est. sic etiā senectus que est vltima etas hoīs cuz qn qz sola tm teneat tps qstū relique omēs. Huius ratio est. qz determinat⁹ numer⁹ futuri tēporis sciri nō potest nisi p reuelatōez v l p naturalē rationē. temp⁹ autē qd erit vsq ad resurrectionē numerari nō pōt naturali rōne. qz simul erit resurrectio et finis mor⁹ celi. et motus autē celi nō potest cognosci finis ei⁹ cum sit circularis. et fm naturā possit imperuū durare. Similiter nec p reuelatōez haberi pōt. ideo vt omēs semp sint solliciti et ppati ad xpo occurrendū. Et ppter h apls etiā de h qrentibz respondit vt supra Actu. i. Nō est vestrū sciri. Itē q vt Aug. dicit. xvij. de ciui. dei. Dim de hac re calcantū digitos resoluūt et quiescere iubet qd em apls querentibus noluit indicare nec alijs reuelabit. omēs em qui p dicitū tps numerare voluerunt hucusqz falsiloq sunt inuenti. Nō em expedit scire hoībz. Ideo Aug. Salubriter diē aduentus sui dñs latere voluit: vt semp sic debemus viuere ac si semp debere m⁹ iudicari vt semp tuncam⁹ deū. Quia scribit Deutero. xxxij. Iuxta est dies p dūōnis et adesse festinat tpa. Quia ppter dicit saluator Matth. xxij. Vigilate frēs qz nescitis q hora dñs vester vter⁹ sit. Ubi Aug. in ser. xxi. super Matth. Nemo qrat nouissimū diē qn ventur⁹ sit. Sz vigilem⁹ omēs bene viuendo ne nouissima dies nos inueniat imparatos. qz lis quisqz em hinc exierit i suo nouissimo die id est morte tal in iudicio apparebit. Jō gre. A nullo scitur dies nouissima. i. est incerta vt semp sit suspecta. Jō media nocte exponit per mgrm in. iij. s. hiaz. di. xlvij. id ē nullo scire. i. cū valde obscurū erit. i. occultū. qz vt ait Au.

Dñica secūda aduentus

Media nocte nō p hora tps. sed dñi nō spe-
rat tunc veniet dies nouissima. Secūdo ad iu-
diciū iusticie est xps imitatus a pñibz vt fecit
dauid rex et ppheta graupendens iniurias si-
bi ab inimicis suis illatas. scācs i spū dñm dixit
se Deut. xxxij. Mea est vltio et ego retribuam
eis in tpe. Istud iudiciū sepe inuocat in ps. di-
cens. Iudica iudiciū meū et redime me. psal.
cxvij. et ps. cxliij. Expugna impugnātes me
apphende arma et scutū. et eurge in adiutorū
mūm mibi. et ps. cxliij. Qm̄ multi sunt qui per-
sequunt me et tribulāt me. s. diabolus et ppra
caro. Et iō i ps. xliij. dicit. Iudica ḡ me dñe et
discerne cām meā d̄ gēte nō sancta. ab hoīe in-
iq̄ et doloso. i. carnis mee desiderio eripe me. qz
caro sepe decipere me et attrahere ad peccatū
attēptat. Eripe insup me ab homie malo. i. a
me ipo. nam q̄cunqz me diuerto ibi vicia mea
vt dicit Dug. in li. d̄ bono p̄sācie me sequūf.
et vbiqz vado p̄sācia mea nō me deserit. s. qz
cū vbiqz plens assit qd̄ facio scribit. Jō inq̄t p
pheta regi ps. xxxij. Exurge dñe et intēde iu-
dicio meo. s. qd̄ ego facio de me ne dijudicet.
dāner a te. ps. cclv. Qm̄ tu es dñs faciens iu-
diciū oībz in iurā patiētibz. Et ps. lviij. Intē-
de ḡ ad visitandas om̄es in extremo iudicio
generalī. q̄ speciali sigillatim singulos nūc vi-
sitas tam i vita q̄ i morte. et om̄es gentes. i. tā
fideles q̄ infideles. tā diuites q̄ paupes. tam
clericos q̄ laicos. Et q̄s inuenies subditos
et seruos male vixisse. et platos et dños male p̄-
fuisse et instruxisse nō misereat oībz. et speciali-
ter his q̄ nūc tuā nō faciūt voluntate nec affe-
ctant misericordiā. Un̄ hi sunt q̄ misericordiā
dei nō affectāt finē. s. huius. q̄ in peccatū pmanēt
et alios neq̄ter viuere pmittūt. Et nō misere-
aris oībz q̄ opant iniquitatē. q. d. licet tu deus et
dñs platos negligentēs ppter subditorū vi-
cia punias. Ezech. iij. Ego sanguinē eorum de
manu tua requirā. nō tamē subditi immunes
erunt a pena. quā Ezech. xvij. Alia q̄ pecca-
uerit ipa moriet. Itē dñe nō misereat oībz q̄
cunqz sunt q̄n punias in p̄senti. Bonū em̄ sic
est non misereat. qz meli⁹ est vt de⁹ quēpiā h̄ p
suis delictis et p̄cis puniat. vt dicit Bre. qz q̄
eū illic eternaliter dāner. sicut bonū ē ut cirur-
gicus non parcat carni putride. sed abscidat
putridā vt saluet sanā. ergo intēde iudicō tuo
ad visitandas om̄es gētes. Un̄ Lyra. Diuina
puidencia cōtēdit se ad om̄s tam ad iustos q̄
ad iniustos ad reddendum eis finē merita et
demerita. Nō igit misereat oībz q̄ opant iniq̄-
tatem et certa maliciā et obstinatōne. qz tales

sunt indigni misericordia. nō etiā miserearis
oībz in aniter pmanētibz in p̄cis. Itē non mi-
serearis oībz s. aliquibz miserearis. his nanqz
qui nunc penitentiā agūt tūc miserebis. s. nō
his tunc miserebis qui nūc penitere et a pecca-
to cessare p̄tēnt. qz tūc nō erit loc⁹ misericordie
sed solū iusticie in quo nulli parceret. p̄cibz. vi.
Zel⁹ et furor illi⁹ nō p̄cet i die vindicte. nec ac-
quiescet cuius q̄ p̄cibz. nec recipiet p̄ redem-
ptione dona plurima. qz iudiciū dei est et erit
finē veritatē. i. eq̄tatē iusticie. q̄ iuxta sententiā
saluatoris Matth. xxi. malos male perdet.
Item vt xps veniret ad iudiciū etiam in celo
desideranter affectabūt sancti. Apoca. vi. Un̄
di subitus altare aīas interfectorū ppter s̄bz
dei et ppter testimonium qd̄ habebant. Et cla-
mabāt voce magna. id est affectu et desiderio
magno. sicut fecit moyses Exod. xxiij. Et susā-
na Dan. xij. qui solū mentetenus clamabāt
desiderātes. qz desiderū hominis est clamor ho-
minis apud deū quem deus exaudit. ps. Dei
deriū pauperum exaudit dñs. ps. x. Cla-
mabāt in quā dicentes Usqzquo. sicut tps expe-
ctas dñe. glo. ibidē. Et non vindicias languē-
nē nōstz de his qui habitāt in terra. s. separan-
do bonos a mal. et q̄ vterqz vadat ad loca sua.
boni in celūz vbi parat⁹ est eis locus. Johan.
xiiij. Clado parare vobis locūz. et Mar. xxv.
Venite benedicti p̄ris mei possidete patū vo-
bis regnū a p̄stitutiōe mūdi. et mali in infernū
vbi paratus est eis locus finē eorum demerita
Act. i. Eum iuda traditore q̄ p̄uaricā⁹ est vt
abiret in locū suū. i. in infernū. Un̄ abacuc. i.
Usqzquo. i. q̄d̄m clamato dñe et non exaudies
vociferatoz ad te vim pariens et non saluabis
q̄re respicias p̄tēptores et taces concuscate in-
pio iustioz se. Ecce quō desiderū sanctorū in-
uitat christū venire ad iudiciū. Tercio ven-
erit ad iudiciū oībz manifest⁹. Unde ps. Deul
n̄ manifeste veniet. s. ad iudiciūz. ps. xliij. In
primo em̄ aduētū nō venit manifeste. sed iub
nube carnis latuit. qz licet fuerit abscondit⁹ de⁹
vt habet ysā. xlv. Tercio es deus abscondit⁹.
tū hic de⁹ n̄ xps. noster dico ppter s̄formita-
tē hūane nature. h̄ os de ossibz nostris et caro
de carne nostra venit manifeste. Juxta illud
Matth. xxij. Sicut fulgur exit ab oriente et
apparet vsqz ad occidentē. ita erit aduēt⁹ s̄-
lū hominis. i. xpi manifestus. Deus inq̄z ma-
nifeste veniet. de⁹ noster et non silebit. ps. xliij.
s. se manifestabit cunctis. Primo em̄ aduētū
tuo suo apparebat coram se in iustis iudiciū
vt Caypha et Pylato. vt p̄dixit ysā. lviij.

Tibi ppheta de xpo loqns in spu dicit. Qua-
 si agn^o corā condere se obmutescit. nō ex culpa
 vt dicit Aug. s; ex patientia. et nō aperuit os
 suū. Matth. xvi. et Luc. xxiij. et Marc. xv. et
 Jobā. xix. Nō rēdit ei verbū. Silet mō etiā
 de^o qm ad quosdā q̄s pmutit viuere in lasciu-
 ijs et voluptatib; p licentia bñplaciti sui et
 nō rei. De quib; ps. Dec. s. mala et p̄ca fecisti
 et tacui. ps. clix. Ab h̄ silēno orat se ppheta li-
 berari in ps. xxvij. dices. Deus meus ne sileat
 a me. Glo. s. me nō increpando. et assimilabo
 ppter peccata mea q̄ facio descendens in la-
 cum inferni. q; vt habet Zophonie. i. Dies ire
 dies illa dies tribulatiōis et angustie. dies ca-
 lamitatis et miserie. dies tenebrarum et caligi-
 nis. dies nebule et turbini. dies tulle et dan-
 goris et. Et q̄to magis modo rauerit. tanto
 fortius tūc loquet in verbo aspero. Mat. xxv.
 Dilcedite a me maledicti in ignem eternum.
R Jē manifest^o veniet sicut manifeste ascē-
 dit. Actū. i. Sic veniet quemadmodū vidi-
 stis eū cūcē i celū. q̄si dī. sic videbit eū ad iu-
 diciū venire. Jē manifestus apparebit vt dī
 cūcē m̄ḡ i. iij. s̄ntaz. dist. xlvij. c. i. et iij. in s̄ra.
 q; in forma serui humana. s. iudicabit. et glifi-
 cata vt m̄ḡ ex verbis Aug. ibidē in. ij. c. redū-
 cit. et om̄ib; apparebit i iudicio vt videat ma-
 li in quē pupugerūt. Apoc. i. tā corp̄aliter oc-
 cidēdo q; spūaliter offendēdo. q; nō min^o con-
 temnit eū q̄ p̄cepta contemnit q; q̄ xpm crucifi-
 xerunt. Et forte magis. q; peccas facit qd̄ for-
 te de^o nō vult. s; q̄ xpm crucifixerūt fecerūt qd̄
 xps voluit. ysa. liij. Oblatus est q; ipse voluit
 Ideo tales solū hūanitatē videbūt vt timeat
 diuinitatē s; nō videbūt nec gaudebūt. Un̄
 ysa. xvi. Tollat impi^o ne videat gloriā dei
 Diuitas em̄ vt dicit m̄ḡ vbi s̄ in fine p̄mi. c.
 sine gaudio videri non p̄. quo gaudio malī
 ppter eoz peccata sunt et erūt indigni. q̄re di-
 uinitatē iudicis. s. xpi qui de^o est nō videbūt.
 s; bonī diuinitatis claritatē videbūt. q; digni
 sunt et erūt. q; sunt mūdi corde et sciētia pu-
 ra. De q̄b; Mat. v. Bñ mūdo corde qm̄ ipsi
 deū videbūt. qd̄ erūt ipis gaudiū et vita eterna
 Jobā. xvij. Nec est vita eterna vt cognoscāt
 te solum verū deum. Cognosceēt em̄ ab oib; .s.
 bonis et malis. n̄ eodē modo vt p̄dixi. Logno-
 scetur in quā dñs iudicia facies. ps. ix. Quar-
 to veniet ad iudiciū terribilis et irat^o peccato-
 rib; . Ideo ps. ad eū in spu inq̄t. Tu terribilis
 es. et quis resistet tibi. ps. lxxv. q. d. null^o. Ex
 tūc. s. i iudicio ira tua p̄tra peccōres apparebit
 vt canit ecclia. Dies illa dies ire dies calami-

tatis et miserie. dies magna et amara valde. s.
 malis et peccatorib;. q; vt habet ad Roma. i.
 In illa die reuelabit ira dei de celo sup om̄es
 impietate et iniusticia hoim eoz q̄ veritate dei
 in iniusticia detinēt. Nolētes iuste viuere et a
 peccatis declinare. Un̄ m̄ḡ vbi supra. ca. ij. i
 finelre. Apparebit terribilis malis et iustis mi-
 tis. Erūt em̄ terrores malis et lumen iustis. Re-
 uera tūc terribilis et irat^o apparebit i die iu-
 dicij vt timeat h̄i q; p̄ oculis iā timor dei nō
 est q; ad m̄lta peccata corruunt. Juxta illud
 puer. vij. Bñs h̄o q̄ semp est pauid^o. q̄ vero
 mētis est dure corruet i malū. et etiā sine timo-
 re dei iustificari nō p̄t. vt dī. Eccl. i. Qui si-
 ne timore dei est nō poterit iustificari. i. cū iu-
 stis habere mētē iudicē s; iratū. Jē q̄ i suo pri-
 mo aduentu mitis venit peccōrib;. Mat. xxi.
 Ecce rex tuus venit tibi māsuer^o. q; venit vo-
 care peccōres ad penitentiā Matth. ix. S; q; q;
 inter malos q̄ nolūt intelligere ut bene agant.
 ps. xxxv. aliq̄ sunt. Dicere. xvij. q̄ nō agunt. p̄
 p̄cto suo penitentiā in h̄ tpe māsuetudis et gr̄e.
 q; peccōrib; irat^o adueniet et terribilis. Nam
 inq̄t ppheta. Si penitentiā egent gens illa a
 malo suo agā et ego p̄ntiam sup malo qd̄ cogi-
 tauit vt facerē ei. Si fecerit malū in oculis meis
 vt nō audiat vocē meam. penitentiā agā super
 bono qd̄ locut^o sum ut facerē ei. Et ideo q; sic
 inueniet veste chāntatis carere ligatis mani-
 bus et pedib; cū funib; peccator. ut dī. puer.
 v. funib; peccōz suoz quisq; p̄stringat. p̄ci-
 et i tenebras exteriores. Tūc q̄libet peccōr q̄ hic
 deū nō timebat dicit illud ps. liij. Timor et
 tremor venerūt sup me et p̄tererūt me tenebre
 scilicet culpe q̄ sunt causa. De om̄ib; his dicit
 Greg. sup Ezech. Redēptor humani generis
 cū iudex apparuerit mitis et speciosus erit iu-
 stis. terribil et irat^o iniustis. quē em̄ māsuetum
 aspiciēt electi. pauendū et terribilē videbunt
 reprobi. Ideo q; electi tūc eū nō terribilē vide-
 bunt. q; mō terrore ei^o p̄siderare nō cessant. s;
 studiose p̄siderāt q; terribilis et irat^o ad iudē
 cū veniet. ad culpas suas dēfēt. et nūc amorē
 illi^o an̄ oculos mētis ponūt et quotidie bona
 agūt et mala p̄mescūt. ḡ erūt eis pi^o. Un̄ san.
 Tho. dicit in. iij. di. xlvij. Sic amica gloria
 ē delectabilis et p̄tys illi^o odio habet. s. immi-
 cis. sic visio claritatis ipi^o humanitatis xpi bo-
 nis erit delectabilis q; in p̄mū. malis s; cō-
 tristabilis q; in supplicij. Un̄ Aug. Mal-
 leit reprobi om̄e to mētū pon^o sustinere q; fa-
 ciē iratā iudicis videre. Et implebit in eis illud
 Zach. xij. Oculi p̄talscēt i foraminib; suis

Dñica secūda aduentus

Quinto veniet ad iudiciū nō sol⁹ s; cū celesti
bus ciuib; vallat⁹. De q; ysa. iij. Dñs ad iudicium
cum veniet cū seniorib; ppli sui ⁊ principib;
eius. Cum principib; dico. i. aplis q; sunt no
ui testamēti principes. Juxta illud ps. Prin
cipē populoz congregati sunt cū deo abraā. ps.
xvi. Et ps. xliij. Constitues eos principes su
per omnē terrā. i. tecū iudicatuos. ⁊ seniorib;
id est principib; veteri testamēti. hi oēs veni
ent ad iudiciū cū xpo. De q; puer. vlti. Nobil
in portis. s. tā celi q; inferni vir ei⁹ ecclie scilicet
id est xps qñ sedebit in iudicio cū senatorib;
terre. i. cum patrib; veteris ⁊ noui testamēti
Secūdo nō solū cum his s; oēs angeli ei⁹
veniet cū eo. vt habet Math. xxv. Cū autē ve
nerit fili⁹ hoīs in maiestate sua ⁊ oēs ange
li cū eo. Ubi Lya dicit primo ppter iudicis
honorē. sedo ppter pctōz accusatōez. q; ange
li q; fuerunt nobis ad custodiā deputati tales
erūt nostri accusatores. sciētes oīa mala q; pec
catores fecerūt. ipos grauitē accusabūt. iuxta
illud Job. xx. Reuelabūt celi iniquitatē eius
id est persone celestes. s. angeli. Tercio angeli
venient cū eo ppter iudicij executionē. q; mi
nisterio sanctorū angeloz reducent electi in ce
lū. p malos s; o angelos q; sunt ⁊ erūt ministri
iusticie dei ipi mali trahent in infernū. Unde
Aug. de ciui. xxi. Oēs angeli cū eo venient
q; aduocabit de superiorib; locis ad faciendū
iudiciū. s. discretōis sepando malos a bonis
Deh; etiā dicit Lhus. in omd. Oēs angeli
cū xpo erūt testātes ipi qualiter administrave
runt missi a dño ad hoīm salutē. q; em̄ nūc col
nō suscipiūt tanq; a patre missos tūc in iudi
cio patient eos aduersariq; vt iudicis execu
tores. Quare audiat ⁊ sciat vnusquisq; vt dei
amore alliciat ⁊ faciat bonum ⁊ timore iudicij
terreatur vt fugiat malum. Nam immensa le
ticia erit bonis ⁊ bene opantibus videre vul
tum creatoris ⁊ redēptoris tam serenū in quē
desiderāt angeli spicere. i. Petri. i. In quem
nunc quoq; nō vidētes credis. credētes autē
exultabitis leticia inenarrabili ⁊ glificata re
ponātes sine fidei vestre salutē aiaz vestraz.
vt dixit saluator Luce. xxi. Respiciēte ⁊ leuate
capita vestra qm̄ appropinq; bit redēptio v̄ra
Ecōuerso vero immēsus dolor erit malis ad
videndū faciē iudicis Malach. iij. Quis sta
bit ad videndū eū. Ipe em̄ q; si ignis consūas
ita vt implebit in eis illud Apoc. vi. Dicunt
montib; ⁊ petris cadite sup nos. ⁊ collib; co
opite nos. ⁊ abscōditenos a facie sedētis sup
thronū ⁊ ab ira agni. qm̄ venit dies magnus

ire spoz. ⁊ quis poterit stare. Et nō mirū. nā
Nester. xv. vidēs regem assuec; vestib; regali
bus indutū q; erat terribilis aspectu corruit. ⁊
mutata est eius rosea facies in pallores. quid
de rege reguz q; veniet ita seriose ad iudicium.
Itē Daniel ad aspectum angeli ita terreat
vt oēs vires eius emarcuerint. Dan. x. Sicut
⁊ Iohes euāgelista vt habet Apoc. i. in sp̄s
ctu angeli cecidit qñ mortu⁹. Similiter ⁊ cu
stodes sepulcri chusti p timore angelozum vi
sione territi facti sunt velut mortui. Math.
vlti. Nō magis erit terror malis d̄ aspectu
xpi in die iudicij. cui; apparebūt oēs angeli
eius cū eo. Ideo Malach. iij. Quis poterit
cogitare die aduent⁹ ei⁹. s. p timore. vñ Mat.
xxij. Sicut em̄ fulgur exiit ab oriente ⁊ patet
vsq; in occidentē. ita erit aduent⁹ filij homis
ad iudiciū. Et dicit notāter filij hoīs. i. virgi
nis. De q; mgr̄ in. iij. dist. xlvij. Prātem de
dir ei iudiciū facere q; fili⁹ hoīs est. non q; ipe
ex virtute homis sit iudicatur⁹. vel q; ipe sol⁹
sine patre ⁊ ip̄i sancto iudiciū sit factur⁹. s; q;
ipe solus in forma serui iudicās bonis ⁊ malis
videbit. Nā vt dicit Aug. Licet oēs a trinitatē
tis sint indiuisi. ita vt qd; facit vna persona
facit ⁊ alia ⁊ oēs. tamē sicut sol⁹ filius carnē
assumpsit humanā. ita solus iudicabit. De q;
Johā. v. Pater non iudicat quēq; sed omne
iudiciū dedit filio. Ubi mgr̄ loco q; sup̄. Non
ita est intelligendū qñ fili⁹ sol⁹ iudicat ⁊ non
pater. s; q; forma filij humana cuncti in iudi
cio apparebit. nō in forma infima s; glorioza.
Iudicabit autē ex virtute diuinitatis nō sine
p̄re ⁊ sp̄sātō. Et merito p̄as iudiciaria attri
buitur filio **T**ercio nāq; sanct⁹ Tho.
pte. iij. q. lix. ar. i. Ad iudiciū faciendū requirunt
tria. Primo p̄as subditos coercendi. Eccl.
xvij. Noli q̄rere fieri iudex nisi valeas virtute
inimpe iniquitates. ne forte ex timēcas faciem
potentis ⁊ ponas scandaluz in agilitate tua.
Secūdo celi rectitudo. vt. i. non ex odio vlti
more sed ex amore iusticie iudiciū ⁊ sententiā
pferat. Juxta illud puer. iij. Quē em̄ diligit
deus corripit. ⁊ qñ p̄ i filio cōplacet sibi. Ter
cio requirunt sapientia fm̄ quā format iudicium
Eccl. x. Iudex sapiēs iudicabit populū suū
S; q; fili⁹ oīa ista habz. P̄io p̄ates Mar.
vlti. Data est mihi oīs p̄as in celo ⁊ in terra.
Secūdo habet veritatē ⁊ zeli rectitudinē. quia
ipe est veritas. Joh. xij. Ego sum via veritas
⁊ vita. Et Joh. xij. In h̄ natus sum in mun
dū vt testimonij perhibeam veritati. Et ista
duo p̄pignunt ad iudiciū. Sed tertiūz p̄pue

est fin q accipit forma iudicij. qz ipa ratio iudicij est lex sapiencie et veritas fin qua iudicat. Et qz filius est sapiencia genita et veritas a precepe dicitur et ipm pfecte representat. ideo ppe iudicaria pias filio attribuit. De q Aug. de ha religione. Filius est veritas incomutabilis et ars oipotentis artificis. qz autortas iudicandi attribuit ppi in qntu est pncipiū filij. Sz ipa rō iudicij attribuit filio q est ars et sapiencia pias. vt sicut pater oia fecit p filiu suu in qntu est ars eius et sapiencia. ita etia iudicat oia p filiu suu in qntu est sapiencia et veritas. et ita autortas iudicandi et rōi trinitatis. Sz in p qnda appropria rōi attribuit filio rōe arti. qz ipe est ars et sapiencia pias. Et h designat i Daniele. c. viij. vbi pmo dicit q antiquus dicit sedet. et postea sedit tur q filius hois puenit vsqz ad antiquu dieru et redit ei pates et honore regu. p qd dat intel ligit q autortas iudicandi est apud piaz a q filius recipit pates. De q Job. v. Pr omne iudicium dedit filio qz filius hois est. U Pro q sciedu dicit scius tho. pre. iij. q. li. ar. ij. Quia uis apud deū remaneat pmaria autortas iudicandi. in hois comunit a deo iudicaria potestas respectu eoz q ei iurisdictioni sbiciunt. Iuxta illud Deute. i. Qd iustu e iuste iudicate. et post par sedit. qz dei iudicium est. an? autortate vos iudicat. Et qm xps in natura humana est caput totius eccleie et sbiecto oia sub pedibus ei. vñ ad eu etia pnter fm naturā hōi nā iudicaria pias. De q Aug. dicit. Nō rōe nature hūane. qz sic oēs hoies haberēt hōi pates. sz q ad graz capis. quā xps in humana natura rōe vniūis cū diuina suscepit. Un xpo cōpetit iudicaria pias fm hūanam naturā ppter tria. Primo ppter pueniētiā et affinitatē ipi ad hoies. Sic em de p causas medias tan qz p pinqz opat effect. ita p hoies xps iudicat hoies vt sit ius iudicij hoibz et tor lerabili. Ideo apls Heb. iij. Nō habemus pontificē q nō possit cōpati infirmitatibz nostris. tempratū p oia p similitudine absqz pēto. Adeam? igit cū fiducia ad thronū gratie ei. Secdo qz i finali iudicio vt dicit Aug. super Job. erit resurrectio eoz pōz mortuoz q suscitāt de? p filiu hois. sic p eundez xps suscitabit nias in qntu est filius dei. Tercio qz sic dicit Aug. de sbis dñi. Rectū erat vt iudicādi viderent iudicem. sz boni et mali erūt iudicādi. restabit igit vt i iudicio forma sui bonis et malis ostēderet. Forma sō dei solis bonis seruaret. Ideo mgt in. iij. di. c. i. v. tractas illud Pater nō iudicat quicqz. sz omne iudicium dedit filio. dicit.

nō q filius solus iudicat et nō p. sz forma filij humana cūctis i iudicio apparebit. Et Sz dices. an xps meris suis adeptus sit iudicaria pates. Rñder scius Tho. pre. iij. q. li. ar. iij. dicit. Nihil phibet vni et idē debere alicui ex causis diuisis. sic glia corpus xpi resurgētis debita sunt xpo nō solū ppter pueniētiā diuinitatis et pgruētiā et ppter gloriā aie. sz etia ex merito hūilitatis et passionis ei. Sic filius iudicaria pias hois xpo cōpetit ppter diuinā personā et ppter caput. dignitate et ppter plenitudinē grē habitual. et cū h etia ex merito eā obtinuit. s. vt fm rei iusticia iudex esset q p rei iusticia pugnauit et viciat. Apoc. iij. Ego vici et sedi in throno pias mei. i. in iudicaria pte. fm illud ps. ix. Sedisti sup thronū q iudicas iusticia. de q Ro. ix. In h em xps mortuus est et resurrexit vt viuus et mortuus dñet. vbi dicit Alex. Xps p hūanitatē passionis pmeruit gloriā exaltatōis. et sic iudicatus est iniuste. sic iuste iudicabit. y Sed di. in q forma xps iudicabit. Rñder scius tho. in. iij. dist. c. viij. dicit. Iudicium aliqd dominū i iudicādo requirit. ad Ro. c. iij. Tu qz es q iudicas alienuz seruū. Et ideo fm h xpo competit iudicare q dominū sup hoies habet. Ipe aut est nō dñs nō solū rōe creatōis qz dñs ipe est de? ipe fecit nos et nō ipi nos. ps. cxx. sz etia rōe redēptōis qd ei cōpetit fm humanā naturā. ad Ro. c. iij. In h xps mortuus est et resurrexit vt et viuoz et mortuoz dñet. Ad pmiū aut vite eterne nob creatōis bona nō sufficiēt nisi redemptionis bñficiū adderet. ppter impedimētū qd nature create supuenit ex pēto pmi parētis. Un cū finale iudicium erit ppter h vt aliq ad regnū admittent. et aliq excludent. ad regnū obtinēdū nō sufficiēt dona creatōis. sz requirēt dona re creatōis. Et q ille q est creator et redēptor iudicabit. xps vero fm naturā humanā est redēptor. ergo iudicabit fm vtrāqz naturā. fm diuinā naturā iudicabit autortate ordinaria. sz fm humanā naturā iudicabit autortate delegata. Un Act. x. Ipe est q a deo iudex constitutus est viuoz et mortuoz. Et sic apparebit iudex i forma hūana. De q dicit Aug. de verbis dñi. forma illa iudicabit q iudicata est. Sed debet iudex vt iudex q stetit sb iudice vt reus dānabit veros reos q factus est falsus reus. De q Job. xxxvi. Causa tua qst impū iudicata est causam iudicijqz recipies. Un merito in forma hūana iudicabit. et h multis de causis. Primo ad pfusionē iudeoz q h dixerūt cū peccatoz. Job. ix. Nō scim? qz hic hō pctoz

Dñica secūda aduentus

est. Apparebit ergo eis i hūana forma vt cognoſcat eoz falſitatē. ⁊ eis i plebit illd Sap. v. Vidētes turbabunt timore horribili gemētes p angustia spūs. Et tūc nō qret pylar. ⁊ ergo rex es tu. ⁊ in dei non dicēt. si tu es xps dic nobis palā. s; cognoscēt tūc eū deū ⁊ hominē. Un sancto tbo. in. iij. Licet nō videbūt ei⁹ diuinitatē sed solū hūanitatē ipi mali: nō cognoscēt eū deū esse p signa ⁊ effectus. Secdo ad penā reproboꝝ q̄ videbūt se iudicari nō ab ange lo s; ab hoīe. De q̄ mgr in. iij. Iniaz. di. xlvij. dicit. Malis i forma hūana apparebit vt videat i quē pupugent. Tercio apparebit i forma hūana ad gliaz electoꝝ. q; magna erit gloria electi q; videbūt naturā sui generis excellent sine exaltatā. Juxta illd ysa. xxxij. Regē i eoz suoz videbit. O q; delectabil visio. s; q̄ ps. Videbūt recti ⁊ letabunt. ps. cvi. Dic ei mgr i. iij. Mali diuinitatē nō videbūt ne gaudeant. diuinitatē em sine gaudio videri nō p̄t. q; dicit Aug. Visio beata est tota merces ⁊ vita eterna consistit i ea. iuxta illud Job. xvij. Nec ē aut vita eterna vt cogscāt te solū vez deū. ⁊ tūc la vita p̄uati sunt mali ppter immūdiā p̄cti. q; solū puri oculi possunt diuinitatē intueri. iuxta illud Matth. v. Beati mūdo eoz de qm̄ ipsi deū videbunt.

De eadem dñica.

Sermo XII.

Hinc videbūt

filii hoīs veniēt in nube. Lu. xxi. **A**udistis in q̄ forma veniet ad iudiciū. Nūc vidētū est vbi ⁊ i q̄ loco erit iudiciū. Rūdet q; i valle Josaphat. iuxta illd Johel. iij. Cōgregabo oēs gētes ⁊ deducā eas i vallē Josaphat. ⁊ disceptabo cū eis. i. districte iudicabo eas. Et ibi xps apparebit i nube scilicet materialī ⁊ ad iudiciū descēdet sic i nube ascēdit i celū. Act. i. Sic veniet quēdamo dū vidistis eū euntē in celū. Et illa nubes erit lucida ⁊ clara dūia s; tute formata ⁊ nō s; tute nature. Jō Apoca. i. Ecce veniet cū nubib; ⁊ merito q; nubes terrā irrorat ⁊ q̄si lenificat ⁊ etiā tonitruat ⁊ fulminat. significatē dei misericordiā ⁊ iusticiā tāq; signū visibile. misericordiā em irroratē solabit iust. Iusticia s; tute fulmiabit s; petōres. vt scribit Deute. xxxij. Si acuro vt fulgur gladiū meū ⁊ arripuerit iudiciū man⁹ mea reddā vltionē hostib⁹ meis. i. infidelib; ⁊ his q̄ oderūt me. i. malis xpianis retribuā. s. penā p p̄ctis eoz. De q̄

ps. lxxvij. Visitabo i virga iniquitatē eoz. ⁊ i verteb; p̄ctā eoz. **B** Item nota cū xps apparebit i nubib; tūc boni apparebūt i aere Juxta illud. i. Thes. iij. Rapiamur cū illis i nubib; obuiā xpo i aera. ⁊ sic temp cū dño erit m⁹. s; mali stabūt i terra. q; dicit ps. Cōglutinat⁹ ēi terra veter nī. ps. xliij. q; mag; dilexerūt terrena q; celestia. iō i terra stabūt circūq; q; circa vallē Josaphat. q; incredibile est q; p̄ctatores q̄ ab initio fuerūt possent omēs intrare vallē Josaphat. iō circūq; stabūt vidētē xps iuxta illd Apoc. i. Videbit cū oīs ocul⁹. Sup q̄ dicit Bonauē. differētē videbūt. q; boni delectabiliter. mali terribilr. Et ppter p̄ctā remozū nō poterūt sustinere ei⁹ vultū. Et merito i valle Josaphat erit iudiciū. vt ibi veniat cū glia iudicatur⁹ vbi fuit cū ignominia iudicatur⁹. **L** Un ibi sic dicit mgr i. iij. Iniaz. di. xlvij. erūt q̄tuor o dīes i iudicio. duo ov dīes ex pte reproboꝝ. ⁊ duo ex pte electoꝝ. Ex pte maloꝝ aliq̄ iudicabunt ⁊ pibūt. ⁊ q; bus Mar. xxv. Esurim tñ redistis mibi māducare. Aliq; i. secūdi nō iudicabunt ⁊ pibūt. vt illi q; fundamētō fidei caruerūt. Jō ipsi vt rei dānabunt Job. iij. Qui nō credit iā iudicatus ē. Eoz em dānato toti ecclie nota ē. ⁊ iō dicunt tūc nō iudicari. q; ad cōspectū districti iudicis cū apra dānatōe sine infidelitatē accedēt. Tercij iudicabunt ⁊ regnabūt. ⁊ sūt illi q; tūc na fuerūt p̄mixta malis. s; bona p̄ualuerunt q; maclas petōꝝ lacrimis abstergētes elemosinis ⁊ bonis opib; operūt. q; vbi iudex ad terrā p̄sistētib; dicit Mar. xxv. Esurim ⁊ redistis mibi man. ⁊c. Venire bñdi. ⁊c. Quartij nō iudicabunt ⁊ regnabūt ac saluabunt. vt illi q; opa ⁊ merita fuerūt ita p̄fecta q; nullis malis ac paucissimis fuerūt p̄mixta. vt sūt hoīes p̄fecti ⁊ etiā p̄uati p̄ baptisimū mūdāt q; decēdit nūc an vsū liberi arbitrij ⁊ āgeli scī. De quib; ap̄ls. i. ad L hoc. vi. Nescis qm̄ scī ⁊ h mūdo iudicabunt. Et itez. Nescis qm̄ angelos iudicabunt q̄to mag; seculana. Nā p̄fecti iudicabūt alios. nō Iniaz ferēdo s; iudici assistēdo assessoria dignitate. Mar. xix. Vos q; reliq̄stis oīa i regeneratōe cū sederit fili⁹ hoīs i sede maiestatis sue sedebūt ⁊ vos sup sedes duo decim iudicātes. xij. trib; isrl. i. oēs hoīes. Juxta illud Job. xxxvi. Iudiciū paupib; tribuit. Sup q; sba dicit mgr i. iij. Iniaz. di. xlvij. c. iij. modicū an finē. Recte paupib; iudicāz tribuit. q; q̄to huic mūdo despecti sūt magna hūilitate tāto tūc maioris culinie p̄ctis exercecent. Et hec iuste erit mutatio dextere excelsi.

De q̄ ps. lxxvi. Quia hic diuites p suo libito iudicat paupes sepi⁹ eos pl⁹ q̄ iusticia req̄rit opprimeres ⁊ psequeret. ideo i futuro iudicio paupes iudicabit diuites cu iusticia ab ipis vindicta exigetes. Et sic tota trinitas iudicabit ordinata p̄ate. iuxta illud ps. Ipe iudicabit orbē terre i iusticia ⁊ p̄plos in eq̄tate. ps. lxxvij. **L**hus ⁊o delegata p̄ate. Al̄ pl̄i iudicabunt assessoria dignitate. Sꝫ oēs electi iudicabunt approbādo sn̄iaz iudicis. Sap. iij. Iudicabunt sancti nationes ⁊ dñabunt populus. Et min⁹ mali iudicabunt magi malos cōparatione. vt habet Math. xij. Uiri n̄m̄iure surgent cū generatōe ista ⁊ dēmnabunt eā. qꝫ p̄nitentiā egerūt in p̄dicatōe. Ioh̄s. sꝫ nō filij generatōis hui⁹ i p̄dicatōe xpi. ⁊ sic maiorū pena sunt digni q̄ sacramentoz abusi sunt gr̄a. qꝫ dicit Hie. Qui male abutit gr̄a hūc maior sequitur culpa. ⁊ q̄ maiorē culpā habuerit maiorēz si nō penitebit penā sustinebit. Et idēz. xxvij. moral. dicit. Quo q̄s meli⁹ intelligat eo dete- r̄ relinq̄t. Et ideo inextinguibiliter merebit suppliciu. qꝫ si voluisset prudēter vitasset peccati ⁊ opat⁹ fuisset op⁹ virtuosū. hec ille. Un̄ dicit glo. sup. Lu. Ubi mai⁹ donū sc̄it̄ie vel intellect⁹ ibi trāsgressor maior subiacet culpe. Et ideo q̄ vincit p̄c̄m̄ sedebit cū xpo approbantes iudiciū. Apoc. iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecū i throno meo. sicut ⁊ ego vici ⁊ sedi cū p̄e meo i throno e⁹. qꝫ iudicadi p̄nc̄p̄a tū ex ei⁹ d̄n̄te recipit. ideo in throno ei⁹ sede redicunt. **D** Sꝫ dices. nōne oēs iudicabunt. R̄ndet fm̄ san. tho. di. xliij. q. iij. Duo p̄tinet ad iudiciū. s. discussio meritorū ⁊ retributio p̄m̄oz. Quātū ad retributōez oēs iudicabunt. ij. **L**hoz. v. Nōs ei nos manifesta n̄ oportet an̄ tribunal sp̄i. vt referat vniūsq̄sq; p̄p̄ria corp̄is pur gessit siue bonū siue malum. Sꝫ nō oēs iudicabunt q̄tū ad discussionē meritorū. qꝫ solū illi iudicabunt q̄ habēt nota bilē admixtionē meritorū maloz. s. cū bonis. p̄fecti autē qꝫ nō habēt talē admixtionē q̄ discussione indigeret. ideo nō iudicabunt. Itē infidelēs fundamēto carēt salutē. qꝫ infidelib; n̄ est fidei fundamētū. q̄ sublato oīa opa sequētia p̄fecta rectitudie intentōis carēt. ergo non habēt boni meriti admixtionē. ideo nō iudicabunt iudicio discussionis. sꝫ t̄m̄ alij duo ordines v̄p̄dicatū est. Iudiciū autē qd̄ est penarū retributio p̄ p̄c̄is oib; malis cōpetit. **E** Sꝫ dices. qre vult habere generale iudiciū cū q̄libet iudicat in sp̄c̄ali post mortē vt latro a dext̄is iudicat⁹ est ad v̄n̄q. Lu. xxij. Hodie

meū eris i paradiso. Et diues iudicat⁹ ē ad mortē. Luc. xvi. Mortu⁹ est diues ⁊ sepult⁹ ē in inferno. Et q̄ frustra expectat finale iudiciū. sic scribit Nāu. i. Nō iudicabit bis in id ipm̄. Inq̄t em̄ Nō surgit duplex tribulatio. Ad h̄ r̄ndet sc̄tus Tho. p̄te. iij. q. lxx. ar. v. Iudiciū de aliq̄ re p̄fecte dari nō potest an̄ ei⁹ p̄sumationē. vt iudiciū de aliq̄ acto e q̄lus sit p̄fecte dari nō potest an̄q; sit p̄sumata i se ⁊ i suis effectibus. qꝫ m̄lte actōes vident viles q̄ ex effectibus sunt nocive. Sicut est de hoīe de q̄ iudiciū p̄fecte dari nō potest q̄adulq; ei⁹ vita terminet. eo q̄ m̄ltipliciter mutari potest de bono i malū. ⁊ eō uerso. Un̄ Deb. ix. Statutū est hoīb; semel mori. post h̄ aut iudiciū. Sic licet p̄ mortē vitā tp̄alis alicui⁹ hoīs terminet fm̄ se remanet t̄m̄ i effectibus. P̄tio remanet i memorijs hoīm i q̄b; etiā q̄nq; s̄ veritatē remanet bona fama v̄ mala vt m̄lti dicunt boni i mūdo q̄ apparebunt mali i iudicio. De q̄ Luc. xvi. Qd̄ hoīb; altū est abominatio est apud deū. Secdo remanet i filijs q̄ sunt aliq̄lis p̄portio pris. fm̄ illud Eccli. xxx. Mortu⁹ est p̄ illi⁹ ⁊ q̄si nō ē mortu⁹. s̄lem em̄ sibi reliq̄t post se. Et sic aliq̄ patres vituperant v̄ laudant ex p̄filiōz. ⁊ t̄m̄ multoz bonoz sunt mali ⁊o filij. ⁊ eō uerso. ⁊ h̄ apparebit i finali iudicio qd̄ nō dū apparuit. Tercio remanet i effectibus suoz op̄ez. sicut ex deceptōe arri ⁊ hus ⁊ alioz hereticoz pululauit infidelitas. ⁊ m̄ltos ifecit ⁊ hodie ificit. ⁊ sic effectū h̄m̄di delusiois nondū est finis. q̄tūcūq; mala creuerūt ex eis. qꝫ timēdū q̄ ad huc ampliora ex eis creſcēt ex q̄b; accidētalis eoz pena augmētabit. Sic etiā de bonis vt de paulo ⁊ alijs apl̄is ex q̄z doctrina fides p̄fecit ⁊ adhuc p̄ficiet. **H**oīb; accidētale p̄m̄i aut gimentat eis i celo. ⁊ h̄ totūz apparebit i finali iudicio. ⁊ nō dūz apparuit. Quarto remanet q̄tū ad corpus qd̄ aliq̄n̄ honorificetradit se p̄ulture. q̄nq; relinquit in sepultū. ⁊ tandē incineratū resoluit om̄ino. Quito q̄tū ad ea in q̄b; hō suū affectū defixit. puta i q̄busdā reb; tp̄alib; q̄z quedā cit⁹ finiunt. quedā diut⁹ durāt. ⁊ de his oib; p̄fecte iudiciū haberi n̄ potest in h̄ tpe. Et p̄pter h̄ de p̄m̄itit finale iudiciū vt manifeste d̄iudicent. **F** Itē sciendū est ⁊ vidēdū q̄lter veniet ad iudiciū. R̄ndet i rectu. cū p̄ate magna ⁊ maiestate. Un̄ sc̄tus Tho. in. iij. di. xlvij. q. ij. dicit. Sicut i p̄mo aduētū venit fili⁹ dei vt p̄ nobis satisfaceret apud patrē. ita i secūdo aduētū veniet vt iusticiā pris crequet apd̄ hoīes ⁊ gloriā maiestatis demōstret. ⁊ sic prim⁹ aduēt⁹ fuit in

Dñica secūda aduentus

ostensione infirmitatis et venit sic semper? Sed
suo aduentu erit in ostensione patris et venit ut
dñs. De q̄ ysa. xl. Ecce dñs cū fortitudine ve
niet et brachiū ei⁹ dñabit. Et dicit Lu. xxi. q̄
veniet cū potestate magna et maiestate. Ubi glo.
Per patres punit malos. et p̄ maiestatem glo/
labit bonos. Jō dicit Bre. in ome. Tūc eū in
potestate et maiestate visuri sunt. quē in humili/
tate positū audire noluerūt. tūc virtutē ei⁹ di/
stricte sentiet q̄to nūc cernitē cordis ad eius
patentiā nō inclināt. Tūciplebit illud i rectu
arscētibz homibz p̄ timore. Et dicit hoibz in
plurali. q̄ magna erit multitudo q̄ apparebit
i iudicio. Mat. xxv. An cū congregabunt oēs
gētes. i. tā boni q̄ mali. tā fideles q̄ infideles.
tā iudei q̄ pagani. Juxta illud apli. ij. Tho.
v. et Ro. xij. Dñes nos manifestari oportet
an tribunal xpi. Ubi dicit Iza. Nec excludū
tur pueri q̄ in p̄prio corpore nihil meruerūt n̄
remuerunt. q̄ iudicabunt s̄m ea q̄ circa eos
ab alijs sunt facta vel omīssa siue sint baptis
ti siue non. Ideo dicit in simbolo Athanasij.
Ad cui⁹ aduentū omnes hoīes resurgere habet
cū corpibz suis. Tā grandē multitudinē iudi/
cādo dñs s̄rute diuina p̄ angelos congregabit
Mat. xxij. Mittet dñs angelos suos cum
tuba et voce magna et congregabūt electos suos
et reprobos a q̄ttuor vētis a sūmis celoꝝ vsq̄
ad terminos eorū. et Mat. xxv. Et sepabit eos
ab invicē sic pastor segregat oves ab hēdis. et
statuet oves q̄ dē id est bonos a dextris. et hēdos
id est malos a sinistris. Sic vt a dextris cū oibz
bonis veniet Adā cū omī posteritate sua bona
i reū credēte et cū colēte. Itē Noe cū oibz suis
q̄ reū cū eo colēbat. Itē abraam cū oibz patri
archis. Itē ysaias cū oibz veris p̄phetis. Itē
Danid cū oibz bonis regibz. Itē bñdīca vir
go cū oibz sanctis virginibz. Itē Anna vidua
replī cū oibz bonis iugant. Itē Johānes ba
ptista cū oibz sanctis p̄ribz. Petr⁹ cū aplis. ste
phanus cū martiribz. Martin⁹ cū p̄fessoribz
bus. Et illa multitudo scōꝝ oīm quā nemo
dinumerare poterit vt scribit in Apoc. vij. sta
bit a dextris. S̄z a sinistris stabūt reprobi et ma
li. Cayn cū oibz homicidijs. Lamech cū oibz
adulteris. Nemroth cū oibz vsurarijs et rapto
ribz. Itē Iesi cū oibz iniustis mercatoribz. Si
mon cū oibz simoniacis. Jezabel cū oibz me
reticibz. athalia cū oibz pueroꝝ necatriciabz.
Judas p̄ditor xpi cū oibz p̄ditoribz. Hero
des necator pueroꝝ cū oibz iniq̄s regibz et p̄
cipibz. Barrabas cū oibz latronibz. Itē oibz
erit v̄i iudicio cū viderint filiū hoīs in maie

state sua. i. in excellēcia diuinitatis. quā q̄ dē dī
uinitatē videbūt i effectu licet nō in essentia.
Dea autē maiestas erit mal⁹ terribil⁹. q̄ veniet
inquā p̄mo ad iudiciū cū ira implacabili. scō
cū lapicēna infallibili. tercio cū potētia insupa
bili. q̄to cū iusticia inexplicabili. quinto cū
verecūdia intolerabili. sexto cū testimonio in
vincibili. Dixi p̄mo q̄ ad iudiciū veniet cum
ira implacabili. p̄verb. vi. Zel⁹ et furor n̄ par
cet i die vindicte nec acquiescet cuius q̄ p̄cibus
nec recipiet p̄ redēptōe dona plūma. vt dicit
Diere. xij. Noli orare p̄ p̄plo isto i bonū. q̄
gladio fame et peste ego consumā eos. Nā orō
scōꝝ ibi nō erit q̄ si essent nō essent accepte p̄
damnādis. vt h̄r. Ezch. xij. Si fuerit tres
viri isti i medio ei⁹. Noe Danid et Job. xpi iu
sticia sua liberabūt aīas suas s̄z nec filios nec
filias liberabūt. q̄ dicit Lhus. Nec parietes
ibi p̄ filijs intercedent. nec angeli sic solebant
ysa. xxx. Ardēs furor ei⁹ et ḡuis ad portandū
Ideo scriptura compar seriositatē iudicis leo
ni furētis. p̄verb. xv. Sic fremit⁹ leonis ira et
ira regis. Nā leo fremitu suo facit oēs feras ti
mere et tremere. sic xps i aduentu iudicij. Oze
xi. q̄si leo rugiet. et formidabūt filij maris. i. si
lij h̄m⁹ sculi. ps. Quis nouit patres ire tue.
et p̄ timore tuo irā tuā dinumerare. ps. lxxxij.
q̄si diceret. null⁹. Jō tēpcal Job. xij. Quis
mibi h̄mbuat vt in inferno p̄tegat me et ab
scōdas me donec p̄rāseat furor tu⁹. Et ps. vi.
Dñe ne i furore tuo arguas me neq̄s i ira tua
corripies me. Nāz hec ira te q̄ p̄verb. xxvij.
Ira nō habet misericordias. s̄z liberatē. Scōdo ven
et cū sapia infallibili q̄ sciat oīa. Job. xij. Scio
q̄ oīa potes. et nlla latet te cogitatio. Idcirco
nihil p̄t abscondi ab ocul⁹ ei⁹. Heb. iij. Omnia
nuda et apta sunt ocul⁹ ei⁹. et ḡ oīa reuelabunt.
Mat. x. Nihil em̄ est optū qd nō reuelabit.
et occultū qd n̄ sciat. Tercio veniet cū potētia
insupabili cui nemo resistere p̄t vel effugere.
De q̄ ps. cxxxvij. Quo ito a spiritu tuo: et q̄
a facie tua fugiā. Si ascēdero i celū tu illic es
si descēdero ad infernū adel. i. p̄ potētiā. Ideo
Job. x. Nō est qui de manu tua possit eruire.
Deu qd faciet tūc p̄cōꝝ. cū vt dicit Lhus. n̄
erit resistēdi virt⁹. nec fugiēdi facultas. nec pa
nitētiē loē. nec satisfactōnis rps. et angustia
oīm rez nihil manet nisi lucē. Idcirco impo
tentes erūt mali respectu potētie iudicis. ps.
lxxij. Sicut cera fuit a facie ignis. sic p̄cōꝝ
p̄cōꝝ a facie dei. Et de eorū impotētia scribit
ysa. i. Erat fortitudo vestra q̄si fauilla stipe. et
op⁹ vestr⁹ q̄si scintilla. et succendēt vtrūq̄. s̄m

et non erit qui extinguat. Quarto veniet cum iusticia inextinguibili. Unde psalmus. Iustus es domine et rectus iudicium tuum. psalmus. cxxvij. Quia omnis recitatio deo et iusticia sua aderit iudicio. et ab eodem omnis iniusticia et falsitas occasio perculit erit mora. Dicit enim Deuteronomio. xvi. et per esse vox prior quod ad presentem ad filium. Iudicia populi iusto iudicio. Inquit enim. Iuste quod iustum est plebs. Nota bene et cum studio. ut quod quilibet iudicium sit iustum in hunc mundo oportet ut habeat specialiter ea quod ad iudicium ut iustum sit requirunt quod sunt plura. Quorum quod da iudicio debet adesse. quod adesse. Et primo adesse debet illud ut quod iudex papit ipse faciat. Unde dicit. In primis legem patere quam tu ipse iuris. et Sapientia. Diligite iusticiam in vobis metipsis. i. propter innocentiam. quod iudicatur. terra. i. homines in terra. Ne aliquid verifecit contra vos illud Romanorum. ij. In quod alter iudicatur reipsum condemas. Unde certe leprosus contingit quod magni fures parvos iugulant et magni adulteri pueros condemnant. propter quod iustum est ut iudicium quilibet iudicatur in domo domini seipso. Sed heu pauci hunc faciunt magis ad contrarium declinat. De quo dixit dominus Numerorum. xxvij. Alligat enim onera gravia et importabilia et ponit super humeros hominum. digito autem suo noluit ea movere. ut sunt maiores civitatum quod varias mundi extractiones. nemoque custodias et valuarum et alia hominum super pauperes operarios statuunt. sed ipsi se ab eis deponerunt extra iusticiam et equitatem dei. Secundo ut iudex ordinem iuris fuerit et non permutat nec permittit. Deuteronomio. xvij. de rege et iudice loquens dicit. Postquam sederit in solio regni sui non elevet cor eius in superbia neque declinet in partem dexteram vel sinistram. Tercio ut causam veritatis plene investigate. Job. xxxij. Causas quoniam nesciebant diligenter investigate. Quarto ut per sonam in iudicio non accipiat. quod quod facit male facit pro. xxvij. Qui agnoscit in iudicio facit scilicet amici vel potens non bene facit. iste per buccellam panis deserit veritatem. Quinto ut contra veritatem clamorem populi non credat. Exo. xxij. Non se quis turbat ad faciendum malum. sic fecit pylatus in suo iudicio cum christo. Numerorum. xxvij. nec in iudicio plurimorum acquiescas sententiam ne a vero deus. Sexto ut nullas preces in iudicio preces adulescentiam admitat. Berni. Consilio non prece gerendum est iudicium. ubi enim mihi non licet facere quod volo. quod locum est rogandi. quod. d. nullum. Unde propter ea quod dicitur sunt Iudex. de sum. bo. in. ij. l. c. vij. et deinceps ponit quattuor quod humanum iudicium puertere et corrumpere consueverunt. Que igitur in humano non licet iudicio hec omnino extremo in iudicio locum non habebunt. nam ut dicit psalmus. Iudicia domini

vera iustificata in semetipso. Ideo divino iudicio non inerat quod sepe in malis iudicibus rectum iudicium puertere consueverunt. quod sunt quattuor ut elicitur ex Iudex. ubi sunt videlicet timor. cupiditas. odium. et amor. Unde metrista. Quattuor ista timor odium dilectio celsus. Sepe solent iudices rectos puertere sensus. Primo humanum iudicium corrumpit timore domini metu alicuius potentis veritatem iudex expauescit. ideo pauidus esse iudex non debet secundum illud Ecclesiastici. vij. Noli quod quod eris iudex nisi valeas virtute impere iniquitates ne forte primescas facere poteris. et sic veritates occultas. Unde Iudex. ubi sunt. c. lix. Qui metu potestatis veritatem occultat. iracundiam sibi celum provocat. quod plures primescit homines quod divina trepidat indignationes. Secundo humanum iudicium corrumpit munere. Ecclesiastici. xx. Exenia et dona excecant oculos iudicium. Ideo Exo. xxij. dicit iudicium. Non accipias munera que etiam excecant prudentes et subvertunt verba iustorum. Unde Augustinus. Deu vsq; huc adeo inoleuit cupiditas malum ut iam ex consuetudine vendant leges. corumpant iura. sententia ipsa venalissimae. ideo apud malos iudices plures placet pinguis gallina quam iusticia. magis pecunia quam innocentia. Unde dicit Iudex. Amore cupiditatis iam iura nihil valent. quod neque puerbum mundi dicit. quod habet dare habet et regnare. Et aliud idem puerbum. Qui caret numeris tenet hinc nichil daf er from ist. Sed quod dat summus ter macht et vol schlecht daf krum ist. Ideo bene dicit Iudex. ubi sunt. Dives muneribus cito corrumpit iudicium. pauper autem domini non habet quod offerat non solum preterit audiri. sed etiam contra veritates opprimis. ergo pro auro iusticia violat nullum reprimet culpam. quam redimere se nullis existimat. Unde ibidem. c. lv. Sepe mali iudices cupiditatis causa aut differunt aut puerunt iudicia. nec simunt certa partium negotia quibusq; marsupia eorum quod causant exhauriant. quod non causam sed dona considerant. Et sicut negligentes sunt in discussione causantium sic i eorum dano solliciti sunt. et male illis sed per sibi. quod Iudex. ubi sunt. c. lvij. dicit in principio. Qui recte iudicat et primus inderemuneratōis expectat fraudem in deum propter. quod iusticia quam gratias imparitari debuit acceptio pecunie vendit. bonis enim male vident quod iuste per ipsam lucro iudicant. Et c. lvij. dicit Tres sunt muneris acceptioes quibus iusticia humana vanitas mutat. fauor amicitiarum. adulatio laudis. et corporalis acceptio muneris. Facilius autem puerit animus iudicis corporali munere quam gratia laudis fauore. Tercio humanum iudicium corrumpit odio. et quarto amore De

Dñica secūda aduentus

his duobus dicit Ebra. in hec vba. Impfectus amor et odium rectum iudicium non cognoscunt. vñ iudicare digne et subdit nequeat q̄ s̄bditorū causas odio sequuntur vñ amore. Iudex eiz malus q̄ psonā amici recipit vñ inimici respuit h̄ que odit solū accusatū etiā anteq̄ iudicat s̄ ordinē veritatē p̄demnat. licet ius dicat. Nō ois q̄ accusat s̄ q̄ iudicat r̄. S̄ ira et odium facit eū precipitan i iustias anteq̄ paciter cognoscit causas siue culpā. Un̄ dicit Ihd. vbi s̄. c. lvi. in hec vba. Furoz iudicē inuestigatoz si nō valet attingere. qz mēs ei⁹ turbata furore a seruatōe alienat iusticie. Un̄ poeta. Impedit ira animū ne possit cernere verē. Nā fm̄. Gre. li. v. moral. Per irā sapiētia perditur vñ qd̄ q̄ ve ordie agēdū sit omnino nesciat. Et ideo talis q̄ s̄ inimicos furore feruet vñ sentit in iudicio ex odio illoz et p̄ter ius amicos nōnūq̄ p̄ iuratio nabile paritētia et mun⁹ iuste suis i excessibz sustinet et s̄ iur⁹ iurātē et iusticiā sepissime p̄cit et ignoscit. et i h̄ facit p̄tra dictū Arist. i. eth. Si veritas et amicus inter se dissenserint veritas est amico p̄ferenda. qz duobz vñ inquit existētibz amicis sanctū est p̄honozare veritates. s̄ q̄cūq̄ iudex amicu p̄fert veritati iudicium rectū p̄uato corripit amore. Iudex aut̄ etern⁹ in suo iudicio vniuersali et extremo nullo illoz modoz p̄t corripi. Primo n̄ timore. qz potētissim⁹ est ideo neminem timet. qz nemo sibi resistere p̄t. Job. ix. De iudex cui⁹ ire nemo resistere p̄t. et s̄ q̄ curant q̄ p̄tāte orit̄. Si fortitudo q̄nt robustissim⁹ est. Job. xxi. Nunq̄d timēs arguerit et veniet recti ad iudiciū. q. d. ip̄e est fortis et potēs dñs i plio s̄ malos iudices i iudicio. qz fortiter egit et potētā ostēdit i celo angelū malū eijcēdo. ysa. xlv. et Luc. x. et d̄ mūdo ip̄m expellēdo. Job. xij. Nūc p̄nceps hui⁹ mūdi eijcet foras et. et i inferno ip̄m ligando et ca p̄uādo. Apoc. xv. et vinctos ab ip̄o in fortitudine educēdo. Sic etiā suā potētā fortiter exercet p̄tra p̄ctōrez i iudicio. eo q̄ sibi a p̄cedata est ois p̄tās i celo et i terra. Mat. xxviii. Jō ad iudiciū nullū timēs veniet cū p̄tate magna et maiestate. Un̄ q̄to potētiores fuerint q̄ dānandi sunt tāto seuiore sentētiāz p̄feret s̄ eos. Sap. vi. Potētes potēter tormēta patientur. Scōdo nō corripit munere. qz ditissim⁹ est vñ ait ps̄. cxi. Gloria et diuitie i domo eius. Et ois terra ē possessio ei⁹. Quia dñi ē terra et plentia do ei⁹. ps̄. xxij. Ergo ip̄e i suo iudicio. p̄uerb. vi. nō accipiet p̄ redemptōe alicui⁹ dānandi munera plima. Nā si vñ h̄bet oēs mūdi hui⁹ sus opes et diuitias minimā grāz apud iustū

iudicē p̄ eisdez nō h̄bet. Nā vt habet p̄uer. et. Nō p̄derit diuitie i die vltōis. et Osee. viij. Aurz et argētū suū fecerūt sibi ydola vt interiret. et Eccl̄. viij. Multos em̄ p̄didit aurz et argentū. Et q̄ aurz et argētūz nō valebūt liberare eos. s̄ p̄ctōrez i die furoris dñi. qd̄ tūc p̄deset homini. vt h̄ Mat. xvi. si totū mūdu lucrētic aie s̄o sue detrimētū pariat. s̄ in die nouissimo Un̄ Bern̄. Veniet dies illa i q̄ plus valebūt pura corda q̄ s̄ba acuta. et sc̄ia pura q̄ marisupia plena. et q̄ iust⁹ iudex p̄ alicui⁹ redēptōe munera nō accipiat neq̄ dona. Tercio iustus etern⁹ iudex a sua rectitudine nō reducet amorē. qz iustissim⁹ est. Nō est em̄ acceptio p̄sona r̄i apud deū. ad Ro. ij. et Act. x. Jō de xpo dicit. Dicit. xij. Iust⁹ q̄dez tu es dñe. Et qz amore nō corripit ideo s̄ frēs suos noie et n̄ re. s̄ maloz xp̄ianos sentētiā durā p̄mulgabūt. necdabit placationē aliq̄s sc̄toz p̄ malis que d̄o s̄i sciperet. S̄ tūc dicit vt habet ysa. i. Lū mlti plicauerit orōes vestras nō exaudiat vos. qz man⁹ vñ plene sunt sanguie. Quarto nō corripit odio qz optim⁹ est. ideo odium in eū cadere nō p̄t. et p̄ctōrez nō p̄niet ex odio sed ex iusticia. q̄ p̄ mercede meriti nullū d̄frandabit s̄ reddet vnicuiq̄ qd̄ suū est. Mat. xx. Malos male p̄det. et vineā eterne beatitudinis locabit alijs agricolis. i. bonis et beatis. Ideo ps̄. Cognouit dñe qz cōtal iudicia tua. ps̄. cxiij. Et merito dicit Bern̄. Nō fallit s̄bis nec flecet domus. Proverb. xi. Nō p̄derit diuitie in die vltionis. iusticia aut̄ liberabit a morte. Quito videbūt eū cū verēcūdia intolerabili. Lū em̄ videbūt in gl̄ia apparere h̄iiles abiectos et paupes. tūc erit illis verēcūdia. s̄ malis De q̄ dicit Aug. in s̄mone de aduētū dñi. In illo magno metuēdo d̄stricōz iudicio stabūt nudi miseri et tristati h̄iilitati cū metu inclinata facie lamētantes cū rubore et i angustia gemētes et dicētes illud Sap. v. Ecce hi sunt q̄s aliq̄n habuunt in densuz et i similitudinē in proprij. nos insensati vitā illoz estimabam⁹ insaniā et finē illoz sine honore. ecce nūc innet sc̄tōs s̄oiz illoz est. Et verēcūdabunt q̄ ip̄i in grossis corpibz rilli i gl̄ificat⁹ apparebūt. Juxta illud Sap. iij. Fulgebūt iusti et q̄si sc̄nti lei arūdineto discurrēt. s̄. rōne agilitat⁹. Uerecundabunt etiā q̄ ip̄i i terra et boni i aere apparebūt. Un̄ Malach. vlti. Calcabit⁹ impios cū fuerint cūms s̄b plāta pedū vestroz. Uerecundabunt etiā qz videbūt on⁹ p̄ctōz suoz sup se. Dicit. ij. Quō p̄fundit fur q̄n rephendit. sic cōfundet peccatoz. Jē confundent vt

homicida qm corā oibz ad patibulū trahitur
 Un̄ Ezech. xvi. Congregabo oēa q̄s dilexisti
 cū vniuersis q̄s oderas. ⁊ nudabo ignominia
 tuam coram eis ⁊ videbūt omnē turpitudinē
 tuā. Irē ⁊ fundent vt leprosi de sepatoe a mū/
 dis. Mar. xij. Exibūt angeli ⁊ lepabunt ma/
 los de medio iustoz ⁊ mittēt eos i caminū ig/
 nis ⁊c. ps. xxx. Erubescāt impij ⁊ reducant in
 infernū. Un̄ vrbān⁹ secund⁹ dñico grāgēsi
 p̄iarche. dist. xxxij. dicit. Erubescant impij ⁊
 apte intelligāt iudiciū sanc̄i spūs. Et loquit
 canon de clerico incontinentibz ⁊ peccatoribz.
 Irē ⁊ fundant sic excoicatus q̄ ab ecclia eicit
 Mar. xij. Amice quō huc intrasti nō habes
 vestē nuptialē. De q̄ ⁊ fusione Niere. xx. Lō/
 fundant vehemēter. qz nō intelli. xerūt oppro/
 briū sempitemū qd nunq̄s delebit. Sexto vi/
 debūt cū testimonio inuincibili. ps. Testi/
 monia tua credibilia facta sunt nimis. ps. xxi.
 D Sūt em̄ mlti testes testimonij ⁊ pecca/
 torē phitētes. Prim⁹ testis est conscientia. Ro.
 ij. Testimonij reddēte illis conscientia eoz. Au/
 gustin⁹. Times iudiciū corange conscientia. Un̄
 scribit Dan. vij. Sedit iudiciū ⁊ ap̄i sunt lu/
 bri ⁊ sciēte ⁊ iudicabit dñs ex his que scripta
 erūt. i. in conscientijs. Ap̄ls. ij. ad Lhoz. i. Bli
 nra h̄ est testimonij conscientie. Qua p̄pter
 docemur. xi. q. ij. inter s̄ba. Nō hominū lin/
 guas s̄ conscientias curare debem⁹. Secund⁹
 testis est scriptura Joh. v. Est q̄ vos accusat
 moyses. i. lex in q̄ speratis. Tercius testis sunt
 opa. Eccli. xi. In fine hoīs denudatio operū
 ei⁹. Apoc. xij. Opa em̄ illoz sequunt illos.
 ps. Cognoscat dñs iudicia facies ⁊ in opibz
 manū suaz comprehensus est peccator. ps. ix.
 Ut heruacius cū venerit ad poma onerat se
 cū pomis. ⁊ cū venerit orulan⁹ nūq̄ effugere
 ⁊ nō p̄t on⁹ excurrere. Similiter ⁊ sinea dicit
 habere duos fetus. vnū quē tenerime diligit.
 aliū quē minus. vnū vult habere p̄ oculis. ali/
 um retro. sed veniēte venatore dilectū accipit
 inter brachia. min⁹ dilectū p̄icit retro sup hu/
 meros. appropinquate aut venatore cuz vult
 min⁹ dilectū p̄icere tūc caput sub onere. qz il/
 le ita foriter adheret ei q̄ cū nemo p̄t abire
 Sic hō in ope peccati duo habet. voluntatē
 quā semp̄ p̄ oculis vult habere. ⁊ diffonitatē
 vilitatē ⁊ penalitātē quā retro habet nō cogi/
 tans de eis. ⁊ cuz penalitātē voluptate relicta
 laqueis diaboli intrat. Quart⁹ testis sunt vi/
 cini quibz data sunt mala exempla. Eccli. xli.
 De patre impio querunt filij qm p̄pter illum
 sunt in opprobrio Mar. xvij. Ne hominū p

que scandalū venit. Ideo docet Chriſ. Oia
 ita agam⁹ ne scandalizet p̄ximus. Et h̄ fecit
 ap̄ls. i. ad Lhoz. vij. Si elca scandalizat p̄/
 ximū meū nō manducabo carnes in eternum
 ne fratre meū scandalizet. Qd ⁊ nos facere de/
 bem⁹. videlicet scandalū vitando. vt docz ibi
 dē. i. Lhoz. vij. Noli cito tuo pdere illum p̄
 quo xps mort⁹ est. Sic em̄ peccātes inq̄t in
 fratres ⁊ percutētes conscientiam eoz infirmā in
 xpm peccatis. Quinto accusabūt nos elemē/
 ta ⁊ q̄ in eis sunt p̄tenta. Chriſ. Si queris q̄s
 te accusabit dico q̄ totus mund⁹ Job. xx. Re/
 uelabūt celi iniquitatē impij ⁊ terra cōsurget
 aduersus eū. Ecce celuz ⁊ terra quibz abulus
 es accusabit te. Ratio qz dicit Breg. Offen/
 so creatore offendit ois creatura. Sexto accu/
 sabunt peccatorem passionis xpi insignia. vt
 crux vulnera cicatrices. clauū lancea ⁊ spinea
 corona. Un̄ Chriſ. Nō erit necessitas accusa/
 toris cū viderint crucē ⁊ insignia passionis. De
 quo canit ecclesia. Hoc signū crucis erit i celo
 cum dñs ad iudicandū venerit. Et saluator
 Marth. xxvij. Tūc apparebit signū filij ho/
 minis in celo. i. signū crucis. I Sz dice/
 res. an materialis crux xpi ibi apparebit cum
 materiali lancea. Respondet quidā putant q̄
 sic. Et ratio eoz est. qz exq̄ elanēta ⁊ planete q̄
 nō fuerūt instrumenta redemptōis nostre eter/
 naliter manebūt fm suā substantiā vt p̄ dī
 erum est. multo magis crux xpi. clauū lancea
 ⁊ spinea corona materialiter apparebūt ⁊ eter/
 naliter fm suā substantiā manebūt licet nō fm
 formā. qz xps suā b̄ndictā crucē suos dulces
 clauos. suā amabilē lanceā ⁊ regalē coronam
 transformabit de veteri forma in nouitatē clari/
 tatis ⁊ clariores erūt q̄ splendor solis. k
 Sed dices. qre crux xpi ⁊ alia instrumenta
 passionis apparebūt. Rndet q̄ mltiplicibz d̄
 causis. Prima est p̄pter diuinā iusticiā. vt in/
 stus iudex illis q̄ grati fuerūt merito sue pas/
 sionis ⁊ victoriosa signa venerati sunt in hac
 vita i illis etiaz retribuēt eis eterna gaudia. et
 malis ⁊ ingratis q̄ obliti fuerūt b̄nficioz dei.
 id est passionis xpi det eterna supplicia. Zach.
 xij. Aspiciēt ad me quē cōfixerūt ⁊ plangēt cū
 planctu q̄si vniuersitū. Ideo Aug. in li. d sim/
 bolo sup illud. Inde ventur⁹ est iudicare vi/
 uos ⁊ mortuos. Dñs i corpe seruauit cicatri/
 ces vulnez suoz vt vulnera sanaret cordiū dī
 scipuloz. ⁊ in iudicio hostibz exprobraret di/
 cens. Ecce hoīem quē crucifixistis. agnoscite
 lat⁹ qd pupugistis qd p̄pter vos apertū est ⁊
 intrare nolistis. Videte quō redempti estis
 f 4

Dñica secūda aduentus

pcio mei sanguinis. Et sic ppter cōfirmatōez
iusticie et eternalis sentētie q̄ntū ad gloriā ele-
ctoz et damnatōnē maloz seruabunt crux cla-
ui lancea et alia instrumēta. Secūda causa p-
pter inestimabilis dilectōnis memoriā vt di-
uina beneficia eis onsa eternaliter habeant in
memoria. vt videāt electi q̄ p̄ciose sunt empri
et redēpti. Tercia causa ppter unoniatōez eter-
noz gaudioz. q̄ q̄ electi p̄tūne videbūt illa
inamabilia signa passiois xpi cōtinue resulta-
bunt ad noua gaudia eterne beatitudinis ad q̄
p̄ cruce et passioē xpi pueniūt. Quarta cau-
sa ppter attributionē honoz dei et grāz actio-
nē. q̄ videbunt electi q̄ nō p̄ sua merita s̄ p̄
passioē xpi venerūt ad gaudia eterna. et pre-
mium amore q̄ si liq̄ facti resultabūt in gratia/
nū actōes dicētes illd̄ Apoc. xi. B̄ras agim⁹
tibi dñe de⁹ n̄r om̄ipotēs q̄ es et q̄ eras et q̄ ven-
tur⁹ es. q̄ accepisti virtutē magnā ad redimē-
dū nos. Et cōuerso dō habebūt impij obiectō
nē damnatōis et punitōis in seipis cū appare-
bunt insignia passiois. Un̄ Aug. in sermone
de passione. Crux tūc apparebit vt cognoscāt
impij causam iniquitatis q̄ crucifixerunt dñm
maiestatē. Tūc dicet gentibz et iudeis vt dicit
Diero. Ene iudee man⁹ q̄s fixeras. cemelata
tus romane qd̄ foderas. et sic nullā iudei et gē-
niles habebūt excusatiōis causāz. Un̄ Diero.
Quid facies pctōz cū p̄tra te p̄scientia p̄p̄ria
loquet. scriptura faretur. accusabūt te elemēta
armabit p̄tra te ois creatura. crux xpi cōtra te
orabit. xps p̄ vulnera sua p̄tra te allegabit. qd̄
m̄debis. ps. Muta sūt labia dolosa. ps. xxx.
Septimo accusabūt pctōez suscepta bñficia
Breg. Quarto magis q̄ accepit in munere t̄no
magis obligat in reddēda rōne. q̄ si crescūt do-
na crescūt et rōes donoꝝ. vt habet Mar. xv.
et Luc. xij. Om̄i aut̄ cui multū datū est multū
queret ab eo. et cui cōmendauerūt multum
pl⁹ petet ab eo. Si igit̄ pla bñficia et dona na-
turalia t̄palia vel sp̄ualia tibi a deo sunt colla-
ta tanto maior rō est reddēda et grāz actio re-
ferēda. qd̄ si nō feceris tūc te accusabūt in iudi-
cio ista bñficia. et sic fiet iudeis. cōtra q̄s dicit
Matth. xij. et Luc. xi. Regina austri surget in
iudicio cū generatōe ista. s. iudeoz et dēnabit
ea. q̄ venit a finibz terre audire sapiētiā salo-
monis. et ecce pl⁹ q̄ salomon hic. s. xps. Octa-
uo accusabūt pctōez dignitates et officia. de
q̄ Sap. vi. Audite reges et intelligite discite
iudices finū terre: p̄bere aures q̄ p̄tinetis ml-
titudines et placens vobis in turbis nationū
qm̄ dāp̄ est vobis p̄t̄s a dño et virt⁹ ab altis-

simo q̄ interrogabit opa vestra. et cogitationes
vestras scrutabit qm̄ cū essetis ministri regni
ill⁹ nō recte iudicasti. nec custodistis legem ius-
ticie. neq̄ fin voluntatē dei ambulastis. Idē
circo subdit ibidē. Durissimū iudiciū fiet his
q̄ p̄sunt. qm̄ potētes potēter torquentia sustine-
bunt. Bern. Veniet ad iudiciū dura allega-
tio pauper: clamor pupilloꝝ et viduar. Tūc
dicet illis redde rationē villicatōis tue. Luc.
xvi. Nono accusabūt pctōez maligni sp̄s
seu demonia. Apoc. xij. Proiect⁹ est accusator
frat̄z nostroz q̄ accusabat illos ante p̄spectus
dei nostri die ac nocte. Reuera accusator: eua-
tolus. De q̄ dicit Aug. P̄fecto erit diabolus
et obijciat nobis oia q̄ fecim⁹. in qua die pecca-
uim⁹ et in q̄ loco. Quid operis t̄p̄iq̄z facere ve-
buim⁹. Et si tales q̄les p̄bare n̄nt in iudicio
rum⁹ exultabit noster aduersari⁹ et dicet. Eqs̄
sime iudex iudica illū me⁹ p̄ culpā q̄ tu⁹ esse
noluit p̄ grāz. tu⁹ p̄ creatōez me⁹ p̄ damnatō-
nē. tu⁹ p̄ passioē me⁹ p̄ abstractōez. tibi inole-
diens: mihi obediēs. q̄ tu⁹ nō est secur⁹ verita-
tē s̄ meā falsitatē. q̄ teū noluit habere vitam
eternā iudica vt meū habeat gehēnam. Deci-
mo accusabūt peccatores angeloꝝ et sanctorū
confortia a quibz peccatō recesserūt. Sap. v.
Stabūt iusti in magna p̄stantia aduersus eos
q̄ se angustianerūt dicētes illud Apoc. vi. Ut
q̄squo sanc⁹ et ver⁹ nō iudicas et nō vindicas
sanguinē nost̄z de his q̄ habitāt in terra. Un-
decimo accusabūt peccatores p̄p̄riata vicia q̄
nūc sunt occulta s̄ tūc erūt apra Mar. xi. Ni-
hil em̄ est opum qd̄ nō reuelabit: et oculum
qd̄ nō sciat. Nā tinea vestimentoꝝ accusabit
superbū. erugo metalloꝝ accusabit auarū. mer-
ces defraudata pauperū accusabit tirannū. Ju-
ra illd̄ Jaco. v. Dimite vestre putrefacētis:
et vestimēta vestra a tuncis cōmesta sunt. aurū
et argentū vest̄z eruginauit. et erugo eoz vob
in testimoniuū erit. et manducabit carnes v̄ras
sicut ignis. et infra. Ecce merces operarioꝝ ve-
stroꝝ qui messuerunt regiones vestras de-
fraudati sunt: et clamor eoz in aures dñi saba-
oth introuit. Ideo Breg. in v. mora. Om̄is
iniquitas apud secreta iudicia dei habet voces
suas. vbi pctōz de his que tā cōmiserūt accusat.
Duodecimo accusabit peccatores in iudicio assis-
tentia. De q̄ Diero. xxx. Ego sum iudex et re-
stis dicit dñs. et Malach. iij. Ego accedā ad
vos in iudicio et ero testis veloz oibz maleficij
adulteri et p̄iuris. Nā ip̄e est q̄ dixit Naū. iij.
Reuelabo pudēda tua in facie tua. et ostendā i
gentibz nuditatē tuā et regnis ignominia tuā

Sermo XIII.

Et ecce contra greges testium adducet aduersum peccatorum collegium.

De eadem dñica.

Sermo XIII.

Rescendibus

hoibus p timore. Luc. xxi. Et cum ho debet sententiam ad mortem tunc iuxta consuetudinem aliquarum civitatum pulsatur campana priorum vel aliqua alia. et proclamat quod veniat civitas inhabitantes et in iudicio damnationis presentes sunt. et renunciat hunc pro oes vicis et plateis. Hoc audies populus congregat in multitudine magna. aliquid veniunt ut sententiam affirmet. aliquid veniunt ut respiciant si damnatur eundem vellet ut retineant. ut sui civitatis. Alii expectant sententiam et gaudent quod mortis causa in eis non fuit inuicta. re vero timet et turbat. Spirituiter sic peccator cum debet condemnari a christo iudice sententiam tunc audit campanam. i. vox tubae. i. Lhor. xv. Lanet enim tuba et mortui resurgent. Quia tuba oes audit. Ioh. vi. Quia venit hora ut omnes qui in monumentis sunt audierint vocem filii dei. qui vox erit. Surgite mortui et venite ad iudicium. Hunc vocem oes comparebunt. ut figurat Exo. xix. Cum cepit clangere buccina tunc ascendit in montem. id est oes electi in aere. tunc mittent nuntium pro tota civitate huius mundi invocantes populum et erunt angeli. ut habet Math. xxiiij. Mittere angelos suos cum tuba et voce magna et congregabunt electos eius a quatuor ventis a summis caelorum usque ad terminos eorum. tunc oes conveniunt. Alii veniunt ut affirmet sententiam iudicis. ut scilicet huius et erunt apostoli. De quibus Mat. xix. Sedebunt super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus israel. Alii vero veniunt ut si damnatur eundem vellet retineat et erunt diaboli. De quibus dicit ps. Tribulatione et immissiones per angelos malos. ps. lxxviij. Alii veniunt et gaudebunt quod non sint inveniunt rebitores mortis. et sic electi gaudebunt de operibus bonis et de vindicta peccatorum. De quibus ps. Letabitur iustus cum viderit vindictam. ps. lvij. Et tunc veniet iudex sedes in alto ferens sibi am hunc est christus in nube. De quo Eccli. xxiiij. Ego in altissimus habitavi et thronus meus in columna nubis. ibi dabit sententiam super reos peccatores. Qui timebunt et tremiscunt. iuxta illud ps. Audiens enim timui. ps. cxviij. Videres senon posse resistere furori eius et ire. Iuxta illud Job ix. De cuius ire nemo resistere potest. et sic formidabunt et arescent pro timore. De quo thema. Ares-

centibus hoibus pro timore. **N** Audiuntque que sunt precedentia iudicii finale. quis et qualis erit iudex. et qualiter venturus est. et qui sint testes humanorum actuum. Nunc autem videndum est cur dei iudicium timendum est. Est enim timendum primo propter discepciones. secundo propter seriosam rationem. tercio propter sententiarum plationem. Primo merito arescent peccatores pro timore in finali iudicio propter discepciones. De quo Ioh. vi. Congregabo omnes gentes et deducam eas in vallonem iosephat et ibi disceptabo cum eis. Illa autem disceptatio erit quedam increpatio et argutio. Iuxta illud ps. Argua te et statua contra faciem tuam id est conscientiam. ps. cxix. Dicitur. Arguet te malicia tua et aversio tua increpabit te. Et hoc idem probat iudas apostolus in canonica capitulo suo unico dicens. Ecce veniet dominus in sanctis milibus suis facere iudicium contra omnes et arguere omnes impios de omnibus operibus impietatis eorum. **N** Sed diceres. utrum illa argutio seu disceptatio erit mentalis vel vocalis. Ibi aliqui dicunt quod erit mentalis. sed postpositis argumentis doctores magis concordant dicentes quod erit mentalis et vocalis. quod christus qui iudicabit est deus et homo. ideo iudicabit diuino modo et humano. et hoc erit magis gaudium honoris et dolor magis sensibilis reproborum. Sed disceptatio mentalis et increpatio erit de omnibus operibus. non tamen in generali. quod sicut dicit Aug. xij. d. ciii. de Civitate dei. Uirtute diuina fiet ut vincat opera sua sine bona sine mala ad memoria reuocent et mentis intuitu mira celeritate cernent ut accuset conscientia peccatores. Et hoc dicitur. i. ad Lhor. xv. In momento in ictu oculi in nouissima tuba. singuli enim iudicabuntur testimonium perhibere conscientia eorum. Sed vocalis disceptatio vel increpatio erit singulariter et specialiter de operibus misericordie. De alijs enim operibus non est certum. sed de illis satis patet Mat. thei. xxv. Esurivi et non dedistis mihi manducare. Unum oibus apparet manifeste quod illi qui peccata sua iuxta consilium Daniel. iij. Peccata tua elemosinis redime et iniquitates tuas misericordiam dijs pauperum. non redimerunt indigni sunt et erunt misericordia dei. ps. Disperat de terra memoria eorum pro eo quod non est recordatus facere misericordiam. ps. cxviij. et Iaco. ij. Iudicium sine misericordia illi qui non facit misericordiam. Insup tamen ut dicit Aug. Tunc dominus malos obrurgando dicit in generali. Ego propter vos descendi. vestram carnem sine peccato suscepi. vobiscum triginta annis perambulavi sum

Dñica secūda aduentus

oppobria mītra et vitupia toleranti. capi? et flagellat? fui. ppter vos durā passionē sustinui. et hec oīa cogscere nolūstis. et si cogūstis pte pūstis. et me ppteris vris offendistis. Et fm eum dē Aug. r. fmone de aduētū xpi ad iudiciū. Xps veniēs dīcet cuiuslibet malo xpiano. Cur tabernaculū qd in te mihi psecrauerā luxurie sordibz pollūstis. cur op? meū illecebra turpi tudine maculastis. cur me criminūz tuoz cruce afflicistis. Huiusmodi cā apud me ē pteoz tuoz rū crux qz illa in q p te penderas. in qua tibi miser? occidi mortē tuā. hz heu tu respicisti i hoīe teū. in infirmo salutē. in via reditū. in iudice veniā. in cruce vitā. in supplicis medicīnā. volui tibi medicamēta p̄stare pteoz et no lūstis. ideo auditur? es cū cōplicibz tuis. Dīcedite a me maledicti i ignē eternū. **D** Sz dīceres. qd dīcturi sunt miseri pteoz in illa disceptatōe et increpatōe. Rīdet Aug. in sermone de aduētū xpi ad iudiciū. Poterint dīcere nesciūm? te dñm teū esse. te n̄ vidim?. nō mīstis nobis pphetas. nō redisti p̄tarchas. exēpla sanctorū nō legim?. in hūanitate tua in terra nostra nō fuisti. nec nobis aliqs aploz. qz nec petrus nec paul? p̄dicauit. enā gelūste et martires apud nos nō fuerūt. hz seqremur exēpla. futurū iudiciū nemo p̄dicit. vestire nudū nemo mandauit. resistere libidini nemo p̄cepit. respuere auariciā null? p̄suasit. ignoranter peccauim?. veniā meremur i his q gessim? nesciēter. Nec p̄dica possent dicere infideles et pagani. Sz hec vba eos nō excusabūt nec iuuabunt. vt ibidem dicit Aug. qz si op? esset qd tū n̄ erit surgeret Noe iust? et dīceret. Ego dñe ppter p̄ta eoz ne perirēt diluuiū p̄dicaui. vt isti cognoscerēt q esset innocētibz sal? et q peccantibz pena. Post hūc veniret abraam et dīceret. Ego pater gentiū filiū meū Isaac nō p̄radixi offerre. p victimā vt isti cognoscerēt vt nihil sibi iniuste p̄tra dñm deberent referua re. ideo vnico filio meo ppter teū parere non stam. Ego te dñe iulere terrā meā et cognatōnem deserui vt esset eis in exēplū ppter te de serere vicia et peccata. Hinc moyses dicere posset. Ego dixi. nō adulterabis neqz fornicatio nē facies. ego dixi. diliges primū tuū sicut teipm vt charitas ad te inter? abū daret. et foris p opa misericordie in primū redundaret. Ego dixi. nō dicas falsum testimoniū vt mēdacia cauerēt. ego dixi. soli deo seruias ne ydolimo/larant. et oīa alia salutis p̄cepta ex pte tui p̄posui. Post hunc veniret dauid dicens. Ego te dñe p omīa nūciant. ego cū rex essem p̄dū? po

testate cilitio indur? et cinere sp̄sus penitens orauit p peccat? meis. vt isti exēplū dare p̄tine et hūilitatē. Ego dixi. Btūz vt q timer dñm et q nō abiq? p̄silio impioz. vt te timerēt. Ego dixi. Exultabūt scī in gl̄ia. desideriū p̄tōmz penbit. vt te cognoscerent et peccata desisterent. Ego inimicis meis q me pleq̄bant p̄p̄ta. vt isti misericordiā inuarent. Post hec tandē vt dicit Aug. xps dīceret. Ego vobis regnū celoz p̄misi. ego latronē in cruce exēplū penitētie suscepi. ego p vobis passus sum ne dubitaret hō p seipō pati et sustinere qd te? p̄hoīe p̄tulit. q omīa recipere neglexistis. et labijs meis honorastis et opibz reneqastis. q tūc erit exa/satio miseroz. q. d. nulla. cū tū erit disceptatio ardua et vana. de q Job. xxxi. Quid faciā cūz surrexerit ad iudiciū dñs. et cū quiesierit qd re spondebo illi. **P** Dicit Anst. Latere erit impossibile apparere intolerabile. Et subdit. Dignū andū et inutile et eternis incendijs dignū. qd n̄ debis qn̄ exiget a te omē temp? vsqz ad ictū oculi. Tūc arefēt p̄ timore cognoscentes illud. **S**rouerb. xxvii. Ira non habet misericordiā nec erumpēs furor. et impetū sci tati sp̄s q̄s ferre poterit. Secūdo iudiciū finalitimidū est ppter seriosam reddēdi ratiōez. De q Eccl̄s. xij. Lūcta q̄ fuit adducet dñs in iudiciū. Reuera cūcta. Primo adducet oīm scripturā quā trāsgressus es. De q Matth. v. Jota vnū aut vn? apex nō p̄nabit de lege. iō Job. v. Scrutamini scripturas qz vos putatis i ipis vitā eternā h̄re. ille testimoniū p̄bitent de me. Secūdo adducet oīm cogitationez malā. Sap. i. In cogitatōibz impij erit interrogatio. et Sap. vi. Cogitationes scrutabunt. **U**n̄ Breg. Sic de? vias n̄ras p̄siderat vt m̄ n̄tissime cogitatōes indiscusse nō remaneāt. D q̄ tot cogitatōes vindictiuas et luxurie et cuiuslibet immūdicie lubricas et alias prauas i corde cū delectatōe et deliberatōe et p̄posito tenuerunt quō n̄ debunt. q̄ gl̄ibet debet custodire cor suū a prauis cogitatōibz. cogitās sed omī tali deo rationē reddituz. Hiero. in ep̄stola. Quicquid pudet dicere pudeat et cogitare. Nā sicut q̄s verecūdat in fact? corā hoībz. sic corā deo in cogitationibz. qz scribit. i. Regum xvi. Nō em̄ videt ea que parent. deus autē in tuel eoz. p̄verb. iij. Omī custodia p̄serua cor tuū. qz ex ipso vita procedit. **T**ercio adducet ad iudiciū oīa vba. Mar. xij. Dñe verbū ociosum qd locuti fuerint homines reddent rationē de eo in die iudicij. Ubi Hiero. Verbum ociosum est quod sine utilitate vel

necessitate loquētis vlt audictis pferit. Et si de talibus rō ē reddēda qd tūc de maledictis r scur/ rilibz turpiloquijs r s̄bis mendacibz r detra ctionibz. Ideo docet Mar. v. Sit sermo ve ster est est nō nō. Nā memoria extremi iudi cij debet esse custos lingue. ps. Dixi custodiā vias meas vt nō delinquā in lingua mea. ps. xxxvii. Et iterum. Pone custodiā ori meo r ostiū circūstantie labijs meis. Non declina cor meū i s̄ba malicie. ps. cxi. Q. dicit Sen. Leue est verbū. s̄z gūter vulnerat. Mar. xij. Ex s̄bis tuis iustificaberis ex s̄bis tuis dana beris. Idcirco si q̄s cogitaret se rationē reddi tur de s̄bis suis nō sibi displiceret silentium. Quarto adducet oīa opa bona ad iudiciū si militer r mala. De bonis ps. dicit. Lū accēpo tps ego iusticias iudicabo. ps. lxxiiij. Hoc cō sideras Job dixit. ix. c. Verebar oīa opa mea sciēs q̄ nō parceres delinq̄nti. Quinto addu cet ad iudiciū oīa beneficia homini impēsa. Sic. Quāto q̄s plura bona recepit in munere. rāto pl^o obligat i reddēda rōe. Sexto ad ducet ad iudiciū oīa artificia quō quiqz ex ercuerint se i his iuste vlt iniuste. s̄bi grā. sicut sutor de sudoria q̄ coriuz torruit r cremauit vt firmi^o apparet. Sartores q̄ nouas adinuē tiones vestii adinuenerūt. pistores r fabri q̄ suū artificiiū falsificauerūt. Instructores q̄ male ponderauerūt. Mercatores q̄ maluz p̄ bono sciēter vendiderūt. Pincerne q̄ mēsuras nō re plent. p̄nicide q̄ loca obscura querūt. r sic p̄ p̄nos decipiūt. p̄nifices q̄ p̄nos vltra men surā credunt r dilaniāt. Carnifices q̄ malas carnes tabidas r pestilētes vendūt. rustici q̄ lac r butir falsificāt. Agricole qui infideliter agros colūt. carpētarij r muratores r alij q̄ p denario diurno seruiūt r tres dies laborāt qd vno vlt duobz p̄ficere possent. Sili serui r an cille q̄ infideliter dñis r dñabz suis seruiunt. qd oēs tales dicēt. cū q̄libet deberet sic laborare primo sic vellet sibi fieri. vt habet Mar. viij. Oīa quecūqz vultis vt faciāt vobis hoīes r vos eadē facite illis. Unde etiā Thob. iij. Qd ab alio oderis tibi fieri vide neri aliquā alteri facies. De q̄ r apls. i. Thob. iij. Videte fratres ne quis supergrediat neqz circūueniat fratrem in negotio qm̄ vin dēt dñis de his oībz Ubi phibet omnē fraudē primo exhibendā. R. Septimo adducet ad iudiciū oīa opa bona omīssa q̄ facere debuit^o r potuit^o s̄z nō fecim^o. verbi gratia. Potuisti aliquā ieiunare. missas r sermones audire. r sine causa ex p̄ gria negligisti. Potuisti aliqua opa in diez

feriatam transferre r in die celebrū p̄fecisti. Et opa misericordie paup̄bz aliquā exhibere po tuisti r nō fecisti. De his oībz queret ratio. Quia dicit Greg. Nō satis est mala nō age re nisi quis studeat bonis opibz insidare. Ju rta illud ps. Declina a malo r fac bonum. ps. xxxvi. qz opa illoz sequunt illos. Apoc. xiiij. Octavo adducet ad iudiciū oīa scādala. Ec clesiastica. xli. De patre impio querunt filij q̄ mā p̄pter illū dati sunt in opprobrium. s̄. scādali vlt mali exēpli. Mar. xvij. Ue illi p̄ quē scādalu venit. Nono adducet ad iudiciū oīa neglecta tpa. Bern. Omne temp^o nobis dati exiget a nobis qualiter sit expēsum. Nā quilibet redditur^o est rationē de oībz annis mensibz. septimanis. diebz. r oībz momen tis q̄bz vixit. Sed fortassis p̄ triginta annos vel quadraginta annos vixisti r nunqz deo p tres annos seruisti fideliter. qd respōdebis mihi. cū dicat beatus Hiero. Sicut nō perit ca pillus de capite sic nec momentū de tpe. Ideo quilibet debet tps suū vtiliter expēdere. Bern. Nihil p̄ciosi^o tpe r heu nihil hodie vili^o in e/ nū. transeat dies salutis r nemo recogitat. Nā etiā dñati i inferno p̄querent de tpe grē inuti liter expēso. De q̄ Humbertus in tractatu de septuplici timore dicit q̄ quidaz homo reuo/ tus ep̄scōs in deuotionibz r orōibz suis audi uit quandā vocem lugubrem r q̄siuit quid es set. R̄ndit. ego sum vna anima damnata. Et ille. Cur tā amare fles. R̄ndit. Ego r omnes anime damnate de nulla re intantū dolem^o s̄ cut de tempore gratie qd inutiliter expēdim^o r peccando cōsumpsim^o. vbi in vna hora po tuissen^o etiam penā euasisse. S. De cimo adducet ad iudiciū oīa mala. Naum. iij. Reuelabo pudēda tua in facie tua. r ostēdam in gentibz nuditatem tuā. r regnis igno minā tuā. quoz omnīū maloz nulla erit mi sericordia. vt dicit dñs per Ezech. p̄phetam. Ego p̄fringā r nō pareet ocul^o me^o r non mi seretor. Nam si prius ita seriosum fuit iudici um vt totū mundū releuerit p̄ diluuiū. quire qz ciuitates per sulphur r ignē extinxit. quid in iudicio exhibebit cū oīa p̄terita simul colle cta respectu furoris dñi in die iudicij sicut sicut scintille respectu ignis magni. r sicut vna gutta respectu rotius maris. ita q̄ implebitur illud in textu Lu. xxi. Virtutes celo:um mo uebunt. i. angeli. Job. xxvi. Columne celi cō tremiscunt r pauēt. s̄. timore reuerētiā ad nū tū ei^o. vbi Hiero. Quid faciet virguncula de feri cum concunt cedius paradisi. Dūc diē

Dñica secūda aduentus

Tremendū cōsiderās Zophontas. c. i. dixit.
Dies illa dies ire dies tribulatiois ⁊ angustie
dies calamitatis ⁊ miserie: dies tenebrarū ⁊ cali-
ginis: dies nebulę ⁊ turbis: dies tūbe ⁊ clan-
goris. **T** De q̄ dicit Greg. Pēfate frēs
charissimi extremū diē iudicij sup̄ corda rep/it
bz q̄tra aspirate vidit p̄pha amarefcere: quē
tot appellatioibz nō valet explicare. Dicit p̄
mo dies ire. ⁊ merito. ps. Terribilēs ⁊ q̄s
resistz tibi extit ira tua. Secōdo est dies tribu-
latōis ⁊ angustie. Daniel. xij. Angustie sunt
nūbi vndiqz. Et sunt v̄ba sūlanne de calūnia
imposterū suorū in genitōis. Uñ Bre. ⁊ etiā
Anf. Quāte angustie tunc erūt reprobis. si
respicit̄ sursum: tūc videt̄ iudicē iratū. Si reor
sum: tunc vident̄ infernū eis p̄paratū. Si ad
dexterā: tūc cōgregationē bonorū a qua debet̄ se
parari. Si ad sinistrā: tūc multiplicatōez de-
monū cū quibz debet̄ eternaliter cruciari. Si
foris: tūc mundū ardentē in q̄ nō debet̄ p̄ne-
rare. Si int̄: tūc p̄sentia remordentē a qua
perpetue debet̄ puniri. Miser peccator: sic app-
hensus vndiqz erit in angustia posit̄. vt dicit
i. Pe. iij. Si iust̄ vix saluabit̄ impi⁹ ⁊ pec-
cator vbi p̄rebit̄. Tercio erit dies calamita-
tis a calamo vacuo. qz reprobi ibi erūt vacui
ex gratia ⁊ misericordia. Juxta illud Nat.
xxv. Lausa est ianua. s. gratie ⁊ misericordie:
qz minimā guttulā grē nec a deo nec a sanctis
possunt impetrare. Tūc implebit̄ illd̄ Apoc.
f. Quia temp⁹ nō erit ampli⁹. temp⁹. s. gratie
Quarto erit dies miserie. Job. xx. Om̄is do-
lor: irruet sup̄ eū. eo q̄ dicit Beda. In inferno
nō est redēptio nec mitigatio. sed erit tristitia
p̄nna fm̄ illud p̄verb. xxv. Sicut tinea ves-
tīmētō ⁊ verm̄is ligno. Ita tristitia viti nocet
cordi. Quāta miseria cū deficiet om̄is spes.
Job. xvij. Auellat̄ de tabernaculo fiducia ei⁹
Magna erit miseria memoria p̄teritorū bono-
rum ⁊ defect⁹ eorū. Luc. xvi. Recordare fili qz
recepisti bona in vita tua. Et cōqueretur illud
Sap. v. Quid nobis p̄fuit sup̄bia aut diui-
tiarum iactantia qd̄ p̄tulit nobis. trāserūt oīa
velut vmbra ⁊ tanqz nūca p̄currēs. Quīto
dicit̄ dies tenebrarū. qz occultabit̄ ab eis sol in-
sticie. i. xps. luna misericordie. i. maria. ⁊ stelle
celi. i. sancti. qz post finalē sententiā dicit̄ m̄gr̄
in. iij. nō videbūt̄ damnati bonos. qz Nat.
vij. mittent̄ in tenebras exteriores. Et ideo ex-
teriores vt dicit̄ m̄gr̄ in. iij. dist. l. qz tūc malē
penit̄ extra lucē corpālē ⁊ spūālē. s. deum erūt
Et postea subdit. Sz post iudiciū in p̄funt
diorū tenebris erūt impij ⁊ nullū dei lucē vi-

debūt cui p̄fiteant. Ubi dicit̄ sanct⁹ Tho. dt.
l. q. ij. ar. ij. q̄ dānari ante diē iudicij videbūt
beatos i glia. nō h̄ modo q̄ glia eorū qualis sit
cognoscāt. s. solū cognoscēt eos esse in glia q̄
dā inestimabili. ⁊ ex h̄ turbabunt. tū p̄pter in-
iudiciā dolentes de felicitate bonorū. tū p̄pter h̄
q̄ ipi gloriā amiserūt. Sap. v. Videntes tur-
babunt timore hominū. Sz post diē iudicij
om̄ino visione beatorū p̄uabunt. ⁊ ex h̄ corū
pena augebit̄. qz memoriā habebūt glie beato-
rum quā in iudicio vel ante viderūt. ⁊ ad h̄nc
vltim⁹ affligent̄ q̄ videbūt se indignos repu-
tari videre gloriā quā sancti merēt̄ habere. Et
implebit̄ in eis illud Job. xvij. Non luxim
p̄q̄ extinguet̄ nec splendet̄ flāma ignis eius
Lux obtenebrascet in tabernaculo istius ⁊ in
cena q̄ sup̄ eū est extinguet̄. Et illud Zopho-
nie. i. Ambulabūt vt cecī qz dñō peccauerūt.
Et tūc cōquerent̄ illud Tho. v. Quale mihi
gaudū erit cū in tenebris sedes ⁊ lumen celū
nō video. Et respiciet̄ sursum in celū ad sc̄oz
auxiliū. ⁊ ad terrā ad terrenū auxiliū. ⁊ vtrobi
qz frustrabunt. De q̄ ysa. x. Quid facietis in
die visitatiois ⁊ calamitatis de longe venient̄
ad eū? cōfugietis auxiliū. q. d. nullū. qz null⁹
sanct⁹ adiuuabit. **U** Sexto dicit̄ dies
turbis. Diere. xxv. Turbo magn⁹ egrediet̄
bas a summitate terre. s. finalis sententiā. q̄ erit
amara ⁊ terribilis. vt sequit̄. dies maḡ ⁊ ama-
ra valde. Magna dicit̄ a magnitudine iudicij
⁊ iudicandorū. amara valde. qz scribit̄ Apoc.
vij. Ne veve habitātibz in terra. Ue. i. ama-
ra erit vox discipulatiois. Esum ⁊ nō reddistū
mihi māducare. Ue. i. amarissima erit vox se-
tentie. platiois cū dicit̄ eis. Ite maledicti i ig-
nē eternū. i. i vniuersalē penā quā sustinebūt
vt dicit̄ sanct⁹ Tho. p. ignē q̄ ē maxim⁹ corro-
siu⁹. Nā i ocul̄ habebūt merorē. i. auribz terro-
rē. i. in arbor̄ ferorē. i. oibz mēbris int̄ ⁊ extra do-
lorem. Et tūc plāget̄ Zach. xij. In illa die erit
planc⁹ magn⁹. Reuera magnus: qz familie ⁊
familie seorsū. i. oēs pctōres. **U**ñ dicit̄
Lhrif. Plāget̄ iudicē q̄ xpm crucifixerūt. plā-
get̄ gēntes qui ydola adorauerūt. plāget̄ malē
xpianū q̄ mūdū ⁊ ea q̄ in mūdō sunt pi⁹ q̄ reū
amauerūt. carnē plus qz aiāz. pecuniā plus qz
iusticiā. iniquitatē pl⁹ qz virtutē. plangent̄ cul-
pā quā cōmiserūt. bona q̄ omiserūt. stulticiāz
quā nō correxerunt. gloriā quā amiserunt. pe-
nā quā meruerūt. Plāget̄ in quā qz nulla erit
eis virtus ad redeundū. nllā facultas ad fugi-
endū. nullus loc⁹ ad penitendū. nullū tps ad

satisfaciendū. nulla iudicij misericordia ad sbe-
 niendū. nulla retractatio sentētie ad reuocandū
 nec ad appellandū alteri cuiuspiā superioris au-
 toritas. qz appellatio fieri nō potest ppter tria si-
 ue tribus de causis. Primo ppter iudicij excellē-
 tiā. qz nullus est iudex q̄ excellit illū. Johan. v.
 Dico iudiciū reddi p̄ filio. Secūdo ppter cri-
 minis euidentā. Dico. ad p̄machū uocā-
 nū. Nōdo forsitan q̄ dā videt̄ deo dissilan-
 te peccare. s; adērit illa dies in q̄ oia nra facta
 q̄t in quadā tabula depicta monstrāda sunt
 deo demonib; et angel; et hoib; vniuersis. Q̄n-
 tis illa die multū expeditur si in hac vita
 et mēbroz sensu et vigore videret̄ caruissent. Q̄-
 nti tūc elingues et muti feliciores loq̄ abis
 erūt. Quanti pastores et rudes tūc philoso-
 phis: quanti simplices et rustici tūc oratorib;
 seu rethorib; p̄ferent. quāu sensu vel intellectu
 hebreos tūc astutiores erūt argutis ciceronis
 hecille. Tercio nō potest fieri appellatio ppter tē-
 pous deficiētiā. qz dicit apls. i. Ehoz. xv. In
 momēto iecti oculi. id est statim iudex xps iustā
 sententiā suā exēcutō i mādabit dices electi. Ue-
 nite b̄ndicti percipite regnū qd̄ paratū est vob;
 ab origine mundi. Reprobis hō dicit. Ite ma-
 ledicti i ignē eternū. Mat. xxv. Et sic imple-
 bit illud ps. Erubescat impij et reducant i in-
 fernū. ps. xxx. Erubescat tūc qz nūc peccare nō
 erubescat. et reducant in infernū. qd̄ dicit q̄t
 sine fundo. qz dicit Reg. xxvi. moral. y.
 Recte infernū dicit q̄t fundū nō habēs. qz q̄
 illuc trahit̄ seu rapit nūq̄ indeliberat. et illa
 est pena dāni. eterna carētia visionis diuine
 S; diuersē sunt et erunt pene sensibiles p cri-
 minū diuersitate. qz idē ignis magis et minus
 punit p facinorū q̄litate. Iō dicit Ihd̄. Si
 milis culpa illis pena cruciabit reos. vt sup̄bi
 cū sup̄bis. auari cū auaris. luxuriosi cū luxu-
 riosis. Nā sic in vna domo dei mltē mansio-
 nes sunt gaudioz. sic in domo diaboli multe
 sunt mansiones penaz. q̄ qdē pene indicibiles
 sunt et excogitari nō possunt. Quia p̄mo ibi
 erit ignis inextinguibil. ysa. vl. Ignis eoz nō
 extinguet. Sana. tho. in. iij. di. l. q. ij. ar. ij.
 dicit. qz ignis est maxime afflictiū ppter h̄
 q̄ abūdati virtute actiua. id est noie ignis ois af-
 flictiō designat vt sit vehemēs. Et dicit ibidē
 qz dānati trāsibūt ex vehemētissimo calore ad
 vehemētissimū frig. sine h̄ q̄ i eis sit aliqd̄ re-
 frigeriū. qz passio ab exteriorib; nō erit p trās-
 mutationē corpis a sua p̄stina naturali dispo-
 sitionē. vt s̄ria passio ad equitatē vl temperiē re-
 frigeriū. dūcōdo refrigeriū causet sic accidit nūc. s; erit

p actionē spūales. fm q̄ sensibilia agunt p sen-
 suz. put sentiunt imp̄mendo formas illas fm
 esse spūale i organū et nō fm esse materiale. Se-
 cundo vermis imortalis. ysa. vbi s. Vermis
 eoz nō mouet. s; p̄sciētie. qz nec aia nec corp;
 mouet. Glo. Int̄ p̄ dolore ardet p̄sciētia. so-
 nis p ardore cruciat gehēna. De illo die sc̄tus
 Tho. vbi s. in m̄sis q̄stūculē. ij. Vermis q̄ i
 dānatis ponit nō debet intelligi esse material
 s; spūalis q̄ est p̄sciētie remorsus q̄ dicit vniū
 inq̄stum out ex putredine p̄cti et aiam affligit
 Et aie dānatoz dicunt carnes eoz p eo qz car-
 ni subiecte sunt. vel fm qz passionēs aie redū-
 dant i corp;. Et De gehēna dicit Aug.
 sermone. xv. ad fr̄s heremitas. Laucam? di-
 lectissimū ne veniam? ad illū ignē q̄ habet cru-
 ciationē et nullā lūmīs p̄solatōez. nec aliquā
 finalē terminatōez. Vn̄ idē ibidē dicit. Licet
 corpa eoz sunt passibilia sunt tū in corrupti-
 bilia. id est ab igne patient. et tū nō p̄sumēt. Vn̄
 sic salamādra viuūt de igne materiali. sic mali
 i igne infernali. Et erit ibi finis sine fine. mors
 grauior om̄i morte. semp̄ mori desiderantes et
 tū mori nō p̄nt. Ubi Dico. Celū ventilabit
 et exagrabit p̄ctōres suis fulminib; et tonitru-
 is. aer suis fulgorib; i crepabit. terra suis mo-
 tib; excutiet eos nō valēs ferre p̄d? gūssimū
 p̄ctōz. mare p̄ suas tēp̄states euomet eos nō
 valēs sustinere fetore pessimū p̄ctōz. Restat
 igit sol? ignis et flāma semp̄ eoburēs et nunq̄
 p̄sumēs. Q̄ mors optāda q̄ dūc̄ tūc elles q̄
 q̄nq̄ tā lamētabil et amara fuit. Te solū desi-
 derabūt illi q̄ te tā vehemētē oderūt. Q̄nē
 erit cōp̄losus manuū. o q̄tus gemit? multoz
 cordiū. o inmensus stridoz dentū et fremit? spi-
 ritū. o plorat? et vlat? mult? o q̄t? clamoz
 et dolori eternū p̄mansur? q̄ semp̄ renouabit
 et nūq̄ exhauret. De illo ploratu et fletu dicit
 sc̄tus Tho. vbi s. in m̄sis ad q̄stūculam. iij.
 In fletu corpali duo inueniunt. qz vnus est
 lacrimaz resolutio. et q̄tus ad h̄ flet? corpalis
 in dānatis esse nō potest. qz post diē iudicij quie-
 scente motu p̄mi mobilis nō erit aliq̄ gene-
 ratio vel corruptio vel corpalis alteratio. in
 lacrimaz autē resolutōe op̄ret esse illi? humo-
 ris generationē q̄ p lacrimas distillat. Vnde
 q̄tus ad h̄ in dānatis corpalis flet? esse nō po-
 terit. Aliud qd̄ inuenit in corporali fletu est
 quedā cōmictio et prurbatio caput; et oculoz
 et q̄tus ad h̄ flet? in dānatis tene esse poterit
 post resurrectionem. Corpora em̄ dānatoz
 nō solū ab exteriori affligent s; etiā ab in-
 teriori fm qz corpus immutat̄ ad passionē

Dñica secūda aduentus

nie i bonū vl' malū. Et q̄stū ad h' fle⁹ carnis re
surrectōez indicat. t̄m det delectatōni culpe q̄
fuit i aia t̄ i corpe. Oculi eoz n̄ aliō videbūt
nisi miserā. nec ampli⁹ electoz gloriā. In spe
ciali videbūt. Aures eoz nihil audiēt nisi ve
r̄ t̄sticiā. t̄ dicēt. heu heu cur hec mala mari
ma futura nō puenim⁹. cum facultas affuit t̄
tps oportunū erat. Nunc via salus est nobis
p̄clusa t̄ misericōdia reuogata. t̄ oīs spes n̄ra abla
ta. Nā posito q̄ esset aliq̄s molar⁹ lapis adeo
magn⁹ q̄ vndiq̄z p̄tingeret arcūferētiā celi. et
q̄ aliq̄z auidā minime q̄stirar⁹ post centū mil
le milia annoz venies t̄ p̄dicto lapide solū
modo aneller⁹ p̄ rostr⁹ q̄stū est t̄cima ps gra
ni milij. t̄ itez p̄ centū milia annoz auelleret
vnā p̄culā silis q̄stirar⁹ t̄ lapide isto. ita q̄ i
decies cētēnis milibz annoz nō pl⁹ dūminue
ret q̄stirā lapidis nisi i magnitudine vni⁹ gni
milij. adhuc essent grati miseri dānati q̄ post
tā longā p̄sumptōez tor⁹ lapidis finē habere
pena eterne dānatiōis. Ideo gre. in ome. xxx.
Sic agēda ē p̄sent⁹ t̄pis leticia vt amantudo
seq̄nt⁹ iudiciū nūq̄z t̄rāseat a memoria. nā me
morā t̄ iudiciū inducit timorē sicut retribu
tio p̄nit. t̄ retributio glorie inducit amorem
Un̄ in vitalpar⁹ dixit q̄ dā frater senou. fra
ter habeo cor duz n̄ possū emolliri. R̄ndit se
mor. ratio q̄ nō habes iudiciū memoriā. nā si
cut ferz calefit t̄ liq̄scit i igne. sic indurat⁹ pec
cator i iudiciū meditatōne. Ecdi. vii. Ne
morare nouissima tua t̄i eternū nō peccabis.
Et h' est qd̄ dicit Hiero. Sicut comedo sine
bitō vel q̄qd̄ aliud facio semp̄ videt̄ mihi au
ribz meis vox illa terribil' isonare. surgite mor
tui venite ad iudiciū. Quoties diem iudiciū
mēte intueor toties corde t̄ corpe cōtremulco.
Itē etiā debem⁹ meditari p̄mū beator⁹ t̄ glori
am. t̄ q̄ i sermone seq̄nt⁹ dicet.

De eadem dñica.

Sermo XIII.

Euatē capita

vestra qm̄ appropinq̄ redem
ptio vestra Lu. xxi. A Lō
mentator d̄ imp̄sionibz i li. Aristot. dicit. ful
mē qd̄ out̄ sole lucēte raro nocet. t̄ i nocte sepi
us nocet. Rō q̄ lumē solis fulminis virtutē
distrabit. vmbra autē ip̄m vnit. Sp̄ialr. sic
fulmē cōminatōis sacre scripture i p̄nti vita
lucēte sole misericōdie nihil nocet. q̄ nunc lu
men solis. i. misericōdia t̄i mitigat irā eius. t̄
cōminatōne sacre scripture distrabit. s̄bi gra

est terribile verbū qd̄ dñs cōminat Amolij.
In gladio moriet̄ oēs p̄ctōres ppli mei. Hoc
fulmē habebit virtutē i nocte iudiciū. t̄ nūc i
die grē distrabit p̄ t̄i misericōdiam. t̄ q̄ Ezech.
xviij. Nolo morte p̄ctōris. Dedit em̄ dñs ho
mini i h' tpe libez arbitriū q̄ si voluerit salu⁹
erit Ecdi. xv. Apposuit t̄bi dñs aquā t̄ ignē
i. gloriā refrigerij ac penā gehēne. ad qd̄ vo
luer⁹ porrige manū. i. i p̄tate tua ē eligere bonū
vl' malū. Sic autē n̄ erit post hāc vita i iudi
cio. nā q̄ nūc ē benign⁹ tūc erit seriosus t̄ terri
bil'. ideo respiciam⁹ nūc ad e⁹ benignitatē vt
possim⁹ p̄seq̄ e⁹ misericōdiaz t̄ grāz. ad qd̄ hora
mur i verbis p̄posit⁹. Leuate capita v̄ra. i. rati
ōne q̄ ē caput mētis qm̄ app. redē. v̄ra. t̄ q̄
thema B Audiuisti charissimū de leno
sa rōis reddiditōe t̄ de snie platōe t̄ de maloz
dānatōe. nūc i p̄senti s̄mone vidēdū est de ty
bus. P̄mo de bonoz glificatōe. Secdo de mū
di post iudiciū dispositōe. Tercio de hoim̄ q̄
ad iudiciū p̄paratōe. Dixi p̄mo vidēdū est d̄
bonoz glificatōe. Est em̄ loc⁹ glie t̄ felicitatis
eterne celū. sic loc⁹ p̄ne ē infern⁹. q̄ dic̄ Aug.
in li. de sa religioe. Cōtrarioz p̄trarij sunt es
fect⁹. t̄ q̄ sic virt⁹ t̄ vicij bonū t̄ infalū sunt cō
traria. idarco generāt d̄rios effect⁹. vt sic ma
li mole criminū ḡuati t̄ dēcedūt ad infernū. sic
boni a malis oibz alienati t̄ alienati ascēdūt
i celū. ad qd̄ vocant̄ solēm snia. Venite bñ di
ci t̄. Mat. xxv. O qm̄ gaudiū t̄ exultatio
erit eis. P̄mo gaudebūt q̄ rebūt mori. q̄ col
uerūt t̄ demū nō moriant⁹. Apoc. xxi. Mortis
vltra nō erit. Secdo gaudebūt. q̄ p̄sent⁹ v̄re
misiā euaserūt q̄ possent dicere illd̄ ps. Lō
ueristi planctū meū i gaudiū mihi. ps. xxxij.
Et iustificabit̄ de eis illd̄ Sap. iij. Iustoz aie
manu t̄i sunt t̄ n̄ tāget illos tormētū mortis
Iō ysa. xxxv. Gaudiū t̄ leticiā obrinebūt su
giet dolor t̄ gemit⁹. Quia absterget̄ de⁹ omnē
lacrimā ab ocul' scōz s̄noz. t̄ mors vltra non
erit neq̄ luc⁹ neq̄ clamor. sic neq̄ dolor q̄ p̄i
ma abierunt. Apoc. xxi. Tercio gaudebūt q̄
man⁹ diaboli t̄ inferni penas euaserūt. dicētes
cū ps. Bñdictus dñs q̄ nō dedit nos i capti
onem t̄ntibz eoz. Aia n̄ra sic passer crepta ē
de laq̄o venantū t̄. ps. cxxij. Quarto gaude
bunt. q̄ locū felicitatis intrauerūt. ysa. xxxv.
Veniet̄ i syon cū gaudio t̄ leticia sempiterna
sup̄ capita eoz. in syon. i. locum diuine specu
latōis. q̄ eis dicit̄ Mat. xxv. Intra in gau
diū dñi tui. Quarto gaudebūt eo q̄ dñi in sua
maiestate videbūt. ysa. xxxij. Regem in reco
re suo videbūt. t̄ eiusdem. xxxv. Ip̄si videbūt

Sermo XIII.

deo dñi & glaz dei nri. **S**exto gaude-
 bunt i xpi hūanitate. Job. xxxij. Videbit faciē
 ei⁹ i ubilo. Jubil⁹ fin beati gre. xxxij. moza.
 dicit qñ ineffabile gaudiū mētis capit qd n̄ ab
 scōdi nec fmonib⁹ p̄ apiri. tñ qbusdā moti
 b⁹ p̄dit q̄s null p̄peratib⁹ exp̄mat. ps. Ad
 splebis me leticia cu vultu tuo. ps. xv. & Aba-
 cuc. ij. Ego aut in dño gaudebo & exultabo. i.
 terra saltabo i deo iesu meo. Septimo gaude-
 bunt de leta brōz & angeloz societate. ps. exul-
 tent iusti i cōspectu dei: & delectent i leticia. ps.
 lxxij. i. angeloz. & puer. xxvij. In exultatione
 iustoz milia glia ē. Et ps. Letent celi. i. angeli
 & exultet terra. i. hoies de terra creati. ps. xcij.
 Decimo gaudebunt de duplicitate stole. i. cor-
 pis & aie. puer. vlti. Des domesticū ei⁹ vestiti
 sūt duplicib⁹. Et q̄libz leat⁹ dicere p̄ illd ysa-
 lai. Gaudēs gaudeo in dño: & exultabit aia
 mea i deo meo. qz induit me dñs vestimēto sa-
 lutis q̄ ad stolā corpis. & indumēto iusticie cir-
 cūdedit me q̄ ad stolā aie. Nono gaudebunt d̄
 dorib⁹ aie q̄ fm tho. in. iij. dist. xl. q. iij. ar. v.
 sunt tres. i. cognitio siue visio: dilectio: apphē-
 sio siue fructio. Prima dos aie ē cognitio q̄ di-
 uina essentia tota videt ab hoib⁹ s̄ nō totalit̄
 qz infinita & incōphēbilis fm se totā. videt tñ
 lipidi⁹ ab vno qz ab alio. & defect⁹ est ex pte vi-
 dentū & nō ex pte obiecti visibil⁹ q̄ est de⁹. Nā
 dicit glo. sup illud Nat. v. Bti mudo corde
 qm̄ ipi deū videbūt. Quarto ocul⁹ cordis ē lu-
 cidior: rāto deū videbit clarior. **D** Et illa
 p̄ma dos aie. i. cognitio siue visio succedit si-
 dei. qz quē videm⁹ & cogitam⁹ h̄ p̄ fidē nunc &
 q̄si p̄ speculū i enigmatē. sic dicit apls. i. Lho.
 xij. ipm̄ cognoscem⁹ ibi p̄ specē & facie ad fa-
 cie. Jo hie. xxxi. Ultra nō docebit vir pri-
 mū suū & vir fratrem suū: cogitē deū. nā oēs euz
 cognoscunt a minimo vsqz ad maximū plena
 cognitōe. qz videbunt⁹ deū i seipo. in nobis. et
 nos i ipso. Itē videbunt⁹ deū i oib⁹ beatis. & oēs
 brōs in deo qz de⁹ est oia i oib⁹. i. ad Lho. xv.
 Qui sibi cū sibi oia vt sit de⁹ oia i oib⁹. Scda
 dos ē dilectio q̄ sic cōstringit hoies cū deo. qz
 deū cū deo diligit. & deū & oia i deo. & nō minus
 diligit primū oem q̄ seipm̄. Nec dilectio vt
 dicit Hie. facit vt omia gaudia singuloz sint
 oim̄ & gaudia oim̄ sint singuloz. vt etiā dicit
 mgr̄ in. iij. di. xlij. Nā vt dicit Aug. i. li. d. ciui.
 dei. Mlte mansiones i vna domo erūt. s̄ varie
 p̄mior dignitates. s̄ vbi de⁹ erit oia in oim̄
 erit etiā in dispari claritate par gaudiū vt qd
 habeūt singlī cōe sit oib⁹. qz etiā glia capitis
 oim̄ erit p̄ vinculū charitatē. Ex his dat̄ itelli

gi q̄ par gaudiū oēs habeūt: & si disp̄re co-
 gnitōis claritatē. & p̄ charitatē q̄ in singul⁹ erit
 p̄fecta tñ q̄sqz gaudebit de bono alteri⁹ q̄sum
 gauderet si i seipo h̄ret. Nō tñ iō par erit oim̄
 beatitudo. qz nō oim̄ cōpar cognitō. Nec erit
 paritas gaudiū q̄sum ad intensionē affectionis
 gaudentiū: s̄ ad vniuersitatē rez de q̄bo gau-
 debit. qz de oim̄ re vnde gaudebit vn⁹ gaude-
 bunt oēs. Tercia dos est fructio summi boni
 & eiusdē apphēso put apphendere capit pro
 frui vt attingere. vt dicit san. tho. nā de⁹ super
 oim̄ desiderū est supabundās sufficiētia frui-
 tionis oim̄ brōz. Decimo gaudebunt d̄ dorib⁹
 corpis q̄ q̄tuor sunt. i. claritas: agilitas: subti-
 litas: & impassibilitas q̄ cōprehēdunt in p̄p̄i-
 eratib⁹ solis. Nat. xij. fulgebūt iusti sic
 sol in regno pris eoz. Nā sicut sol est i se clar⁹
 agilis subtilis & impassibilis. sic erūt electi in
 corpib⁹ glorificat⁹. S̄ tñ differēt fm diuer-
 sa merita. vt dicit. i. Lho. xv. Stella em̄ a
 stella differēt i claritate: sic resurrectio mortu-
 orū. Undecimo gaudebunt de beatitudine & gau-
 diū augmētō & maioretate. qz dicit mgr̄ in. iij.
 di. xlij. c. h. Sine scrupulo credēdū ē scōs ha-
 bituros maiore gliaz post iudiciū q̄ an. Nie-
 ro. sup Dzeā. Peracto iudicio ampliore glo-
 riā sue claritatē de⁹ remōstrabit suis electis. qz
 modo habet gaudiū de beatitudine aie: post iu-
 diciū de corpis & aie. Itē dicit mgr̄. Abab⁹ in
 est natural appetit⁹ ad corp⁹ q̄ appetitū retar-
 dant ne tota intentione pergāt i id summū bo-
 nū. & sic fm Bonauē. aia assūpto corpe nullū
 habeat retardā. & ita intēse mouebit. igit erit
 mar⁹ gaudiū q̄sum ad intensionē nō augendo
 habitū s̄ remouēdō impedimentū. vñ nō facit
 ad augmētū premij essential p̄ncipaliter s̄ ex
 p̄sequēt. Un dicit Durāndus qz tunc p̄mpt⁹
 expedit⁹ & liber⁹ aia videat deū. p̄pter remo-
 tionē impedimētū. Et etiā vt dicit Richar. de
 media villa p̄pter perfectiore modū essendi
 quē tunc habeunt. Duodecimo gaudebunt
 p̄pter oim̄ p̄dictoz gaudioz & magis pluri-
 moz perpetuā eternitatē. iuxta illud ysa. lxx.
 Gaudebit⁹ & exultabit⁹ vsqz in sempiternū. &
 Joh. xvi. Gaudiū v̄m nemo tollet a vobis.
Secundo vidēdū ē d̄ mūdi post iudiciū di-
 sp̄sio. Un dicit mgr̄ i. iij. di. xlij. Peracto
 iudicio frēs suos habeūt due ciuitates. vna
 xpi. alia diaboli. vna bonoz: alia maloz. vtra-
 qz tamē angeloz & hoim̄. illis volūtas: ist⁹ fa-
 cultas nō poterit esse peccādi nec vlla p̄ditio
 morēdi. istis in eterna vita feliciter viuētib⁹:
 illis infeliciter in eterna morte sine morēdi

Dñica secūda aduentus

prāte durātibz qm̄ vtriqz sine fine. s; i beatitu-
dine isti. alio p̄stabili. in mis̄ria s; illi ali-
us alio tolerabili p̄manebūt. Et sunt verba
Aug. in enchiridion. Et s̄dit di. vlti. Post
iudiciū boni videbunt malos. iuxta illud ps̄.
Letabit iust⁹ cū vident vindictā. s; nō econ-
uerso. Cū licet bonitate nature electi dei mis̄ri-
cordiā habeāt. tñ auctoris sui iusticia ⁊ recti-
tudine ita p̄stringent vt nlla ad reprobofimo-
neant cōpassione. Itē dicit mgr̄. Post iudiciū
um lux sol septupliciter erit clarior. i. sic lux se-
ptē diez. qz qm̄ lux sol i p̄ma p̄ditōe septē
diez an̄ p̄cā p̄mi hoīs: tñ lucebit post iudi-
ciū. qz p̄pter p̄cā hoīm d̄fecit lux sidēz. ⁊ hāc
lucē recipiābūt post iudiciū. Et lux lune erit
tūc sic lux solis. ⁊ nō erit viciūditudo diei ⁊ no-
ctis s; tñ dies erit. **f** Sz di. tñ diē ysa.
Nō erit ampli⁹ ad lucēdū sol p̄ diē nec splen-
dor lune. Rñdet mgr̄ in. iij. di. xliij. qz ē vez
q̄ ad vltiz hoīm. qz nō indiget his splēdonibz
i eterna b̄titudine. Apoc. xxi. Lūtas ista nō
eger sole neqz luna vt luceat i ea. s; claritas dei
illūmabit illā. neqz erit ad vsū bis q̄ sunt i dā-
natōe. qz ibi sunt tenebre ceteriores. Sed lu-
minaria celi erūt sine om̄i motu. Abacuc. iij.
Sol ⁊ luna steterūt i habitaculo suo. qz nō ha-
lebūt ortū ⁊ occasū. Sz di. qz tūc erit vsus lu-
cis solis ⁊ lune. Rñdet mgr̄ in. iij. di. xliij.
Fateor me ignorare. qz i scriptur̄ nō memini
me legisse. Dicit Bona. ad lra; qz adhuc erūt
ad gliaz electoz. sic em̄ glia est regi h̄re plures
cameras i palacio ⁊ pulcrā coq̄naz etiā si nūn-
qz ingrediat. sic electi. erūt glia ⁊ honor qz nō so-
lū aula paradisi ⁊ celū em̄p̄reū sūt pulcr̄. s; etiā
qz celū sidereū ⁊ antiquū habitaculū Sz san-
tho. qd̄ dicat patet vbi de purgatoe elemen-
toz. **S** Tercio vidēdū est de p̄paratōne
hoīm ad iudiciū. quā p̄paratōez docet iesus
fil⁹ syrach. Eccl. xvij. An̄ iudiciū para iusti-
ciā tibi. q̄ qd̄ iusticia p̄stitit i tibi. p̄mū perti-
net ad incipiētes. scdm̄ ad p̄ficiētes. terciū ad
p̄tēplātes siue p̄fectos. Primū qd̄ ad incipiētes
est p̄pa iudicatio. Eccl. xvij. An̄ iudiciū in-
terroga teipm̄. s; d̄ p̄ctis ⁊ excessibz. ⁊ i p̄pectu
deinemes p̄piciatōez. qz dicit apls. i. Lhoz.
xi. Si nos ipos d̄i iudicarem⁹ nō vtriqz iudica-
remur. Jō Anacle⁹ papa ⁊ habet i canōe. vi.
q. i. Si oia i h̄ seclō vindicta essent locū diuisi-
na iudicia n̄ haberēt. Rō qz habet de pe. dist.
iij. c. sunt plures. s; autoritas. De⁹ nō iudica-
bit bis i diipm̄. qd̄ i p̄senti ē p̄mitti. dicit glo.
sufficiēter. ⁊ i futuro n̄ p̄mittet. Jō docz aug.
sup epla. i. ad Lhoz. xi. Ascēdat hō sup tribu

nal mētis p̄p̄: s; stituar semetipm̄ an̄ faciē suā
⁊ cōsideret diligēter. assit accusariē cogitatio.
testi p̄sciētia. carnifex tumor. ⁊ iudex rō. Ex
de qd̄dā sanguis aie penitēns p̄ lacrimas p̄su-
at ad vindictā vt eteme iudicē sentētie satisfi-
at. Rō qz q̄ punit i p̄senti nō punit et i futuro.
qz h̄r de pe. di. iij. c. celerator. s; his autorita-
tibz. in si. vbi d̄r. Qui q̄ semel a sacerdote pro
p̄cō punit. itez p̄ eodē a deo nō punit. iuxta
illud Naū. i. Nō p̄surget duplex tribulatio.
Et s̄dit. Afflicti te ⁊ nō affligā te vltra. ita qz
hō sep̄m iudicās ⁊ affligēs p̄r dicere illud ps̄.
Feci iudiciū ⁊ iusticiā nō tradas me calūniā-
tibz me. ps̄. cxvij. Scdm̄ qd̄ req̄rit ad p̄para-
tione p̄met ad p̄ficiētes. ⁊ est misericōdie exhibi-
tio. Nat. v. Beati misericōdes qm̄ ipi mis̄ri-
cordiā p̄sequēt. s; in iudicio. iuxta illud ps̄. cx.
Jocūd⁹ hō q̄ miseret ⁊ cōmodat disponet ser-
mones suos i iudicio. qz i eternū nō cōmoue-
bit. qm̄ ip̄e iudex loquitur p̄ eo allegās illud
Nat. xxv. E sanui ⁊ redisti mihi māducare
Jō ps̄. lxxvij. Misericōdia ⁊ veritas p̄cedēt
faciētiā. veritas. s; d̄ iudicatiois ⁊ misericōdia
exhibitiōis. Thob. iij. Quō potueris ita esto
misericōs. Premū em̄ bonū thesaurū i die
necessitatis. Eccl. xvi. Ois misericōdia faciet
locū vnicuiqz s; m̄ merita opez. E cōuerso s; o-
d̄ i misericōdiā habet Jaco. ij. Iudiciū sine
misericōdia illi q̄ nō facit misericōdia. Quā p̄pter
horat nos saluator Luc. vi. E forte misericō-
des sic ⁊ p̄r vester misericōs est. qz diē Piero.
ad nepocianū. Non memini me legisse m̄
more mortuū q̄ sei opibz misericōdie exhibi-
isse sedulū. **T**ercū qd̄ p̄parat hoiez
ad dei iudiciū p̄met ad p̄tēplātes. ⁊ tēre-
rialis timor ⁊ seruida dilectio. De q̄bz Brog.
i collecta. Sācti nois tui timorē ⁊ amorē fac
nos h̄re p̄petuū. Et merito timorē. qz h̄r. xi. q.
i. c. sacerdotibz. Nescim⁹ q̄s i terribili iudicio
dei q̄tis futur⁹ sit. ⁊ q̄ merito timēdū est. qz h̄r
in canone. xi. q. i. xpian⁹. vbi dicit. Qui iudi-
ciū refugit apparet eū d̄ iusticia diffusū. Nā
in tā duz iudiciū nemo cadit nisi p̄pter p̄pa-
um defectū. mō oēs sum⁹ defectuosi. s; oēs de-
bem⁹ timere. dicētes cū beato hiero. Quoties
dic illū cogito toties toto corde ⁊ corpe cōtre-
misco. Et nō solū debem⁹ habere timorē an̄ sed
etiā amorē. ps̄. Dulcē ⁊ rect⁹ dñs. vbi Cassio.
Cū audis qd̄ dñs est attēde qz eū d̄stigas. cū
audis qd̄ rect⁹ est attēde qz eū metuas. De qui-
bus duobz. s; timore ⁊ amore. scribit Deuter.
vi. Dec sunt p̄cepta ⁊ cerimonie atqz iudicia
q̄ mandauit dñs deus vester vt timēas dñm

deū tuū. 7 custodias oīa mādata atq; p̄cepta ei. h̄ de timore. h̄ de amore subdit. Audi iust. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo: 7 ex tota anima tua: 7 ex tota fortitudine tua. Ideo Aug. sup ps. cx. Judiciū dei formidandum 7 amandū est. formidandū malis p̄pter penas. amandū vero bonis p̄pter corona.

De eadē dominica. Sermo XV.

De iudiciū

para iusticiā scribit Eccl. xvij. **I** Consuetudo 7 mos est cū di sp̄sator alicui dñi intelligit dñm suum velle habere rōnes recipit cautionē 7 p̄legit 7 rectificat vt iustificet in rōis redditōe. Moraliter. In p̄cedentib; audiūm q̄ dñs veniet ad iudiciū de oīb; opib; nostris rationē positur valde senole 7 in summa iusticia. Eccl. xij. Cū q̄ sūt adduct dñs in iudiciū. vt patet i p̄cedētī sermone. Uideam; igit cautōez nostrā. i. sciētiā. Apoc. xx. Apri sunt libri 7 iudicia sūt m̄tūi ex his q̄ scripta erūt in libris. i. sciētijs. ps. cxxvij. In libro tuo oēs scribēt De q̄ Niero. erunt oīa facta n̄ra q̄si in tabula depicta demōstrāda tūc demonib; angel 7 hominib; vniūsis. Et Aug. Cū venerit dñs 7 il luminauerit abscondita tenebrar; 7 manifesta uerit cogitatōes cordiū tūc nihil latebit p̄tūmū i p̄mo. nec erit qd̄ quisq; suus apiat 7 abscondat alienis. Mat. x. Nihil em̄ est optum qd̄ nō reuelabit; 7 occultū qd̄ nō sciat. idarco rectifica lib; tuū. Aug. Si times iudiciū cor nige sciētiā. qz sciētiā erit liter ex q̄ apparebit testimoniū boni 7 mali. De q̄ apls Ro. ij. Testimoniū reddēte illis sciētiā ipoz in die cū iudicabit de; occulta hoīm. Et iō rectifica illā hic. qz scribit. ij. Lhoz. i. Glia n̄ra hęc est testimoniū sciētiē n̄re. Quō aut; sciētiē debent rectificari patebit i sensu mystico euāgelij. **K** In summa euāgelij duo innuunt fm̄ sensum mysticū. Primo dispositio mentē p̄parat Secdo p̄ditio p̄paratōez p̄comitās. primum patet i p̄ncipio. secūdū ibi. tūc videbūt filiūz hoīs rē. De p̄mo dicat. Erūt signa in sole. i. in supiori p̄terōnis. Nā sic sol sua claritate illuminat oīa. sic fm̄ rectā intentōnez ordinari debent oīa. Un̄ Senec. Rō est qd̄dā diuinū in hoīe. 7 semp; deprecatur ad optima. In hac debet fieri signa. Legit em̄ q̄ triplicia signa facta sunt in sole. Primo legit solē stetit. Josue. x. Sol p̄tra Babaon stetit donec vlcisceretur

gēs de inimicis suis. qz legit ibi. Stetit itaq; sol i medio celi 7 nō festinavit occubere spacio vni; diei. Secdo legit q̄ tpe Ezechie regis sol p̄ decē lineas retrogressus fuit. vt h̄. uij. Reg. xx. Cū dixit ezechias cū infirmaret ad ysayaz p̄phetā. Qd̄ erit signūz qz dñs me sanabit. 7 qz ascēsur; sū die tercia templum dñi. Cui ait ysaias. Hoc erit signū a dño q̄ factur; sit dñs fmonē quē locut; est. inuocauitq; dñm 7 rediit vmbra p̄ lineas q̄b; iā descenderat in horologio Achas retro: suz decē gradib;. Tercō signū in sole. qz legit solē tpe passionis xpi nō luxisse. Mat. xx. Et facta hora sexta tenebre facte sunt p̄ totā terrā vsq; i horā nonā. Moraliter. Ista signa debēt fore i mēte 7 rōne n̄ra. Primo mēs 7 rō n̄ra debet stare i recta voluntate intentōe 7 desiderio. Eccl. ij. Fili accedēt ad futurū dei sta i iusticia 7 timore dicēdo cū ps. Stātes erāt pedes n̄ri. i. affectōes in atrij; tuis. i. in voluntate tua iherlm. ps. cxxi. Jō Ba ruch. v. Exurge iherlm 7 sta in excelso. i. erecta p̄ fidē 7 sp̄z 7 p̄ suspiratōez ad eternitatē. Nā habet. ij. palipo. xx. Tantūmodo stāte p̄fidenter 7 videbitis auxiliū dñi sup vos. 7 sic stetit maria ad monumentū nullā volēs recipe p̄solationē a creatura h̄ a creatore. 7 sic nos om̄e desiderij ponere debem; in deo. dicēdo cū ps. cxxvij. Dñe an̄ te om̄e desiderij meū. 7 om̄e p̄solatōez i eo h̄re. ps. Renuit p̄solari aīa mea ps. lxxxvi. Et sic sequit; interfectio hostiūz. i. oīm originaliū 7 actualiū peccōez. cū desiderij intentōez 7 oīm p̄solatōez 7 voluntatē i deo stabilim;. Un̄ Bern. in s̄mone. Quid odit aut; qd̄ punit de; nisi p̄p̄riā voluntatē. Eset p̄p̄riā voluntas 7 peccatū nō erit neq; infern;. Secūdū signū i sole est q̄ retrocessit decē gradib; sic nos declinādo retrocedam; ad imū p̄fecte humilitatē. Eccl. vij. Valde humiliā sp̄m tuū qm̄ vindicta carnis impij ignis 7 vermis. nā licet iudiciū dñi ierosū erit sup oēs peccōez. Un̄ Ro. i. Reuelat em̄ ira dei de celo sup oīm impietatē 7 iniusticiā hoīm. p̄sertim tñ p̄ scripturā sup bis oīb; munat. vt ysa. ij. Dies dñi exercitiū sup oīm supbiū 7 excelsū 7 sup omnē arrogantē 7 humiliabit. Et qz valde aduersant deo. Judith. ix. Nec supbi ab initio placuerūt tibi. Jō ps. Reimbuet abūdāter facieb; supbiāz. ps. xxx. Jō scribit. i. De. v. Diuiliamini igit sb̄ potētī manu dei vt exaltet vos in tpe v̄sitatōis. i. iudicij. **L** Et sic sol retrocessit decē gradib; sic sunt decē grad; vere humiliatio nis. Prūm; qd̄ voluntarie se subderemator;. Ro. xij. Dis aīa p̄tātib; s̄lūmiorib; s̄bdita

Dñica secūda aduentus

fit. Nō est em̄ p̄as nisi a deo. sic xps s̄ditus
erat p̄i Joh. viij. Que b̄i placita s̄t ei facio
semp. et Joh. v. Nō q̄ro volūtate meā s̄z volū
tate ei q̄ misit me pat̄r. S̄it s̄ditus erat ma
tri. Lu. ij. Descēdit cū eis et venit nazareth. et
erat s̄ditus illis. Et ideo nos hortat Heb.
xij. Obedite p̄positis v̄ris et s̄biacete eis. ipi em̄
pugnat̄ q̄si rōes reddunt p̄ aiabz v̄ris. Se
cund⁹ ḡdus ē se s̄dere minor. Un̄ xps lauit
pedes discipuloz. Joh. xij. Exēplū dedi vob̄
ut quēadmodū ego feci vob̄ ita et vos faciatis.
de pe. di. ij. si q̄s semel Exercitia h̄ilitat̄ s̄t si
se vilioribz officijs s̄dat et misterijs indigno
ribz tradat. Terc⁹ grad⁹ h̄ilitat̄ est se repu
tare indigniorē viliorē et minorē oibz alijs. vt
David. ij. Reg. vi. Ulterior s̄tā pl⁹ q̄s fac⁹ sum
et ero h̄ilis i ocul̄ meis. Chrus. in li. de. xij. ḡdi
bus h̄ilitat̄. Qui se est h̄ilis indigniorē se
reputat oibz alijs Phil. ij. Implete gaudiu
meū nihil facietes p̄ pretēoz neq; p̄ inanem
gliaz s̄z i h̄ilitate supiores s̄bijnūicē arbitra
tes. Aug. Estimare aliq̄s esse i occulto vob̄
supiores q̄b i manifesto est; meliores. Bern.
vbi s̄. H̄ilitas est virt⁹ q̄ hō vera supi⁹ co
gnitōe s̄bi vilescat. Quart⁹ ḡdus est se fateri
vilē et p̄ceptū esse. ysa. xliij. Narra si q̄d ha
bes vt iustificer; signāter in cōfessione. Ecdi.
liij. Presbitero humilia aiaz tuā. et magnato
h̄ilia caput tuū. Sz iā p̄les se viles cogitāt
et t̄i fateri nolūt i cōfessione. et h̄ ē signū elatōis
de pe. di. l. c. Nō sunt. Taciturnitas criminis
nascit ex supbia cordis. Nā nolūt videri tales
apud hoies q̄les s̄t apud deū. s̄z meliores vo
lūt videri q̄s s̄nt. et h̄ est ypocrisis. Sze. Ubi
ypocrisis regnat h̄ilitas locū h̄re nō valet. si
ne h̄ilitate vero alicui veniā sperare nō licet.
Nec ḡ vbi taciturnitas est cōfessōis veniā spe
randa ē criminis. Quint⁹ grad⁹ est ab alijs vel
le vilis reputari. Ber. Vere h̄ilis vult vilis
reputari. nō h̄ilis p̄dicari. Appetere laudes
de h̄ilitate nō est h̄ilitatis virt⁹ s̄z s̄uersio.
Gaudet em̄ vere h̄ilis de p̄ceptū sui. et h̄ solo
nōnūq; sup̄b est qz laudes p̄tēt. Sz iā ali
q̄ sunt q̄ vilia de se dicūt. sed tales reputari no
lūt neq; ab alijs audire volūt. et h̄ est ypocrisis
Un̄ aug. in s̄mone dñi i mōte. ypocrita est q̄
h̄ilis esse n̄ q̄nt s̄z t̄m videri cupit. Et sic da
uid noluit reputari ab alijs dū ante arcaz sal
tauit. ij. Reg. vi. et Sze. xvij. moral. Plus
stupro dauid saltantē qz pugnātē. pugnando
hostes s̄didit. saltando seipm vicit. Ideo di
xit. ero h̄ilis i ocul̄ meis. nō alioz. q. d. q̄lem
me ceter⁹ respiciēs exhibeo talē me int̄ ar

tendo. **M** Sert⁹ honore s̄bi impendē
dū fugere. vt xps Joh. vi. Jesus ḡ cū cogit
set qz v̄tun̄ esset vt raperēt eū et faceret eū regē
fugit itez i montē ipe iol⁹. Et beatus Alex⁹ fu
git de edissa cū sensit honore s̄bi impedi. qz di
cit beatus Bern. Nō est magnū h̄ilez esse i re
tectōe. s̄z magna p̄lus et rara est. Sze honora
ta h̄ilitas. Septim⁹ grad⁹ est honore impē
dendū phibere. sic xps fecit Mar. vij. Cū sur
dū audire et mutū loq̄ fecit p̄cepit eis ne cui di
cerēt. S̄it Mar. vij. de leproso curato. Un̄
de nemini dixerat. et Mar. xvij. cū clarificatus
fuit i monte p̄cepit discipulis. Nemini dixer
itis visioē h̄ac. et sic nos hortat Math. vi.
Nesciat sinistra tua q̄d faciat dextera tua. Sze
heu aliq̄ clamāt vt gallina post ouū incubatū
Aug. Qui se laudari desiderat sup̄bum se esse
demonstrat. Octau⁹ gradus de oblato honore
dolere. sic xps in die palmarū cū honor erat ei
exhibuit dū turte q̄ p̄cedebat et q̄ sequebant̄ cla
mabāt b̄ndict⁹ q̄ venit. vt habet Math. xxi.
Marci. xi. et Joh. xij. sicut. Et sic nos dolere
debem⁹. Chrus. Sapiēs cū laudat in facie fla
gellat. alias cedit in corde. Nā s̄m Sze. Per
fecit nescit de oblata laude gaudere s̄z tristat.
Nā inq̄t idē in pastoral. Nescit laudē cū sup
perit fugere q̄ ad h̄ac didicit cū test̄ anhelare
Non⁹ grad⁹ est patiēter pati et p̄tēti. Ecdi. ij.
Dm̄e q̄d tibi applicitū fuerit accipe. et i dolo
re sustine et i h̄ilitate tua patiētiā habe. qm̄ i
igne p̄bat aur⁹ et argentū. hoies s̄o receptibz
les i camino h̄ilitatis. Jac. v. Patiētes igit
estote et vos et cōfirmate corda v̄ra. Luce. xii.
In patiētiā vestra possidebit̄ aias v̄ras. **D**
Decim⁹ grad⁹ est gaudere pati et p̄tēti. Act.
v. Et illi quidē ibat gaudētes a respectu calij
qm̄ digni habitū s̄t p̄ noie iesu et iudicā pa
ti. Sze. Qui gloriā hoim nō q̄nt et iudicā
nō sentit s̄z p̄cipit. Un̄ q̄ sic descendit p̄ de
cē grad⁹ h̄ilitat̄. isti ascēdit obuiā xpo i aera
Bern. Si ascēdere desideras necesse ē vt descē
das. dicit Dyo. in d̄angelica gerarchia. Quā
to q̄sq; h̄ilior tāto deo pp̄inor. Terciu⁹ si
gnū i sole. legit̄ solē in passione nō lupasse. sic
mēs n̄ra nō lucere s̄z obscurari debet p̄ abdicā
tionē pp̄rii sensus ad subiectōes alteri⁹. et non
gloriari de pp̄rio sensu. vt illi q̄ putāt solē intelli
gēne nulli lucere nisi eis. De q̄b Leo papa. e
h̄. xvij. q. v. Dānatōis sententiā q̄cūq; merēt
accipere i suo sensu volūt p̄manere null⁹ redar
rare poterit. Propter q̄d maledixit eis ysa. c.
v. Ne vobis q̄ sapiētes estis in oculis vestris
et corā vobismetipis p̄udētes. Ideo Ro. xij.

Nolite prudētes esse apud vosmetipsos. Ra-
tionē ponit Ro. i. Dicētes em̄ se esse sapientes
stulti facti sunt. Jō puer. xxvi. Vidisti hoīes
sapientē sibi videri magis illo spem habebit nisi
piēs. q. d. stultus possit citius induci ad credēdū
vl' imitandū. Tales ppo sensui inuētes. et h̄
puent ex dato cōmēns. Dico. Alios imitari
nolumus qz nos optimos credim⁹. Talis non
fuit ap̄s q̄ dixit. i. Lhoz. q. Nō em̄ iudicauim⁹
me scire aliqd̄ inter vos nisi iesum xpm̄ et hūc
crucifixū. et in h̄ cognoscit h̄c. sic cetero patē
te dño iesu xpo. Mat. xxvij. creditur obscura
to sole. et sic dū pp̄t⁹ sensus nō regnat tunc ce-
dit om̄e obstaculū venarū dūic. Secūdo luna
mutet in sanguinē. sic inferior ps. i. corp⁹ mul-
tiplici mutabilitati sibiecta. Jōb. xij. Nunq̄
in codē statu pmanet. mutet in sanguinē. i. de-
bet castigari et mortificari et sanguine exicari.
ad Gal. v. Qui aut sunt xpi carnē suā crucifi-
xerūt cū vicijs et concupiscētijs. vt testificatiōe
faciāt iudicia crucifixo cū instrumēto passiōis
vt cruce lācea. et cum stigmatibus ceteriq̄z insi-
gnijs. q̄ oīa sic corā apparebūt. vt h̄c Mat.
xxij. Tūc apparebit signū filij hominis i celo.
i. signū crucis. D. Sz diceres. q̄re ap-
parebūt instrumēta passiōis xpi. Rndet q̄
varijs de causis. Primo ppter iusticiā. vt u-
sus index his q̄ grati fuerūt retribuēt eterna
gaudia. inq̄us hō eterna supplicia. De quib⁹
Zach. xij. Et aspiciet i me quē p̄fixerūt. et plā-
gent eū plāctū q̄si sup vniuentū. et dolebunt
sup eū vt dolere solet in morte p̄mogenitū. Jō
Aug. in li. de simbolo. sup illud. Inde vērūm
est et dicit. Dñs suauit cicatrices vulnē vt
vulnerā cordiū discipulorū sanaret. et i iudicō
hostib⁹ exprobraret dīcōs. Ecce hoīes quem
crucifixi sūt. ecce lat⁹ qd̄ pupugistis. qd̄ ppter
vos ap̄tū est et intrare noluit. videte quō re-
dempti estis p̄cio mei sanguis. Secūda causa p-
pter inestimabilē dilectōis memoriā. vt diuina
bñficia p instrumēta passiōis oīa eternaliter
habeant in memoriā. vt videat electi qz p̄ciole
sint empti et redēpti. Tercia ppter attributio-
nē honorū et grāz actōez. qz videbūt electi qz nō
p sua merita s̄ p passiōe xpi puenēr ad eter-
na gaudia. et referēt gr̄as. Juxta illud Apoca-
pti. S̄ras agim⁹ tibi dñe de⁹ nō om̄ipotens. qz
accepisti virtutē tuā magnā ad redimēdūz. i.
nos. P. Ecōuerso impij habebūt obie-
ctiōnē damnatiōis et punitōis in seip̄s. tūc cū
apparebūt insignia passiōis. Aug. in fm̄oe
de passiōe. Erunt tūc apparebit vt cognoscāt
dīcū unq̄tat⁹ qz crucifixerūt dñm̄ maiestatis

cū cor̄ p̄tia. Heb. vi. Rursus crucifigētes sū-
bimeritis filiū dei. D. Venilla p̄ tūc ibi habet
excusatio. Lhoz. Nō erit loc⁹ excusatiōis euz
apparebūt insignia passiōis. Idcirco an̄ iudi-
cū para iusticiā. Eccli. xvij. Et dic euz ap̄lo
Gal. vi. Ego em̄ stigmata dñi iesu i corpore
meo porto. i. p p̄p̄iam punitōez. qz scribitur
Nā. i. Non p̄lurget duplex tribulatio. et h̄c
de pe. di. iij. c. Sūt p̄les. s. autoutas. Nō iudē
cabit de⁹ bis i idipm̄. De his t̄m̄ intelligi opoz-
ter q̄s p̄sentia supplicia cōmūtāt. q. i. penitentiā
egerūt. quā et si breuē et momētaneā. in non re-
spuit de⁹. Idcirco fac tibi h̄ iudiciū et lunā san-
guineā. i. corp⁹ sanguinolētū. i. Lhoz. xi. Si
nosmetipsos diiudicarem⁹ vtiq̄z nō iudicare-
mur. ps. Beati q̄ custodiūt iudiciū et faciunt
iusticiā i oīi tpe. ps. cv. D. Aug. S̄is
hic p̄cti tui punitoz tūc de⁹ erit defensor. Ter-
cio stelle debēt cadere de celo. i. merita et opa
na deo celesti ascribi. ysa. xxvi. Nō opera nra
opar⁹ es nobis. qz dicit ap̄s. i. Lhoz. iij. Nō
p̄ sufficientes sum⁹ cogitare aliqd̄ a nobis q̄s
ex nobis: s̄ sufficientia nostra ex deo est. Aug.
Quid sunt nra merita nisi dei munera. Et me-
rito opa bona compant stellis. Nā sicut stelle
cū sint magne apparēt parue. sic opa nra ma-
gna debēt apparere parua. Luc. xvij. Lū fecerit⁹
oīa q̄ p̄cepta sunt dicite sū inutiles sum⁹. Ra-
tio. qz nescim⁹ q̄lia apud deū sint opa vtz deo
accepta vl' nō. qz qd̄ hoīb⁹ altū est abominatō
est apud deū. Luc. xvi. Greg. S̄qz iusticia
nra ad exāme dūic iusticie deducta iniusticia
est. et sordet i dūstricōe iudicij qd̄ fulget in esti-
matōe opantis. qz oēs iusticienre q̄si pannus
mēstruare ysa. lxvij. R. Itē sic stelle non
lucēt i die s̄ in nocte. sic opa nra bona i p̄sentia
nō debēt lucere s̄ i futuro. De h̄c Mat. vi. At-
tendite ne iusticiā vestrā faciāt corā hoīb⁹ vt
videamini ab eis. alioq̄n mercedē nō habebit⁹
tis apud patres vestz q̄ in celis est. Et h̄ ideo
vt sugerit vana p̄sumptio. qz dicit ap̄s. i. ad
Lhoz. iij. Quid habes qd̄ nō accepisti. i. de
celo. Et. i. Paralip. xxix. Tua sunt oīa et q̄ de
manu tua accepim⁹ redim⁹ tibi. Quarto p̄
sura i terrā. i. p̄sura p̄tritiōis q̄tiens p̄ctm̄ mēti
obijcāt. ps. xxxvij. Dolor me⁹ in aspectu meo
semp. Dico. Nulli p̄ctm̄ dimittit nisi tristi-
cia anxiā. Quid est em̄ p̄tritiō in effectu nisi
peccatorū expulsio et salutis incepio. Richar. d.
sancto victo. Tūc sal⁹ peccatorū icipit cū quis
p̄ delictis ingemiscat. Et illa p̄sura debet oīri
ex tumultu sonu⁹ maris. i. ex verecūdia peccatū
ps. Tota die verecūdia mea cōtra me est. ps.

Dñica tertia aduentus

plij. S. Richar. de scō victore. Quāto
verecūdia maior fuerit. tāto i diuis oculis cla
ri⁹ eluceſcit. Quāto areſcētib⁹ hoib⁹ p timore
z sic pparatio ad iudiciū est timor dñi. Et me
rito. qz habet Eccl. i. Qui sine timore est nō po
terit iustificari. z sic timēt sancti. ps. cxvij. A
iudicijs em̄ tuis timui. Hiero. Quoties diez
illū cogito totiens corde z corpore contremisco.
Mlto mag⁹ em̄ tremend⁹ erit vt de iudicatu
rus q tremēd⁹ fuit vt hō iudiciū z mouitur⁹
Aug. Qui ceciderūt ad vnā vocē xpi moritu
ri. qd facit ad vocē xpi iudicatur. Lassiōdo.
sup ps. Dulcis z rectus dñs. dicit. Lū audis
dulcē dilige. cū rect⁹ time. Reuera timenduz
est. xi. q. i. sacerdotib⁹. Qm̄ adhuc nescim⁹ qd
i tremibili iudicio dei qlus futur⁹ sit. Ut igit⁹ ex
pectet corona i iudicio reqñt serm. i. q. frutes
celoz moueant. i. virtutes regi celest. i. xpi ex
tēnt. i. iusticia z misericordia. De iusticia dic
ps. xvi. Ego aut in iusticia apparebo in ppe
ctu tuo. qz in districto dei iudicio vbi iusticia
iudicabit iusticia p dñan nō poterit. Sz in
plebit illud Eccl. ix. Qui opat iusticia ipse
exaltabit. Jō Thob. xij. Facite iusticia corā
dño credētes qz faciet vobiscū misericordiam suā.
Aug. Si iustus essem nō timerē. quia scribit
Sap. iij. Iustoz aie i manu dei sunt. Rudol
phus holgor. id est i pceptōe dei. z nō tanget
illos tormētū malicie. Ideo recte posset dice
re q se iustificauit illud ps. feci iudiciū tui
sticia nō tradas me calūmiantib⁹ me. ps. cxv
ij. Et iust⁹ erit tūc bñdictōni primus. ps. v.
Qm̄ tu bñdices iusto. z puerb. x. Bñdictio
dñi sup caput iusti. Sōda vir⁹ regi celoz est
misericordia. ps. Misericordia z veritas pcedēt fa
ciētū. ps. lxxvij. De misericordiis. Mat.
v. Beati misericordes qm̄ ipi misericordia pse
quent. ps. Jociūd⁹ hō q miseret z comodat vi
sponet fmones suos i iudicio. ps. cxi. qz habe
bit iudice plocutorē. Mat. xxv. Venite bñdi
cti pñs mei zc. Esuriu zc. Ideo Thob. iij.
Dño potueris ita esto misericors. Eccl. xvi.
Dñs misericordia faciet locū vnicuiqz fm̄ me
ritū opoz suoz. T. Dixi secūdo subitū gñf
cognitio pparatōez z comitās. ibi. tunc vide
bunt filii hoīs venietez in nube. i. in grā q est
nubes lucida illuminās intellectū z irrigans
affectū. Greg. Lū nos grā diuinā respec⁹ illu
minat cūcta mētis nfe manifestat abscondita.
Et sicut nubes pluēdo fructificat terrā. sic dei
grā corda. Quare sequit. qz qñ talia videmus
signa fieri i sole z luna puro illuminationē. i.
intellect⁹ nri p pceptōez cognitōe vt z cognitōis

doleamus. Irrigatōnez affect⁹ ad bona z salu
bria desiderā dū fructificatōez cordiū ad bona
opa i dulcedine charitat⁹ exercēdū. z filii ho
minis venietē i nube p grāz vt tā dictū est tūc
secure possen⁹ habere gaudiū z fidētiāz spci.
De q sedit i textu. Nis fieri mag⁹ pētib⁹ leuaz
te capita vestra. i. corda p spem redemptōis a
peccat⁹. qm̄ appropinqbit redēptio vra. i. a vi
cijs. Adducit filium dñe siculibecan q dū mel
piū fruct⁹ fieri ppe est estas. z sic nos dū mel
piū malū referere z bona facere i dulcedine
charitat⁹ q designat⁹ p sicū. tūc scitote q ppe est
regñū dei. i. tūc meremur securitatē grē z glie.
Luc. xix. Qm̄ habetū dabit. qz habetū gramaz
dabit glia. z abū dabit i eterna beatitudis pos
sessione z plena dei fructōe. Et cūz celū z terra
trāsibūt p inuouationē. tūc sōba xpi nō tranſi
bunt qn reddet electis pmissaz beatitudinis
eternitātē. vel celū. i. pteplatiū. z terra. i. actu
mī trāsibūt. i. in eterna requiē. Deut. iij. Vos
trāsibit⁹ z possidebit⁹ terrā egregiā. Verbum
eternū manebit tonia. i. in pñiū sempiternuz
Ad qd nos pducit q sine fine vivit z ignat

Dñica tertia aduentus.

Sermo XVI.

Des qui vē

turus es an aliū expectam⁹. scri
bit Mat. x. z Luc. vij. z legit i
pñti dñice euāgelio U Dicit Arist. in
ij. metheroz. qz in mari oceano nō cadunt.
Rō. qz ex comotōe vnday vapor qui dā ali
dus ascēdit a mari sōsus aer⁹ regionē q nūem
descēdit in ymbre nā mittit anteqz mari ad
ueniat. Spūaliter. per nūc intelligit grā dei.
Nā sicut nix nascit nō i supmis regionib⁹ az
nis sz in infimis. sic grā dei nō i supbis z alt⁹ mō
tib⁹. sz in humilib⁹ generat. Jaco. iij. De su
perbis resistit humilib⁹ aut dat grāz. De quo
Dug. Nisi hūilis fuer⁹ grāz dei nō habebis.
Et sic nix non cadit i mari oceano. sic nec grā
iesu xpi habet locū i corde incredulo. De quo
Grego. z habet in canone. xxij. q. i. qz ex sola
vbi dicit. Quia nisi qd soliditatē fidei tenuerit
pñtia diuinā nō cognoscat. vt patet i alio
canone. xxij. q. i. vbi. Ubi sana fides nō est
nō pōt esse iusticia. qz iust⁹ ex fide vinit. Abā.
ij. Nec alicui⁹ gratie ventas. ibidē. c. hereticū.
Qui a fide catholica discesserūt pfectionē spū
rit⁹ quā acceperāt amiserūt. Jō Aug. de vera
innocētia dic. Ubi nō est agnitio sōitaz. et tūc
ibi fallā est oīs virt⁹. etiā in oprimis monib⁹

Berno XVI.

Sic erat discipuli Johis xpo increduli. Lu-
piena igit iohanes eos dicit gre esse ptaipes
miste eos ad iesum fonte gre dicēs. Tu es qui
ventur es etc. In summa enagely tria in-
nuunt. Primo qstio desiderabilis z amorosa
Secdo soluro amirabilis z vigorosa. Tercio
comendatio laudabilis z piosa. Primum ibi
tu es q ventur es. scdm ibi. dicere iohani. ter-
cū ibi. illis abeūtib. De primo dicit. In illo
tpe Vincēti i speculo hysto. li. viij. c. xij. dicit h
factū fuisse. xxxi. āno erat xpi dū icēpit publi-
ce pdicare z miracula facere. Nā in. xxx. anno
baptizāt est a iohāne. z eodē die reuoluto an-
no h est. xxxi. puerit aquā i vniū. vt dicit Lo-
mestoz. z i seqnti pasca. i. in pasca. xxxi. anni in
carcerat est iohānes. Et post h i seqnti pasca
te. i. tricēsimi secūdi anni decollat est. De q in
carceratōe loquit plens euāgelij dicit. Lum-
audisset iohānes i vinculis. i. in q herodes cū
inicerat. vt legit Mar. vi. qz arguebat eū p-
pter herodiade fratr. sui vxorē. Ecce iohānes
fuit vinct. ppter veritatē doctrine z zelū iusti-
cie. Et h cōpēt pdicatorib. qz p zelū iusticie
debet excellūz hoim corrigere. z h habet ex pce-
pto dei. Ezech. iij. Filii homis speculatoz dēdē
te domi isrl. z audies d ore meo verbū z annū-
ciabis eis ex me. Et sēdit. Si aut nō annūci-
aueris neqz locut fueris sanguine ei. de manu
tua requirā. Ecce quāta cōminatio. Idcirco
nō debet tacere neqz timere. Tacere nō debent.
iuxta illud ysa. lviij. Lama ne celles: qst tu-
ba exalta vocētūā. z annūcia p pfo meo sceler-
ra eoz. non dicit tacez nuncia. iuxta illud. ij.
Thimo. iij. Dpportune impoortune argue ob-
seca: increpa in omi patientia z doctrina. erit
cū tps cū sanā doctrinā nō sustinebūt. Sed
de h nō debet timere n veritatē obdicere. qz dī-
cit Aug. z habet. xi. q. iij. in canone. nemo pēri-
toz. vbi dicitur. Melius est pro veritate pa-
ti supplicij qz p adulatōe z seq bñficiū. Et sic
passus est iohānes in vinculis: in quibz audē-
bat opa xpi. Et relatu discipuloz vel custo-
dū. Nā xps ante incarcerationē iohānis nō fe-
cit mltā miracula nisi de puerione aq i vniū.
pnt legit Joh. ij. Hoc fecit unū signoz iesus
in chana galilee. Quidā aut dicit post ieu-
nū aperte eū pdicasse. discipulos z gregasse. z
sermonē in mote factū. qz legunt dñm z disci-
pulos ei inuitatos ad nuptias. Lōmuniōz
tū z veracior opinio vt dicit Lomestoz est do-
minū post illud miraculū discipulos vocasse
occulre z occulre pdicasse vsqz ad iohānis in-
carcerationē. postea pō pdicauit palam z fecit

miracula mltā. Suscitauit em filium vidue
Luc. viij. Et mūdauit leprosoz. z sanauit ser-
uum centurionis Mar. viij. Et fecit miracu-
la tāta vt habet Lu. v. Repleti sunt timore di-
centes. Vidim? miracula hodie q vndiqz di-
uulgabat ei? fama. ita vt etiā iohānes audirz
i vinculis. F Erāt nāqz opa xpi mirabi-
lia: irreprensibilia: vtilia: innumerabilia. De
eo igit q opa xpi merito resonabāt i carcere sp-
si iohāni. Primo qz erāt miracula z magna.
Un Apoc. xv. Magna z mirabilia sunt opa
tua dñe de omipotes. Secdo erāt irreprensi-
bilia. qz pfecta. Deute. xxxij. Dea perfecta sunt
opa. ita q dicit sanct? Tho. Nūqz sanauit ali-
quē in corpe qn ipm etiā sanaret i aia. Tercio
fuerūt vtilia qz bona. Juxta illud Dyo. Opti-
mi est optima facere. De q Mar. viij. Bñ oia
fecit. Et Sen. i. Viditqz de cūtra q fecerat et
erāt valde bona. Et si aliq nobis aliqñ vident
mala vt inutilia h puenit ex eo qz nō intelli-
mus. De q Eccl. viij. Intellexi q oim opēru
dei hō nullā posset inuenire rationē eoz q siue
sō sole. Et qto pl? laborauerit ad qrendū tant-
to min? inueniet. Et. c. xi. Dñs ignoras q sit
via spūs z q ratōe cōpingant ossa i ventre pēg-
nant. sic necis opa dei qui fabricator est oim
Quarto erāt opa ei? innumerabilia. qz mltā.
vt patet i ope creatōis. quia mltā angeli creati
sunt. Un Dan. vij. Nulla miliū misrabant
ei z decies centena milia assistebat ei. Jō Job
xxv. Nunqd est numer? militū ei? q. d. non.
Jē mltā sunt demones vt dicit Dayno. Si-
cut arthomi i sole innumerabiles: sic sūt i obscu-
ro aere demones. Jē mltā sunt stelle Sen. xv.
Suspice celū z numera stellas si potes. q. d.
nō potes. Jē mltā sunt aialia. Un ps. Illic
reptilia qz nō est numer? ps. ciiij. sic mltā fue-
runt xpi miracula. Un Joh. vlti. Sūt aut ce-
alia multa q fecit iesus q si scribant p singula
nec ipm arbitroz mundū cape posse eos q scri-
bendi sunt libroz. Jō dicit Joh. x. Mltā opa
bona oñdi vob ex pte meo. Et dicit opa bona
Reuera bona. qz dicit sanctus Tho. pte. iij. q.
xliij. ar. iij. Xpi miracula ordinabant ad hoc
vt virt? diuinitat agnosceret in ipō ad hoim
salutē. vt dixit Joh. x. Opa q ego facio i noīe
pris mei hec testimonij phibet de me. i. de di-
uinitate mea. Jō sanct? Tho. ibidē vbi s. ar.
iij. dicit. Ea q sunt ad finē debent esse pporcio-
nata fini. Sz xps ad hūc finē venit i mūdū z
docebat vt homies saluos faceret. iuxta illud
Joh. iij. Nō misit filiū in mūdum vt iudicet
mūdū sz vt saluet mūd? p ipm. Jō puenēs

Dñica tertia aduentus

fuit vt p̄s particulariter hoies miraculose cu-
rando onderet se esse vniuersale r speciale oim
saluatore. Idcirco audies iohanes opa xpi
misit duos discipulos qz p seipm ire no pote-
rat. Et ideo duos misit ex discipulis suis. na
ples discipulos habuit. qz supioribus r inferi-
oribus pdicatur venit. dicit. Tu es q ventur
es. scilicet ad redimendu gen^o huanuz. y Nota
i hac q̄stione iohanes q̄stet ma q̄ sunt funda-
menti fidei i xpo. P̄mo xpi diuinitate. ibi.
tu es. h̄ em̄ cōpente diuitari p se r a se esse. fm il-
lud Exod. iij. Ego sū q̄ sūz. Secdo q̄stet ip̄s
huanitate. ibi. q̄ ventur es. scilicet fm vaticina pro-
phetaz. Sen. xlix. Nō auferet sceptrz de iuda
r dux de femore ei^o donec veniat q̄ mittendus
est: ipse erit expectatio gentiū. Tercio confitetur
huanitatis vilitate. ibi. an aliu expectamus.
q. d. neqz. ipe em̄ saluū faciet pplm suū a pec-
catis eoz. vt habet Mat. i. Qd quāqz iohar-
nes sciuit atq̄ interrogauit vt dicit sc̄tus tho.
in. ij. q. ij. ar. vij. Nō q̄siuit de aduētu xpi in
carnē q̄si h̄ ignoraret cū ip̄e h̄ exp̄sse q̄sellus fa-
erat dices Joh. i. Ego vidi r testimoniu p̄bi-
bui qz h̄ est fili^o dei. Nā r ipe anteqz nat^o p̄co-
gnosces cū exultauit i vtero matris. Luc. i. Si
milititer nō est credēdū q̄ ignorauerit eum ad
passionē ventur. Ipe em̄ digito demōstrauit
eū. p̄nunciās ei^o imolatōez futurā. Joh. i. Ec-
ce agn^o dei. Glo. imoland^o p̄ salute ppli. Nā
r aliq̄ etiā minores p̄phete h̄ nō ignorauerūt
h̄ ante p̄dixerūt. sic papue patet ysa. liij. Sic
ouis ad occasiōē duc^o est. Et Zacha. ix. Tu
quoqz i sanguie testamēti tui eduxisti victos
tuos de lacu in q̄ nō est aq̄. Nēqz tenebat ex-
p̄licite credere anteqz esse impletū. q. i. p̄ seip-
sum deberet descēdere. Uel p̄r dicit sicut Amb.
dicit sup̄ Luc. q̄ nō inq̄siuit ex dubitatioe seu
ignorātia s̄ magis ex pietate. sic petr^o. absit a te
dñe nō erit tibi h̄. Mat. xvi. r Mat. viij. La-
psus em̄ amoris vt dicit glo. in h̄ loco fidē nō
impedit. talis em̄ lapsus religiosus est. Uel vt
dicit Beda. Nō ait q̄ venisti s̄ q̄ ventur es
q. d. cū ab herode interficiēd^o: r ad inferna sūz
descēsur^o debeo te nūciare inferi q̄ nūciant sūz
peris. Uel p̄r dicit sic Chrys. dicit. q̄ nō inq̄si-
uit q̄ ipe ignoraret s̄ vt p̄ xpm satisficeret eius
discipulis. q̄ vidētes r audientes miracula xpi
nunciauerūt iohāni. vt dicitur in lra. De his
oibz r vt Beda dicit. Nō simplici corde opi-
nor. s̄ inuidia stimulatē. Et vt Chrys. dicit.
Tūc magis ad deū erigimur cū incūbit necel-
sitas. Et ideo iohanes detrusus i carcerē q̄
magis discipuli eius indigebāt iesu. tūc mitte

eos ad xpm cōsulendo vt sic ad xpm venirent
nei errore fidei permanerēt r opa ei^o viderent
r certificarent r conuerterent. Nā discipuli Jo-
hānis erāt defectuosi i t̄mbz. P̄mo xpo inuisi-
debāt. Joh. ij. Rabbi q̄ tecū erat trās iorda-
nē cū tu testimoniu p̄hibuisti. ecce hic bap-
tista r omēs veniūt ad eū. Glo. anteqz iudicari. te di-
misso. q. d. quid tibi videt de hac p̄sumptōne.
Secdo rudes ad intelligendū erāt. Nā cū ioh-
hānes pdicatur de xpi sublimitate ip̄i nō ita
lexerūt. Joh. ij. Ipi vos mihi testimoniu per-
hibebitis qz dixi nō sum ego xps. illū oportet
crescere me autē minui. Tercio erāt increduli.
nā sociauerunt se phariseis rtra xpm. Mat.
ix. Quare nos r pharisei ieiunam^o frequēt.
discipuli autē tui nō ieiunāt. Ergo iohannes
cōpatiēdo illis ne in eoz p̄nacia p̄manerēt
post ei^o mortē misit illos i ei^o vita ad xpm dū-
cens. Tu es q̄ ventur es r. Nā si dixisset ad
eos. maior me est estimassent q̄ in hūilitate lo-
cut^o fuisset. ergo nō fuit melior mod^o q̄ s̄ b̄
cie interrogatois eos mittere dicens. Tu es q̄
ventur es. r Pro q̄ sciendū. Hodie est
tercia dñica in qua agit de aduētu. In mentē p̄-
gratiā. Quē quidē aduentū petit ecclia in col-
lecta dicens. Aurē tuā q̄sum^o dñe benigne ac-
cōmoda. r mētis nostre tenebras gra tue vult-
tatis illustra. Nā aduent^o gre valde est desi-
derand^o. qz p̄cellit alios duos aduent^o. scilicet car-
nē r ad iudiciū. P̄mo cū aduent^o in carne
sit solū filij in carne mortali apparētis. Adue-
tus autē in mentē hoies est ton^o trinitatis. Joh.
xij. Ad eū veniem^o r māsionē apud ip̄m
sciem^o. Secdo qz cū aduent^o i carne r aduent^o
ad iudiciū cōmunes sint bonis r malis. nam
boni viderūt eū in mūdo existentē. s̄ r mali
sic r pharisei pilat^o r herodes viderūt xpm in
carne. s̄ r in iudicio tā mali qz boni videbunt
xpm venientē in nube. S̄ aduent^o spūalis i
mentē est tm̄ bonoz q̄ se p̄parāt. qz nō habita-
bit in corpe subdito peccatis Sap. i. Un̄ Da-
ymo sup̄ Joh. Dñm deū tuū susceptur^o in ba-
bitaculū cordis tui emunda cōscientiā tuā ab
opibz mortuis. r a cogitatioibz sup̄fluis r im-
mūdis. qz mund^o habitator q̄rit mundā do-
mū. Un̄ etiā Bern. sup̄ Lant. S̄ra balsamū
purissimū est r mūdū: r mūdū vas requirit
Tercio qz illi duo aduent^o. scilicet in carne r ad iu-
diciū sunt ad nos. s̄ ille spūalis aduentus est
in nos. In p̄mo aduentū venit saluator ad nos
i celū reditur^o. in mētē venit nobiscū p̄māsū
nisi p̄ immūdiā op̄z nostror^o quasi p̄p̄ys
monibz eū expellamus. Un̄ vocatur emāuel

ysa. vij. qd interpretat nobiscū de. Un Jos. xiiij. Vos autē cognoscetis eū qz apud vos manebit et i vobis erit. Sen. Prope est de. tecuz est. in te est. Un magna est securitas homini deū habere i se. Et q deū habent in se verisile est q nō sint in solatōe. Apoc. iij. Si q̄s audi erit vocē meā et aperuerit mihi ianuā intrabo ad illū et cenabo eu illo. Bern. Dulcissimus ei bus aie est grā dei. Basile. O dulcedo melliflua dulcedo miranda. q̄s dulcē es in meditatione. s; dulcor in orōe dulcissima i p̄ceptatione. s; sup dulcissima in beatitudine. qz dicitur Mat. xxv. Om̄i haberi dabit. qz haberi grāz dabit gloria. Jo ad istū dulcissimū aduentū debem⁹ nos p̄parare. qz dicit Aristo. in phisicis. Forma nō introducitur nisi materia p̄p̄ disposita. Sic grā homini nō dat sine dispositione p̄na. vt figurat Sen. vij. p columbā. q̄ dū nō inuenit vbi quiesceret reuersa est i arcam. Et sic grā nō offert homini nisi mēs eius ad hāc p̄paret. Ideo scribit. i. Regū. vij. P̄parare corda vestra dño. qd dū fecerim⁹ ipse semp paratus est nos p grāz visitare. vt dicit Aug. in soliloq̄o. Dñe semp te p̄sentē exhibes semp te patū offers. si me patū inuenies. nam ipse desiderat nobiscuz esse. puerb. vij. Delicia mee esse cū filijs hoim. si saltē inuenierit p̄paratū habitaculū. De q̄ Hiero. vij. Bonas facere vias vras et studia vra. et habitabo vobiscū in loco isto. Amos. iij. P̄parare in occursum dñi dei tui. S; q̄o. licet em̄ multe sint dispositōes ad grāz. attū p̄ma et p̄ncipalior est cordis mūdificatio. Hugo in li. de bono sciētie. De q̄ est amator mūdicie cor pollutū peccat⁹ nō p̄ inhabitare. et Sap. i. Nō habitabit in corde subdito peccat⁹. Ideo Hiero. iij. Laua a malicia cor tuū iherusalē vt salua fias. S; in q̄ debet lauare. in vera p̄ritōne. Thob. iij. In t̄p̄turbulātōis p̄tra dimittis his q̄ inuocant te. Hiero. Nulli culpa debet nisi tristitia anxiet. A S; dices. nō possuz h̄re p̄ritōne. Rō qz nō meditat⁹ illa q̄ sunt p̄c̄tā dāna et q̄ inatāt ad p̄ritōne. S; dices. q̄ sunt. Rndet p̄mū est qz p̄c̄tōz recognit⁹ quez reliq̄nt. qz patrē suū celestē. Deut. xxxij. Deus q̄ te genuit dereliquit. et oblit⁹ es dñi creatoris tui. Natural est ei amor filij ad patrē. naturalis dolor et ei⁹ offensa. multo magis dolēdū est de offensa p̄ris celestis. Aug. Amand⁹ est generator p̄ponend⁹ est creator. In sup dñm suū negant. Negare em̄ dñm suū tpalē magis est opprobriū corā hoibz. q̄to magis turpē est negare deū. Un ad Thū. i. Cōfiteat se

hosse deū. factis autē negāt cū sint abominati et incredibiles. et ad om̄e op⁹ bonū reprobi. De q̄ Hiero. et h̄. xi. q. iij. estumāt. vbi dicit. Quoties mortal⁹ q̄s peccat toties deū negat. Inq̄ em̄ canon. Estimant quidam in eo tm̄ negari deū si in p̄secutōe q̄s a gentibz cōprehensus se p̄fiteri renuerit xpianū esse. Ecce apls oibz q̄ p̄uersa sunt factis deū asserit negari. Xps sapientia est iusticia et veritas sanctitas et fortitudo. Negat p̄ insipientiā sapiētia. p̄ iniquitatē iusticia. p̄ mendaciū veritas. p̄ turpitudinē sanctitas. p̄ ibecillitatem animi fortitudo. Quoties vincimur vicis atq; peccat⁹ toties deū negam⁹. Postremo derelinq̄t liberatōe suū. d̄ q̄ multū dolere debet q̄ se recessisse ab eo videt. q̄ morte p̄p̄na a morte eterna eū liberauit. Eccl. xxx. Ingratus sensu dereliquit liberatōe se. Exēplū refert qz quidā miles a serpēte leonē liberauerit ipm̄ indissolubiler adhesisse liberatori suo. Econtrario s̄o p̄c̄tōres relicto dño deo suo adherēt serpēti infernali. q̄ nihil habet da re nisi qd ipse possidet. i. eterna dānatōne. Iudic. vi. Eduxi vos de domo fuitutis et liberaui d̄ manu egyptioz et oim̄ inimicoz q̄ affligebant vos. Ego dñs de⁹ vester et nolūst⁹ audire vocē meā. Hiero. xij. Dñe om̄es q̄ te derelinquūt p̄fundent. Secdo meditāda est causa q̄ te dereliquit deū. Hiero. ij. Quid inuenit i me p̄res vti iniquitatū. qz elō gauertit a me et ambulauerūt post vanitatē et vani facti sunt. Unde Volgor sup libz sapiētie dicit. Si beneficia xpi cogitem⁹ et nostrā ingratitudinē pondere m⁹ nō est dubiū quin si vsum rōis habemus p̄m̄ occasione p̄m̄p̄tē sentiam⁹. Unde scribūt philosophi qz arca est auis facie hois habens s; multū crudelit⁹ et seroz intantū qz inter dū fame stimulatē hoiez inuadit et occidit. si tiens s̄o dū ad aquā volat et bibit. et facie suā intus vbi se sibi similit nup̄ occidisse viderit tm̄ inde dolorem recipit et patit⁹ qz ex illo q̄nqz morit. Quid ḡ nos mētis cōpores et rōe vigētes faciem⁹ qn̄ deū et fratē nostrū p̄c̄tis rursuz crucifigim⁹. inra illud ad Heb. vi. Rursuz crucifigētes sibi metipis filiū dei. et ostēdit habentes. m̄to magis dolere debem⁹. fm̄ illd̄ Hiero. vi. Luctū vnigeniti fac tibi planctū amaro Tercio meditandū est qd relinq̄t. qz cum deo om̄e bonū. B Aug. Tale bonū de⁹ est vt nemini eū deserēt bene sit. Nā q̄ deū habet oia habet. q̄ deo caret nihil habet Hiero. ij. Scito et vide qz malū et amarū est dereliquisse te dñm deū tuū. et nō esse timorē ei⁹ apud te. Maluz qz sine eo nihil bonū. amare quia sine eo nihil

Dominica tertia aduentus

dulce. *Eccles. ix.* Qui in vno peccauerit multa bona perdet. Reuera multa. qz merita electorum: consortiū angeloz: participatioz scōz. Quarto considerandū est qd meruerit qz penaz serm. *Ro. vi.* Stripedia em peccati mora. gratia aut rei vita eterna. *Athanasius.* Qui bona egerit ibūt in vitā eternā. q̄ nō mala in ignez eternū. Quāto qd exiterit: qz seru⁹ p̄cti ⁊ diaboli. *i. j.* *P. c. ij.* A q̄ q̄s em supat⁹ est hui⁹ seru⁹ est. *Joh. viij.* Dis q̄ facit peccatū seru⁹ ē p̄cti. *Breg.* Stultū est seruire diabolo q̄ nullo placat obsequo. *Aug. mal.* tot demonioz q̄t vicio rū seru⁹ est. O q̄ multi sunt hodie tales seruitores. aliqui seruiūt in supbia lucifero. aliqui māione in auaricia. *Hiere. xvi.* Seruieris dijs alienis die ac nocte q̄ nō dabūt vobis requiē. Et nisi de⁹ adueniat p̄ gratiā nō recedet diabol⁹. *p̄s.* Ad nihilū reduct⁹ est in cōspectu ei⁹ malignū. *p̄s. xij.* Nā de⁹ ⁊ diabol⁹ simul nō cohabitāt sicut lux ⁊ tenebre. s̄ q̄ cito lux intrat fugant tenebre. *i. ad. Lhoz. vi.* Que lo cietas lucis ad tenebras. q̄ aut cōuenio chri: sti ad belial. Et d̄ peni. *di. i. c.* resuscitat⁹. *s.* *Jē* vt p̄s ait. Nemo fili⁹ dei ⁊ diaboli simul esse pot. *Et. c. omnis.* Bon⁹ ⁊ mal⁹ aliq̄s simul esse nō pot. Que em participatio iusticie cū iniquitate. *Ideo dicit Aug. omel. viij. sup Joh.* Deul q̄ charitas est ⁊ mortale peccatū opponūtur. ideo nisi vicia radicit⁹ euulsa fuerint bona plantari nō poterūt. *ysa. i.* Lanamini ⁊ mūdi estote. auferte malū cogitationū vestraz ab oculis meis. Quiescite agere puerse ⁊c. *Sap. vij.* Per nationes in aias sanctas se trāfert. *Bre.* Tergat sordes prauū opis qui p̄parat deo domū mētis. *i. per contritiōē.* *E* *Sz* diceret Ego doleo de peccatis. Rūdet q̄ nō sufficit nisi habeas p̄positū p̄fiteci omnia mortalia. *Am brosi⁹* in li. de paradiso. ⁊ habet de peni. *dist. i.* Non pot quicqz iustificari a peccato nisi fuerit ante p̄fessus. *Jdē ibidē.* ⁊ habet de pe. *di. i. c.* ser pens. Venialis est culpa quam sequit p̄fessio peccatoz. *Et Aug. in li. de pe.* Agite penitētiā qz quis agit in ecclia vt oret p̄ vobis ecclia. Nemo dicat sibi occulte ago apud deū ago. nouit de⁹ q̄ mihi ignoscit q̄ in corde ago. Ergo sine causa dicitū est. q̄ solueritis i terra soluta erūt ⁊ i celo. ergo sine causa clauēs dātē sunt ecclie dei. *frustram⁹* euāgelii dei. *frustram⁹* verbuz xpi si p̄mittim⁹ nobis qd ille negat nōne nos recipim⁹. *Job dicit.* Si erubui in p̄spectu populi peccata mea cōfitem. Et est transumptū *et. xxxi. c.* Si abscondi q̄si hō peccatū meū ⁊ celauit in sinu meo iniquitatē meaz. Si expaui

ad multitudinē nimīā ⁊c. *Jē Ambro. in sermone* quadagesime. Ecce nūc tps acceptabile adest in quo p̄fessio a morte animā liberat. p̄fessio aperit paradisi. p̄fessio sp̄z saluā dicitur. *Dis* verbis ostendit qz nō meret iustificari q̄ in vita sua peccata noluerit p̄fiteri. *ysa. xliij.* *Narra* si quid habeas vt iustificens. *ysa. xxxvij.* *Recogitabo* tibi omnes annos meos i amaritudine anime mee. *D Sz* diceret cōfessus sum nunq̄d sufficit. *Rūdet* q̄ nō nisi habeas p̄positū satisfaciēdi. *Nichee. iij.* *Dole* ⁊ satage filia sion. *Jē d̄ pe. di. i. c.* *Eccenūc.* *Illa* p̄fessio nos liberat q̄ sit cū penitētia. *Bre.* *Qui* p̄pna volūitate mala cōmittit iustus est vt p̄pna penā diluat. *Brego. in pasto.* *Si* q̄s scies lras male scripserit nō sufficit q̄ vitā nō scribat s̄ vt male scripta deleat. *Deut. xxx.* *Sed* mēsurā peccati erit plagaz modus. *Breg.* *Nō* satis est mala nō agere nisi q̄s studeat bonis opibz abūdare. *E* *Chriso. et* habet d̄ pe. *di. i. c.* p̄fessa inq̄t. *Perfecta* penitētia cogit peccatorē omnia libere sufferre. in corde cōtrito. in ore p̄fessio. in ope tota humilitas. *Et Aug. ibidē in. c.* *Null.* inq̄t. *Null.* debite grauius pene accipit veniam nisi qua lemāqz. ⁊ si longe minore q̄s debeat soluerit penā. *Ita* em impartit a deo largitas misericordie vt nō relinquat iusticie disciplinā. *Et* hoc est q̄ ad penitētiā agendā ehortamur. *Luce. xij.* *Nisi* penitētiā habueritis omnes simul peribitis. hec em sola est que finit q̄ in seculo plebit. *i.* contritiōē cordis: cōfessionē oris: satisfaciōē opis ab omni inq̄namēto nos purgat. *Ad* quā puritatē aplūs nos hortat. *i. ad. Lhoz. vij.* *Mundem⁹* nos ab omni inq̄namēto carnis ⁊ spiritus. *Quā* regi⁹ p̄pheta residerat. *uit. ps. l.* *Cor* mundū crea in me deus ⁊ sp̄m rectū ⁊c. *Et* hec tandē mūdicia cordis ⁊ sp̄s bonitātē p̄feciē cōfert in qua charitas q̄ est finis p̄cepti fundat. *i.* *Thimo. i.* *Finis* aut p̄cepti est charitas de corde puro ⁊ cōsciētia bona ⁊c. sine qua charitate omnia opera nostra nihil p̄sunt. *i.* *Lhoz. xij.* sicut nec sine puritate p̄feciētie. *Quapropter* ⁊ cā aplūs cōsequi residerat. *uit. Actū. xxiij.* *In* hoc ⁊ tpe studeo sine offēdiculo p̄feciētiā habere ad deū ⁊ ad hoies semp. *f Sz* diceret. mundū cor ⁊ pura p̄feciētia quomodo cognoscit. *Rūdet* primo q̄ sicut est de vino claro in vitro in q̄ videt modica festuca sic est de mundo corde vbi videt parua macula. sicut ⁊ i albo p̄no q̄ nō cognoscit in nigro. ergo clara cognitio p̄pnoz ⁊c.

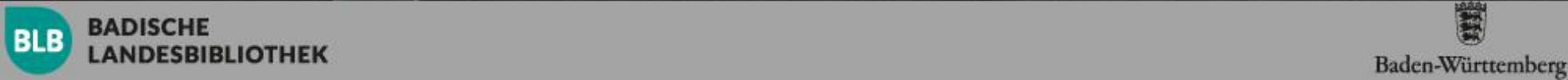
etiam est signū puri cordis et pure scientie. Greg. xxv. moral. c. v. Quāto maioris gratie lumē q̄s recipit tanto ampli⁹ resp̄nsibilez se esse cognoscat. Quāto em̄ q̄s min⁹ videt tāto sibi min⁹ displicet. Nā boni meli⁹ cognoscūt in se parū q̄ mali magna peccata. Greg. sup Ezech. Quāto plus pficiam⁹ in cognōtōe tanto magis redignamur de p̄verso ope. Secūdo claz vinū in puro vitro nō turbat neq; maculis inficit q̄n̄ tangit et mouet. sic est d̄ puro corde et pura scientia. p̄verb. xij. Non turbabit iustū quicquid ei acciderit. Si ergo es patiens i aduersitatib; et infirmitatib; est signum puri cordis. Grego. Nemo quantū pficiat nisi inter aduersa cognoscat. Contra mali murmurant. Hugo de sancto victore. Qui in aduersitatib; murmurat venenū diaboli portat. Tercio vinū claz q̄n̄ infundit bibule et arthomi su per saltat. et sic boni et mūdi cū tangunt tribulationib; et p̄secutiōib; siue i verbis siue i p̄sona siue i rebus siue i factis tūcerigūt cor ad deū. et ei oia q̄ patiunt ex puritate cordis cū grāz actione offerūt. Et h̄ erit eis valde meritorū. insi per oēs cogitatōes. v̄ba et opa. et etiā corpales labores ad honorē dei p̄ferūt. et salutē aīe i his querūt. Greg. In omni qd agim⁹ semp cor per intentionē ad celestia leuemus. ad Phil. iij. Nostra p̄uersatio in celis est. zc.

De eadē dominica.
Sermo XVII.

Reparare ioc

curus domini dei tui Amos. iij. Audistis iā de p̄paratōe mentis ad aduētū dñi p̄ grāz. et primo p̄ cordis p̄ritōnē. nūc sequit̄ secundū qd est ardēs mētis desiderū. de q̄ Bern. Oportet q̄ ignis desiderij pueniat ad omnē animā ad quā vētur est. qui omnē rubiginē vicioz p̄sumit. Et tūc sentiet aīa q̄s p̄pe sit ei dñs et cū se p̄cepit igne diuini amoris esse succēsam. Un̄ triplex est desiderū. i. naturale. rationale. et spūale. Primum ē naturale qd ex natura habem⁹ nulla grā et nullo exercitio acquisitū. et sic omēs desideramus grāz et gloriā. De q̄ Boeti⁹ i de sol. philosophico. pla. ij. li. tercij. Omnis mortaliū cura q̄uis diuerso calle incedit. ad vñū tñ sinez beatitudinis nīn̄ puenire. qz dicit p̄hs. i. eth. Omnia bonū appetūt. Et Boeti⁹ vbi sup̄ subdit. Est em̄ mentib; hominū veni boni naturaliter insert. i. cupiditas. Id aut̄ est bonū quo q̄s adepto nihil vlt̄ius desiderare quat. qd

quidē omnū bonōū summuz cunctaq; iustitiae bona continēs. Cui si quid auferat summū esse nō possit. Liquez ergo h̄ esse beatitudinez statū bonōū omnū aggregatōne perfectum. Nunc diuerso tramite mortales omēs ad ipsi sci conant. sed ad falsa tenius error abducit. Unde sicut ebu⁹ ad domū quo tramite reuertat ignorat. sic ebu⁹ in desiderio peccati adeo sunt attoniti vt viā vite inuenire nequeāt. De quo ps. cvj. Turbati sunt et moti sunt sic ebu⁹ us. et om̄is sapientia eoz reuorata est. Et hec om̄ia ex desiderio naturali oriunt. Secundū desiderū dicit rationale. eo q̄ ex iudicio rationis pcedit et orit. Qd tūc habet fieri cū per iudiciū rationis discurrim⁹ rez p̄sentia p̄perentes. et quo desiderare incipim⁹ que cognoscimus viciniora saluti. sicut celū plus desideramus q̄ terrā. anime salutē plus q̄ corpous eternitatē. plus q̄ tēporis breuitatē. et inter virtutes illas plus cupim⁹ que nos faciūt sanctiores. De quo desiderio dicit ps. Concupiuit anima mea desiderare iustificatōnes tuas in omni tempore. ps. cxvij. et alibi Desideriū pauperum exaudiuit domin⁹. ps. ij. Paupes em̄ sumus. quia multa desideramus et pauca facimus. desiderū nostrū raro in opus p̄ferentes qz desideram⁹ esse boni. s; om̄ia q̄ bonitatis cōferunt nō attingim⁹. q̄rimur nobis grāz deesse cū magis ipa grā q̄ri posset se factores bonorum operū paucos vel nullos habere. Omēs em̄ habem⁹ desiderū sanctitatis qd nō est sine grā. s; ea q̄ sanctitatē efficiūt nullaten⁹ opera mur. De quo p̄verb. xij. Vult et n̄ vult piger. vult desiderio naturali et rationali s; non vult spūali. D̄ Qd querit Bern. sup Lāt. Pauci post te dñe iesu volunt ire. cū tñ nemo sit q̄ ad te nolit puenire. sciētib; illud cunctis q̄ delectatōes sunt in dextra tua vsq; in siniz. perperim te volūt oēs frui. s; nō ad te cōverti nec te volūt imitari. cōregnare cupiūt sed nō cōpati. Tercū desiderū est spūale qd p̄ tēporē et loco in mentib; reuoroz ex p̄sideratōe nostre inopie ac diuie clementie efficaciter concipiūt. Et ex hoc desiderio magna et ardua et nostris mentib; omnino incōueniētia desiderant. et nō q̄scat s; cū multis bonis exercitijs intimū suspitūz et st̄tib; vberimūz māifestat. Aug. Qui lacrimas miser se cōfiteat illi de miseret. Bern. Nō sat̄ est q̄ dei grāz et futura gaudia cupiscas nisi postules cū lacrimis. Et sic ps. Bemūt me⁹ a te nō est abscondit⁹. ps. cxvij. Et debet fieri incessanter. Gre. in omel. Sancta desideria dilatōne crescūt. si aut̄ dilatōne

Dñica tertia aduentus

deficiunt sancta desideria non fuerunt. Aug. Omne desiderium meum est esse cum te. de quo ps. xxvi. Una petij a domino hac requiram ut inhabitem in domo domini omnibus diebus vite mee. Et illud desiderium venit per gratiam. De quo Isid. de sum. to. lib. ij. c. xij. Desideria dei sunt in corde hominis interiora. quae surgunt bona desideria ut mala et culcent. puerb. xij. Desiderium si compleat delectat animam. talia enim desideria semper effectus suos consequuntur. puerb. x. Desiderium suum iustis dabit. Nam secundum Grego. in moral. Anime verba sunt desideria. sed dei clamantia. Nam secundum Aug. super ps. Si lingua taceat corde clamat quod desiderat. Et sic dominus dixit ad moysen Exo. xij. Quid clamas ad me. Nam de aliquo nos in suspensio tenet propter augmentum desiderij. I. Aug. de verbis domini. Seruat tibi deus quod non vult cito dare ut dicas magna magne desiderare. Hoc est desiderium de quo Matth. v. Beati qui esuriunt et sitiunt iustitiam. Et Jaco. iij. Appropiate deo. scilicet per desiderium et appropinquabit vobis per gratiam. Unde Aug. de correctioe et gratia. Anime desiderium est gratie initium. ps. lxxvij. Desiderium eorum attulit eis: non sunt fraudati a desiderio suo. scilicet spirituali. Et ad hoc desiderium exarandus sex sunt consideranda. Primo miseria conditio eius quod nullus boni operis fructum per nos facere possumus. Job. xv. Sine me nihil potestis facere. Choz. iij. Non quod sufficientes sumus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis: sed sufficientia nostra ex deo est. Dionisius. Nihil bonum tibi nisi ab eo quod essentialiter bonum est. Chuz. super Mattheum. Terra non germinabit sine pluvia. sic et bona voluntas sine gratia. ps. Anima mea sicut terra sine aqua tibi. ps. cxiij. Rich. lib. iij. de preceptis. c. vlti. Sine gratia coopante non sufficimus ad cognitionem veritatis: nec ad operationem virtutis. Ideo Aug. de correctioe et gratia. Dat agnoscere veraciter. velle fortiter: et adipisci salubriter. i. Choz. xv. Gratia dei sum id quod sum. q. d. a me nihil sum. Secundum est instans hostilis impugnationis quibus nullum aliud est studium nisi effundere sanguinem animarum. k. Bern. Dater antiquus hosti mille nocendi modos. Ipsi enim hostes nostri sunt subiles et astuti. ad Eph. vi. Non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem sed adversus principes et potates adversus mundi rectores tenebrarum harum. contra spiritualia nequam celestium. id est adversus demones qui infiniti sunt et sine numero. Unde dicit Daymo. Sic arborum in sole innumerabiles sic sunt in obscuro aere demones. et non est humane virtuti resistere illis. Job. xli. Non est potestas sua

per terram quam coparet ei quod factus est ut nullum timeret. Ideo servum desiderio invocandum est deus qui solus animas nostras a talibus temporibus poterit defendere. Aug. Sola gratia liberat hominem a malo. Bern. de libero arbitrio. In quantum gratia dilatur: tantum potestas peccati minuit. ad Phil. iij. Omnia possum in eo quod me confortat. Tertium exarans desiderium est certitudo permissionis. ipse enim permisit saluare et auxiliari nos. ps. Clamavit ad me et ego exaudivi eum: cum ipse sum in tribulatione eripiam eum et glorificabo eum. ps. xc. Apocal. xxy. Ecce venio cito et merces mea mecum redere veniat: secundum opera sua. ps. fidelis dominus in omnibus verbis suis. ps. cxiij. Luc. xxi. Celum et terra transibunt verba mea non transibunt. Nam quod veritas irrefragabilis permisit implebit. Eccl. ij. Quis invocavit eum et respexit illum. quoniam pius et misericors est deus. et remittet in die tribulationis peccata: et preceptor est omnibus exarantibus se i veritate. Et ipse dixit per ps. Que procedunt de labijs meis non faciam irrita. ps. lxxxvij. Quartum est utilitas exhibitoris. ipse enim habito habetur omne bonum. ipse enim de se ait Eccl. xxiij. In me omnis gratia vite et veritatis. ac si diceret. omnis gratia vite. scilicet presentis peregrinationis est in me. omnis gratia veritatis. scilicet patrie future ubi deum faciem ad faciem videbimus est in me. l. Aug. Qui deum habet omnia habet. et recedere deo nihil habet. Veniens ergo deus per gratiam ad homines periculam de se quidem potest dicere illud Bern. xxx. quod Jacob dixit ad Laban. Modicum habui sti antequam venire ad te: nunc divites effectus es benedixitque tibi deus ad introitum meum. Thob. x. Omnia simul in te vno habentes non te debemus dimittere a nobis. Quintum est imperfectio solatiois. nam omnes solatioes temporales nihil sunt ubi deest spiritualis. Dug. Omnis consolatio memororum. omne gaudium molestia ubi non est dei presentia. Et ita homo potest dicere illud Thob. v. Quale mihi gaudium erit cum in tenebris sedeo et lumen celi non video. id est gratiam. q. d. nulla est solatio quae in te. Job. xvi. Consolatores onerosi omnes vos estis. Itē. sustinui quod solaretur et non invenit ps. lxxvij. Itē. remittit solari animam meam: memor fui dei et delectatus sum. ps. lxxvi. Itē. solatioes tue lenificaverunt animam meam. ps. xcij. Sed peccatores non cognoscunt. sicut pilces in mari non sentiunt amaritudinem nisi gustaverint aquam dulcem. sic nec homo amaritudinem peccati nisi si gustaverit gratiam. De quo Grego. Si quis iam ore cordis gustaverit que sit illa dulcedo celestem promissionum. quae sunt humilitas chororum angelorum que sit illa visio incomprehensibilis trinitatis.

huic q̄to dulci? fit qd̄ int? videt. t̄to i amari
 tu d̄ine vertit̄ ome qd̄ foris su stinet. gustaro ei
 spiritu desipit om̄is caro. Sz q̄ nō placet eis
 gr̄a dei ratio est qz nō gustauerūt. Un̄ Breg.
 Dis dulce est esse mudanis rebz q̄ nō gusta
 uerūt de celestibz. qz quāto min? etema intelli
 git tanto delectabili? in t̄pali? quietat. Idē
 Breg. Mēs visibilibz redita nō pr̄ videre in
 visibilia. Et sic gustauit Bern. dicens i sollo/
 quo. O summa veritas p̄cor te vt nō permit
 tas me in alio solari q̄ in te. pero vt oia mihi
 amare faciat: tu sol? dulcescas. Secū est dulce
 do deuorōis. nā ip̄e est rāte dulcedinis q̄ pro/
 mittit̄ ventur? vt audito solo noie in amore r
 desiderio ei? q̄s inflāmet. Lan. i. Olai effusu
 nomē tuū. Bern. sup̄ Lanti. Iesus mei i ore
 melos i aure: ubi? in corde. Idē. De? p̄ graz
 in mentē veniēs est māna oem dulcedinē ha/
 bens. Sz p̄corēs habēt palatū febre iniquitat̄
 infectū. ergo dulcedinē illā nō sentiūt sz solu? z
 sani mēte. vt Aug. cū dixit. **M** Intro/
 mittis i me affectū inuiscatū quē nulla lingua
 explicare queat. r sic ei? gr̄a fm̄ Bern. mutat
 affectū vt nō sentiat aliud q̄ deū. Et sic opata
 est dulcedinē in beato Aug. cūz inqt. Nil me
 delectat nisi de te audire. de te loq̄. de te cōferre.
 Dicit em̄ sanctus Tho. pte. iij. q. xxvij. ar. v.
 De q̄to magis aliqd̄ appropinq̄t p̄mo prin/
 cipio in q̄libet genere: r tanto ampli? partici
 pat effectū ei?. sic de q̄to aliqd̄ magis appropi/
 quat ad ignē r t̄to calidi? fit. r sic est de gr̄a.
 Jacobi. iij. Appropiate deo r appropinq̄bit
 vobis. ps. lxxij. Nibi adherere deo bonū est
 i. Tho. vi. Qui adheret deo vn? spūs efficit
 cū eo. Tercū principale qd̄ regit̄ ad disposi/
 tionē gr̄e est mētis hūilitatio. Eccl. iij. Quan
 to magn? es hūilia te in oibz: r corā deo inue/
 nies gratiā. Nā ip̄e est qui dixit ysa. vlt. Ad
 quē respiciā nisi ad pauperē iū r p̄mū spū/
 r t̄mentē smones meos. Jaco. iij. Deus
 sup̄bis resistit humilibz dat graz. Jo horat̄
 nos Pet? in p̄ma cano. v. Humiliamini sb̄
 potēti manu dei vt exaltet vos in t̄pe visitatio
 nis. Luc. xij. Qui se hūiliat exaltabit. vt pa
 tet in Maria v̄gine. De q̄ Bern. Maria dei
 m̄ facta nō fuisset nisi ita hūilis extitisset. Jo
 ip̄a sue v̄ginitatē r oim virtutū q̄s inemor: de
 sola hūilitate gl̄iat. Luc. i. Resperit hūilitatē
 ancille sue. q̄s hec sola sit p̄pter quā digna fa
 cta sit mater. Nā vt dicit Hugo in li. d archa
 noe. Suam? redolet corā deo hūilitas infir/
 ma qz virt? clara. Quia fm̄ Aug. Superbia
 oim virtutū est inimica. De q̄ Breg. p. c. lviij.

moral. Perit ome qd̄ agit nisi hūilitate custo
 diat. ideo docemur Eccl. xvij. Hūilia valde
 spūm tuū. Rōez assignat Dug. Si hūilis n̄
 fuer? gra? spūllanti n̄ habebis emittētis fon/
 tes i puallibz. Breg. Lū te hūiles vider? certus
 habero signuz gr̄e appropinq̄ntis. Et itē. Ut
 charitas de hūilitas meret. qm̄ humilibz de?
 dat graz. r fuer acceptā. qz nō req̄scit spūm?
 ei? nisi sup̄ humilē r quietuz. r insup̄ sūmar
 seruata. nā virt? i infirmitate. i. hūilitate pficit
 r etiā inimicā ois gr̄e oisqz peccati initiū. i. su/
 perbiā reijcit r rebellat. hec ille. **N** Sed
 dices. q̄ sunt signa hūilitat̄. Responder
 Bull. Primū est amor humilū personarū.
 Eccl. xij. Ome aial diligit sibi sile. Si iquit
 hūilis es p̄sonas hūiles diliges. Secundū si
 gnū est fuga altitudis. nā hūilitas laudes fu/
 git sic venenū. r sicut sagittas mellif. Dier.
 ix. Sagitta vulnerās lingua eoz. Et vt smones
 fāsanantes. Sap. iij. fāsanatio nugaci
 tatis obscurat bona. Et sic rethē expāsis gressi
 bus suis. puer. xxx. Nō q̄ blandis fictisqz ser
 monibz loquit̄ amico suo rethē expādīt gressi
 bus ei?. Et sic xps q̄ de erat hūilis fugit volē
 tes cū regē facere. Joh. vi. Tercū signum est
 amor pprie vilitat̄. Bern. Uer? hūilis vult
 hūilis reputari nō hūilis p̄dicari. r gaudet de
 p̄tempri sui. vt habem? exemplū de dauid. ij.
 Regū. vi. Ludā inqt r vilitor suā pl? q̄ factus
 sum: r ero humilis i oculis meis. De hoc scri
 bit Breg. in dyalogo de quodā q̄ Constanti
 nus vocabat. r fuit parue stature. Lū cū di/
 xisset quidā q̄ nihil hois haberet. ille letus in
 amplexū illius ruit. r et amore brachijs suis
 p̄strinxit r osculari cepit r gr̄as agere q̄ de ip/
 so indicasset dices. tu solus es q̄ in me oculos
 habuisti aptos. Et sic etiā legit de Dauid. ij.
 Regū. xvi. Dimitte inquit eum vt maledicat
 Lhrif. Qui corde est humilis indigniores se
 arbitrat alijs. Et nō solū libenter suscipit op/
 probria r illusiones. sz etiā gaudēt. vt patet
 de aplis Actū. v. Et illi quidē ibāt gaudēt
 a cōspectu cōcilij. qm̄ digni habiti sunt p̄ no/
 mine iesu r t̄melia pati. Exq̄ hūilitas contri
 melijs pascit vt cūo pp̄no. Temo. iij. Sarr
 rabit opprobrijs. r sic se habet sup̄bia ad glo
 riā ita hūilitas ad ignominia. Un̄ sic sup̄bia
 gaudet de gloria. sic hūilitas gaudet de igno
 minia. r humilitati illa sunt p̄iosa que elati/
 oni essent vilia. Ip̄a em̄ spūm abominationis
 r p̄temp? reputat q̄s auz r gēmas. vt patet
 de sancta Elizabeth. q̄ dū die quadā i platea
 ābularet trāsitū facies p lapides venit vetula

Dñica tercia aduentus

quedā mendicās q̄ trūdēs eā in lutū p̄cipita/
uit. de quo ipsa leniter subadēs deo grās egit.
Quartū signū vere hūilitatē est si quis
hūilia officia libere facit. De h̄ habem⁹ exem/
plū in abygaīl. i. Reg. xv. p̄ q̄ cū misisset da/
uid vt duceret eā in vxore ipa ait. Ecce famu/
la tua sit tibi in ancillā vt lauet pedes seruoꝝ
dñi mei. sic p̄ps discipul. Joh. xij. nobis i ex/
emplū vt nos indigniores reputem⁹ alijs. vt
docet Bern. sup Lant. Nō est piculus q̄stū
cunq; te hūilites. vel q̄stūcūq; putes te mino/
rē q̄ sis. Est autē grāde malū horrendūq; peri/
culū si vlt in modico pl⁹ q̄ sis te extollas. Quā
obrem hō noli te compare maiorib; noli q̄dē
minorib; noli q̄o vlt vni. et sic secur⁹ eris. q; p
talē hūilitatē hō ascēdit ad p̄fectōes. De quo
legit in vitaspary. Quidā senex p̄fect⁹ virtuti
bus orauit dñm dicens. Quidē mihi dñe q̄d
sit p̄fectio aie et faciā. et cū req̄reret p̄silū a quo
dā alio senex. ille r̄dit ei. vis facere q̄cqd dico.
r̄dit volo. tum dixit. Uade et pascē porcos. et
fecit. Quē cū aliq̄ videret q̄ pasceret porcos di/
xerūt q̄ fac⁹ esset fatu⁹. s; vlt hūilitate sua
dñs reuocauit eū ad locū suū p̄siderās cū ad
p̄fectionē aptū. q; hūilitas est signū adeptio/
nis grē et vere p̄fectōis. Quintū hūilitatis si/
gnū est p̄silij alioꝝ acq̄escere. nā q̄ p̄silio ali/
oꝝ nō acq̄escit est signū supbie et pprie extol/
lentie. Greg. Alios plerūq; imitari nolumus
q; nosipos meliores credim⁹. nā nisi q̄s meli/
ozē se crederet neq; q; cūtoꝝ p̄silia sue delibera/
tioni postponeret. Et tales sunt q̄ de p̄po sen/
su gloriānt q̄ putāt soles intelligētie nō lucere
nisi i eis solis. De q̄bo ysa. v. Ue qui sapiētes
estis i oculis vris et corā vobis mentis p̄udē/
tes. ad Ro. i. Dicētes em̄ se sapientes stulti fa/
ci sunt. Et puer. xxvi. Vidisti hoīes sapiētes
sibi videri mag; illo spē habebit insipies. **Se/
ptū** signū hūilitatē si p̄tūmelias vlt correctōes
mā suere audit. Bre. Qui gliaz n̄ q̄rit p̄tūme/
liā n̄ sentit. eōuerso q̄o q̄ gliaz hoīm q̄rit cor/
rectōes audire neq̄t. Et h̄ nō est signū hūilita/
tis s; elatōis. q; dicit Bre. Nō timēt p̄fundū
i aspectu hoīm q̄ solū querūt placere ap̄d deū.
Quāto em̄ quisq; sibi vltior tāto deo p̄ciosior
et dno. i. de angelica hierarchia. Quāto q̄sq;
hūilior tāto deo p̄pinq̄oz. q; dicit Bern. Hu/
militas est diuine grē familiaris.

De eadē dominica.
Sermo XVIII.

Reparate cor

da vestra domino. i. Regū. vij. **P** Ar/
storeles dicit in. q. de anima. Actus actiuoz
sunt in patiente p̄disposito. Nā omis forma
introducēda req̄rit materiā p̄dispositā. Spi/
ritualiter vbi debet grāta infundi in cor opor/
tet q; sit vna p̄dispositio cordis p̄z liberū arbi/
trū. Dicit em̄ Damascenus li. ij. Rationalia
que sunt liberi arbitrij sunt actiū suoz domi/
ni. Potes em̄ grātiā suscipere vel nō suscipere.
q; libet arbitriū nō cogit vt dicit sanct⁹ Tho/
mas in secūdo scripti. dist. xxv. ar. v. saltez co/
actione sufficiēt. Ecclī. xv. De ab initio cō/
stituit hominē et reliq̄t illū in manu cōsiliij sui
adiēat mandata et p̄cepta sua. Et itē. P̄po/
sunt tibi aquā et ignē. ad q̄d volueris p̄unge
manū tuā. Nō q; saluano ster in libero arbi/
trio originaliter. sed quia sine libero arbitrio
nō sit. Augustin⁹. Qui te creauit sine te nō te
saluabit sine te. Et Bern. de libero arbitrio.
Tolle libet arbitriū et nō est q̄d saluet. Ergo
disponere ad grātiā vt possis dicere illud Be/
nec. xxij. q̄d Rebecca dixit deazar suo abra/
am. Ingredere bñdicate domini cyr foris stat
preparauit domū et locū camelis tuis. Sic et
nos p̄parare debem⁹ deo domū cordis nostri.
q; dicit Greg. in omel. Pensate fratres cha/
ritati quāta sit solētias in cordis hospicio
habere aduētū dei. subdit. Ecce si aliq; potēs
domū vestrā intraret cū omi festināna mūda
ref. ne forastis quid esset q̄d oculos amica of/
fenderet. Sic idē dicit. Tergat lordes p̄au/
operis q; p̄parat deo domū mētis. Et h̄ est q̄d
vult thema. **Preparate corda v̄ra et.**
Audiuistis iā in puozib; tria q; disponit cor
homis ad susceptionē grē q; sunt p̄ticio et del/
derij elenatio et mentis humiliatio. Quartū
vero disponēs mentē hoīs ad aduētū grāte
de quo nūc ad p̄sens est verbi dei studiola au/
ditio. Greg. Uia dñi ad cor dirigat cū verbū
veritatis humiliter audiat. Et figurat Nu. xi.
Lunq; descēderet nocte sup castra ros descen/
debat panter et māna. Spūaliter Ros est dei
verbū. Deut. xxxij. Fluat vt ros eloquiū me/
um. Hugo. Nil ita mentes a peccato reuocat
et ad grām p̄parat sicut dei verbū. ps. In quo
congrit adolecētoꝝ viā suā. ps. cxvij. Quā/
tū est mētis pacificatio. Hugo in li. de archa
noe. Ut anima sit capax celestis grē p̄paret se
pace et tranquillitate. xxij. q. i. audiui mus.
Nō scissuras s; vnitatē amātes spūm sanctū
accipiūt. in p̄ta illud Mar. xvij. Si duo et
vobis cōsenserint sup terrā de omi re quācu/
q; p̄tixerint fiet illis a patre meo. Et itē. vni.

Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo ibi sum in medio eorum. Nimirum cunctis ostendens se non habitare in cordibus eorum qui superbie singularitate sequuntur. In quibus autem ipse non habitavit eas spūsaliter mentium scissuras fugiendi locum non habet. **Thim. ij.** Seruū autē dñi non oportet litigare sed mansueti esse ad oēs. **i. ad L. h. n. r. xi.** Si quis autem videt iracundus esse nos talē consuetudinē non habet neque ecclesia dei. **ps.** In pace factus est locus eius. **ps. lxxv. Ro. xij.** Si fieri potest ex vobis est cum omnibus hominibus pacem habentes. **Na vbi est pax cordis ibi est deus.** De quibus apostolus **ij. Cor. xij.** Pacem habete et deus pax et dilectio nris erit vobiscum. **Heb. xij.** Pacem sequimini cum omnibus et sanctamoniā sine qua nemo videbit deum. **Et ideo natus est in tempore pacis ad designandū quod ad pacificam mentem venturum est per gratiam.** **R.** Secūm quod requirit ad dispositōes gratie est solitaria uersatio. **Osee. ij.** Duce eam in solitudine et loquar ad cor eius. **i. p. inspiratōes gratie.** Et hanc partem in multis. **Primo de moysi.** **Exod. iij.** Dominus apparuit moysi dum in solitudine pasceret pecora. **Sic et dominus paruit helyazi in solitudine quoniam ita curat ibi et inuigilet et dormiuit. ut legitur **ij. Reg. xij.** Inter virginem marie dum solitaria fuerit et clam suo apparuit ei angelus dicens. Ane gratia plena te. Idcirco dum per gratiam orare uolueris pete secretum cordis. **Mat. vi.** Tu autem cum ora ueris intra cubiculum tuum. **i. interiora anime per deuotionē. et clauso ostio. i. sensuum exteriorum ora patrem tuum qui est gratia dator et omnis boni remunerator.** **Unum quod gratie aduentum desiderat. **Thim. iij.** sedebit solitarius et tacebit et leuabit se super se. Et per hunc omnium uirum anime perfecta quies et quietatio. Est enim communis modus his qui profunde imaginari uolunt quod solitarie uersationis habitatores eligunt. et se deo uires anime colligunt. ut sic limpidi possunt speculari. **Unum philosophus. vij. phisic.** **Alia non in motu sed sedendo et quiescendo fit prudens et sapiens.** **Sic illi qui de celestibus cogitant ut gratie dei digni sint sine qua nihil operari possunt boni. oportet quod ipsi corporali per solitarie conuersationis habitatores quoniam sunt et pacifici. **Unum Berni. sup. Lantri.** **O sancta anima que te a peccatis iam mundasti et deo humiliasti sola esto et illi soli finas et habitatores tuos serues. que tu ex omnibus elegisti. fuge publicum et oēs domesticos. secede ab amicis non coarctes te. non habitatores sed intentio et deuotio. ut sis sicut illud psalmi. sic passer solitarii in tecto tue custodie. et cum ipso qui in loco deserto monte ascendit solus orare. **Matth. xliij.** solitarie uersationis eligas habitationes ut strepitum mundi fugias. **Sene. epla. x. ad lu-**********

cellū. Fuge multitudinē. fuge paucitatē. fuge enim unum. **Audeo temeripm tibi soli credere. **No enim inuenio cum qui te malum esse quod tecum. **Inimica est enim bonis mentibus multorum conuersatio. Berni. vbi s. Bonum est cum silentio psolantia sapientia. **S. Hugo in li. de archa noe. **Sopiro namque terrenorum desideriorum strepitu ipsa continue mens ad quietem eterne pacis componitur ut capax possit esse celestis gratie. et ipsa sua tranquillitate sapientia et gratia habitare nesciat nisi in corde pacifico. quod illi quibus adhuc terrena perstrepuunt desideria que sunt gratia dei vel dei sapientia non nouerunt. **Unum Berni. Mens assueta quoniam recipit solatōes. i. p. diuine gratie plenam. **Septimum quod disponit homines ad aduentum gratie est terrene occupationis abdicatio. quod dicit Gregorius in v. moralium. **De quod cor per terrena desideria dilatat. et tanto sinu cordis ad susceptōes gratie dei angustat. quod nequaquam mens ad superna attollit si curarum tumultibus continue in infernis occupat. **Idcirco spiritualibus phibet secularis occupatio. **Thim. ij. **Nemo militans deo implicet se secularibus negotiis. ut ei placeat cui se probauit. **Na sicut Gregorius. **Gratia dei perfecte meriti non infundit nisi mens ab his terrenis que ceteri implicat studio se retrahat. **Docet considerans apostolus dicit ad Phil. iij. **Sed que mihi fuerunt lucra arbitrat sum propter christum detrimēta. propter que omnia detrimentum feci et uitioz ut stercorea ut christum crucifacerem. **Et cum gratia sua. **Et merito anima cupit gratie dei aduentum debere a terrenis affectionibus esse libera triplici ratione. **Primo quod ex nimia terrenorum affectōe imago anime rationalis sua pulcritudine et claritate priuatur. quod dicit sanctus Thome. quod ipsa tollit lumen gratie per quod imago anime illustratur decoratur et purificatur. **Nimirum cum sit quedam influenza lucis eterne qua conformes dei esse possumus sicut illud. **ij. **De. i. **Gratia uobis et pax adimpleatur in cognitōe dei et christi iesu domini nostri. per que maxima et preciosa uobis promissa donauit. ut per hoc efficiamini diuine confortes nature. fugietes enim que in mundo est occupatio et corruptio. **Na sic luna per interpositōes terre inter solē et ipsam tenebratur et patitur eclipsim. ita imago anime per inordinatū amorem terrenorum obfuscat. **De quo thome. **ij. **Denigrata est super carbones facies eorum et non sunt cogniti in plateis. id est in uis ad celestem patriam ducentibus. **Et non mirum quod dicit psalmus. **Deus uisus est. **i. dei misericordia et uitas. **ps. xliij. **Sed terrena amantes ambulauerunt in uis in quibus est receptio et falsitas. ut dicit puerb. **Malum est malum est dicit omnis improbus et cum recesserit tunc gloriabitur. **i. de receptōe primi**

Dñica tertia aduentus

qz dicit Leo papa. Difficile est inter eminentis
et videntis commercium non interuenire peccatum.
T Secundo ex affectione terrenorum priuat sua
dignitate. vt dicit **Deo. ix.** Abalienati sunt i
pulsione et facti sunt abominabiles sic ea qd di
lexerunt. **Aug.** Si celum diligis celum es: si terras
diligis terra es: si deum deus es. Na talis vnusqz
qz est qlis est sua dilectio. Et qbz patet quanta
est crudeliteria aie ronialis qz ex affectione terre
na tanta nobilitate reformatur priuat et fordit
dis rebz pformatur et vniat et no solu fordit datur.
Thob. ij. cui cu stercoza calida hyrundinum
ocul' ei' inciderat excecatur est. Sic cuera terre
na qd ppter sui imundicia sunt qsi stercoza. vt
dicit aplos. Propter que oia detrimenta feci et
arbitror vt stercoza. Sz stercoza hyrundinu
dicunt. qz veloci motu trahunt vt hyrudines
volat et breuiter durat. Ideo **Iohes** suadet. i.
Ioh. ij. Nolite diligere mundum neqz ea q in mu
do sut. qm mund' perit et cupiscetia ei'. **Gre
go.** Morderanciu est qd delectat. In h' mundo
eternu qd cruciat i inferno. Tercio aia reside
rans dei graz debet esse a terrenis occupatibz
libera. qz per has priuat bonoz suoz vberitate.
vt patet i pabola semis spualis. **Luc. viij.** quo
ex spimis suffocatu e semē. sic occupatio terre
noz nimia spimis compaf. tu qz mēte sua solle
citudine pugnat et cruciat. tu qz puritate pscie
vulnerat. tu qz charitatis fraternae vnitate di
strahit et dilaniat. eo qz meū et tuū generat om
ne litigiu. **Sen.** Si ista duo pnoia meū et tu
um tollerent d medio oia essent qeta. **Iō aplos
i. Thimo. vi.** Qui volūt diuites fieri. glo. i. h'
mūdo. incidit i temptatōez. p sollicitudine.
et laqueū diaboli p lesione pscie. in desideria
mūta inutilia. Alienati. s. a mēte sue vnitate.
et nociua: qz illa ad graz dei ire pcedunt et mer
gūt hoiez ad interitū et pditōez. Et iō ad gra
tia psequēda optet qz deponat oem terrenoz af
fectionē. **U** Octauū qd disponit hoiez
ad aduētū grē est carnal' delectatōis refrenatō
Bern. Impossibile est aiaz repleri delicijs spi
ritualibz qz sbiacet delectatōibz carnalibz. **Ro.
vij.** Qui i carne sūt deo placere nō pnt. **Ber.
Eras** omīno si putas te spūm suscipe et car
nis pfolatōibz inherere. Et figurat apte **Ero.
pvi.** qz māna nō dabat nisi psumpta farina egi
pti. p māna em celesti pfolatio. p farina vero
terrestris et carnal' intelligi dat. **Bern.** Delica
ta est diuina pfolatio nō dat admittētibz alie
nā. Et ite figurat. **ijij. Reg. iij.** Nisi helyse' p
pheta vacua vasa iueniret oleū i eis nō stare

Sic oleū diuine grē nō infundit nisi i vasa va
cua a carnali delectatōne. Nonū qd disponit
mētē ad aduētū grē est alieni amoris extirpa
tio. et soli' rei dilectōis plātatio. vt deus dilu
gat ppter se vltra oia. qz dicit **Dilari' sup Jo.
han.** frustra erit ois opatio nisi doli deo impē
dat dilectio. Et dico vltra oia. qz dicit **Aug.**
Min' te amat dñe qz tecū aliqd amat qd pro
pter te nō amat. **Qz** aut veniat per graz ad se
diligētes habet **Ioh. iij.** Si qd diligit me et
p' me' diligit eū et ad eū veniem' etc. **Iō aug.**
Uas es effunde qd habes et recipie qd nō has
tes. s. graz. Si i te e amor mūdi nō est qz iter
amor dei. **Ecci. ij.** Diligite illū et illuminabit
corda v'ra. s. lumie grē. **Aug.** Qui deū
puro corde desiderat necesse est vt aliena dilige
re nō affectet. i. **Ioh. iij.** De' charitas ē et qui
manet i charitate i deo manet et de' i eo. Deu
mū qd requirit est fruolose opatōnis exercitatio.
videlicet ne grā vacua trahat. s. statim vt eaz
senferim' ponam' ad lucz. vt digne fm eaz
opemur ne obiurgemur a dño vt seru' accidi
olus. **Luc. xij.** Quare nō redisti pecuniā ad
mēfaz. i. ad fruoloz opatōez. et ego venies cū
v'ris vtiqz. s. mltaz retributionū exegisses il
lā. **Iō** inqt aplos. **ij. ad Ehoz. vi.** Hortamur
vos ne i vacuū graz dei recipiat. In vacuū
recipit qz eā in opatōe nō ponit. **Breg.** Qui se
a vicijs abnegat vt gratie diuine locū pparet.
huic ingrende sunt virtutes in quibz crescat.
Ad quā gratiā etc.

De eadē dominica.

Sermo XIX.

Reparate cor

p da v'ra dño. i. **Reg. vij.** Et appli
cat de pparatōe cordis p finomū
exordio. **V** Audiuisti qz dicitū est d' his
qz disponūt hoiez ad susceproez grē. Nūc ho
dicendū est de qd dicitate grē et diuisione. Pri
mo vidēdū est qd sit grā. Et mīdet fm qz dicit
tur ex **Bonauen. in. ij. di. pvi.** ad lram. qz grā
fm qz ad diuersa qz drupliciter compaf sic enā
qz drupliciter diffinit. Primo grā compaf ad
sui principū. s. ad deum. tunc sic diffinit cam
Isido. Gratia est diuine misericordie donū
per qd bone voluntatis est exitus. Sed **Ale
xander** sic diffinit. Gratia est forma a deo da
ta grīs sine merito gratū faciēs habentē. et op
eius deo reddens gratum. Secundo grāna
comparatur ad suū subiectum. tūc diffinitur
sic fm **Augusti.** Gratia est lux anime faciēs

habet peccatū suū agnoscere. et deū super omnia diligere et illi firmiter adherere. Tercio comparat ad suū oppositū. et tūc diffinit sic. Gratia est aīe iustificatio et peccatorū remissio. Quarto comparat ad suū effectū. et tūc diffinitur sic sicut Aug. Gratia est titulus victorie. robur p̄sentis rante. dispositio p̄fecta. et eterni regni vnica et singularis causa. Itē gr̄a comparata ad suū effectū est triplex. vt dicit sc̄tus Tho. in p̄ma secundae. q. iij. ar. ij. et iij. s. p̄ueniēs et comitās et p̄ficiēs siue summās. Prima gr̄a est gr̄a p̄ueniēs. et dicit gr̄a grat̄a data. Et est illa in q̄ deo aliqd opat̄ in nobis sine nobis. Et illa est duplex p̄ma in generali. sc̄da in speciali. Gratia grat̄a data in generali est donū creatōis et p̄suatōis qd̄ p̄fert in generali bonis et malis. Marth. v. Solem suū et ortū facit sup̄ bonos et malos. et pluit sup̄ iustos et iniustos. Nā sic ab eo habet m̄ esse in generali sic et p̄seruari. Et Bern. Humana natura sic condita est vt necessario habeat p̄sentatōre quē habuit p̄ditōrem. eo qd̄ fm̄ Aug. Sic esse oīm nostr̄ est ex nihilo. ita ad nihilū tenderet nisi deo gr̄a sua et manu regiminis p̄seruaret. Et ex hac habet lex nature. Secūdo gr̄a grat̄a data in speciali est bonū grat̄a data tū qd̄ disponit hoīes ad gr̄as gratū faciēs. vt donū linguaz. interpretatio sermonū. de quibus apls. i. ad Cor. xij. Diuisiones vob̄ gr̄as sūt et gr̄e sanitati. et v̄tutes naturales. s. pietas. timor et hm̄ō. q̄ oīa sunt gratis data. ps. lviij. Misericordia eius p̄ueniat me. Et sic hec gr̄a habet tria noīa. Nā dicit gr̄a p̄ueniēs. opant̄ et gr̄a gr̄is data. vt creatio. gubernatio. redemptio. vocatio. p̄suatio et esse industria. ingenium. et silia. Et dicit gr̄a p̄ueniēs. qz in dono suo deo nos p̄uenit disponēs n̄ram volūtatē vt fiat bona et velut bonū. Un̄ dicit m̄gr̄ in. ij. di. xxvi. Volūtas hoīs gr̄a p̄uenit atqz p̄paratur vt fiat bona nō vt fiat volūtas. qz an gr̄as volūtas erat s̄ nō erat recta aut bona volūtas qz fm̄ m̄gr̄m. Bona volūtas comitat̄ gr̄as. n̄ gr̄a volūtatē. Ro. ix. Nō ē volētis. s. velle h̄re gr̄as siue bonū velle s̄ miserē deū. De q̄ apls. Phil. ij. Deo em̄ ē q̄ opat̄ in nob̄ et velle. i. bonā volūtatē q̄ p̄ p̄ueniētē gr̄as in nobis disponit et gr̄as comitat̄. Un̄ aug. ad bonifaciū scribit in q̄. Cū fides ip̄trat iustificatōes sic vniciqz deo partit̄ em̄ dicitur fidei nō gr̄as dei aliqd meriti p̄cedit hūani. s̄ ip̄a meret̄ augeri vt aucta increat̄ et p̄fici volūtatē comitatē n̄ dicitur. p̄disse q̄ n̄ p̄nia. Ecce h̄ apte habes q̄ gr̄a p̄uenit bone volūtatē motū. et ip̄a volūtas ē p̄disse q̄ gr̄e nō p̄nia. Itē eadē gr̄a p̄ueniēs dicit etiam

opat̄is. qz solū eā deo in nobis opat̄. Et dicit gr̄a gr̄is data. qz ad h̄ nulla merita p̄cesserunt Apl̄s ad Tyri. iij. Apparuit benignitas et benignitas saluatoris n̄ri dei. nō ex opibz iusticie q̄ fecim̄ nos. Nā ex gr̄a dei redēpti sumus nō ex opibz n̄ris. alioqn̄ gr̄a nō esset gr̄a si nō esset grat̄a data. Et h̄ est qd̄ s̄ dicit apl̄s. sed fm̄ suā misericordiā saluos nos fecit. Ne aut̄ gr̄e gr̄is ad nos p̄ueniēt nō sunt merito. qz p̄ eas p̄uenit sum̄. et de n̄ra meritis p̄uenit̄ nihil habent p̄uium. Secūdo h̄o gr̄a dicit̄ et comitat̄. et illa deo opat̄ in nob̄ nō sine nobis s̄ nobiscū. A. Sic. Nihil valet hūana industria sine adiunante dei gr̄a. Et ideo dicit̄ coopans. qz eadē gr̄a nobiscū et nos cū gr̄a coopamur. Jo. Sic. Bonū qd̄ agim̄ dei est et nostr̄. De qui dē p̄pter p̄ueniētē gr̄as. nostr̄ qz volūtarū ad Phil. ij. Deo est em̄ q̄ opat̄ in nob̄ velle et p̄ficere. Nā ip̄e deo adiunat nostrā infirmitatē. ps. Auxiliū meū a d̄no q̄ fecit celū et terrā. ps. cxv. et v̄. xvij. Omnia em̄ opa n̄ra opatus es nobis d̄ne. Nā fm̄ Ch̄ris. sup̄ Mar. Nec gr̄a sine volūtatē bonū opat̄. nec volūtas sine gr̄a opari p̄t. nam sicut terra nō germinat sine pluuia sic nec hō sine gr̄a. Et talis dicit̄ gr̄a gratūta. qz p̄pter adiuncta opera gratos nos reddat deo. Et hec p̄stitit̄ bona hoīs voluntate. sancta deuotōe. dulci meditatōe. affectuosa orōne. et in alijs opibz merito. qz deo opat̄ nobiscū et nos cū deo gr̄a fideliter adiunante. Joh. xv. Sine me nihil potestis facere. i. sine mea gr̄a. Et. ij. Cor. ij. Nō q̄ sufficiēs sumus aliqd̄ cogitare a nobis q̄t̄ et nobis sed sufficiētia nostra ex deo est qui p̄ gr̄as suā nos coadiunat in bono ope. B. Un̄ aug. li. i. retractationū. c. viij. Voluntas n̄ra nisi adiut̄ uel dei gratia p̄t recteque viuere nō p̄t. Jo. hortat̄ nos apl̄s Heb. xij. Contēplātes ne q̄s deus sit gr̄e dei. q. d. sine ea nemo meret̄. De hac gr̄a coopante dicit apl̄s. i. Cor. xv. Abundātiū illis oībz laboranti. nō ego s̄ gr̄a dei mecū. et q̄ etiā Greg. in li. xvi. moral. c. xxxvi. Suprema dei pietas p̄t agere in nobis sine nobis. vt subsequente quoqz nostro libero arbitrio bonum qd̄ iā appetim̄ agar nobiscū. qd̄ n̄ p̄ imp̄l̄s gratiā in extremo iudicio ita nobis remunerat ac si solū a nobis p̄cessisset. Tercia gratia dicitur subsequens vel p̄ficiēs siue summās. illa uter deo opat̄ in nobis sine nobis. Que gratia ideo sic dicit̄ est. qz p̄dictas gr̄as subsequitur p̄ficiat et cōsummat. Un̄ sanct̄ Tho. contra gentiles. lib. iij. c. d. v. Indiget hō gratie dei auxiliō ad hoc vt perseueret in bono. ad Philip. i.

Dñica tertia aduentus

Qui incepit in nobis op^o bonū pficiet. i. Petri
vlt. De^o ois grē q̄ vocauit nos i eternā gloriāz
suā ipse pficiet. p̄firmabit solidabitqz. de pe. di.
ij. s. euidenter habet q̄ p̄seuerātia i bono est dei
donū. Nā inq̄ canon. r̄ sunt s̄ba Aug. in li.
de correctōe r̄ grā. Propter h̄mōi humilitatē
secreti. glo. i. p̄pter secretā h̄ac d̄spositōnez dei
q̄ vtilis est. credendū est q̄sdā de filijs p̄ditōis
nō accepto dono p̄seuerādi vsqz i fine in fide
q̄ p̄ dilectōez op̄at incipe viuere r̄ postea cade
re. Et ibidē. Nā dū est grē de^o det q̄busdāz
filijs p̄ditōis fidē opantē p̄ dilectōez nec det i
ea p̄seuerātia. Nō em̄ q̄ cepit s̄ q̄ p̄seuerauit
rit vsqz in finē salu^o erit. Mar. r. qz vt habet
ibidē. dist. ij. Incassum. r̄ sunt s̄ba Greg. in
moral. dicēns. Incassum q̄ppe bonū agit si an
vite terminū deserat. Ubi apte innuit p̄seuerā
tia i bono esse donū dei. q̄ p̄seuerātia p̄sistit i ro
ti^o vite r̄ op̄ez virtuosoz felici p̄summatōe et
eterna gloriatōe. De hac grā dicit ad Ro.
vi. Grā dei vita eterna. Et merito vita eterna
dicit grā. qz excedit omnino nra merita. nulla
em̄ merita ei possunt d̄digne r̄dere. Ro. viij.
Existimo em̄ q̄ nō sunt d̄digne passiones hu
ius t̄pis ad futurā gloriā q̄ reuelabit in nobis
L Bern. Nō sunt talia merita p̄pter q̄ da
tur vita eterna q̄ nō dat nisi ex dei grā. ideo h̄c
qd̄ de^o in nob̄ vltra merituz nostz tribuit grā
noiat. De his tribz siml^o d̄dignis dicit ap̄ls. i.
Lhoz. xv. Grā dei sum id qd̄ sum. Ecce p̄ma
grā. i. p̄ueniēs opans siue gratis data. Et grā
ei^o in me vacua non fuit. ecce secūda. i. p̄comi
tans siue cooperās r̄ gratuita. Et grā ei^o. i. p̄fi
ciēs siue p̄summas inq̄ q̄i semp i me manet
scilicet i eterna retribitōe. ad Ro. ij. D̄s em̄
peccauerūt r̄ egēt gl̄ia dei. Nā sic ois creatura
i seip̄a est defectibil^o r̄ indiget p̄seruatore vt s̄b
sistat r̄ p̄maneat in esse nature. sic ois rōnalis
creatura semp grā indiget vt sit in bono esse. i.
grē. Et licet ex te in grā esse nō possit neqz in el
se grē p̄seruari. t̄m̄ excusabil^o nō est si grāz non
recipit. qz grā grat^o data semp p̄sto est libez ar
bitriū exercitare. vt dicit Aug. li. de p̄nā. Sem
per p̄sto est grā si nō fuerit repulsa. De qd̄ suū
ē semp inspirat si est q̄ recipiat. Apoc. ij. Ego
sto ad ostiū r̄ pulso si q̄s audierit vocē meā et
aperuerit mibi ianuā introibo. i. p̄ grā. D
Dicit nāqz sanct^o Tho. De^o parat^o est q̄tū i
se est oibz grāz dare. i. ad Tho. ij. Tult ocl̄
hoies saluos fieri. Et sic lux solus in se est cō
munis. sic grā dei. Job. xxv. Sup̄ quē nō ful
get lumē ei^o. r̄ Job. i. De plenitudine ei^o omēs
accepim^o. i. p̄mā grāz grat^o datā Sz aliq̄ ac

cipiūt ad laudē dei. vt boni p̄ libez arbitriū cō
sentientes. Aliq̄ d̄o in damnatōnez sui. vt sunt
grē dei p̄ueniēt r̄ tradicētes. qz dicit Damaf.
Rōnalia q̄ sunt liberi arbitriū sunt actiū mo
rū d̄ni. Rich. sup̄ ysa. Grā habet se ad libez
arbitriū sic fessor ad equū. Aug. Nō nō habz
grāz qz de^o n̄ dat s̄ qz hō n̄ accipit. D̄ q̄ fatue
agūt tales. P̄mo sic paup. cui cū offert aure
us tenari^o nō vult ap̄re man^o vt suscipiat r̄ re
leuet in op̄iā suā. q̄ si cruciat^o fame mouit est de
culpa sua: nō d̄antis. Sic r̄ pctōz qz grā dei
est abo aie dulcissim^o q̄ q̄tidie offert p̄ dei. sed
pctōz nō vult ap̄re os desiderij r̄ affec^o. ad o
mouit fame eternali. qz sine abo grē nemo sal
uari p̄t. Secō nōne fatue agit vinc^o cui carz
ap̄it carcer nō vult exire. sic grā dei semp est p̄
sens vt possim^o liberari de carcere pct̄: r̄ nolu
m^o eā suscipere. Tercio grā dei habet se ad peccā
tozē vt medicina ad infirmū. cui cū offert me
dicina vt sanct^o. si noluerit eā suscipere r̄ morā
nōne ei^o est culpa. sic grā est medicina aieia
nans vulnera pctōz. quā si pctōz renuit mo
rit in aia. E Quarto si videt^o offert lumē
r̄ nō vult ap̄re oculos vt videt^o. si cadit cius
est culpa. sic grā lumē est aie. Joh. ij. Lux ve
nit in mundū. Sūt nāqz pctōz res grē resisten
tes sic nocticoraces lumini. Joh. ij. Et dilex
erūt hoies mag^o tenebras q̄ lucē. erat em̄ opa
eoz mala. ois em̄ q̄ male agit odit lucē vt non
arguant opa ei^o. Aug. Ne cecis oculis quere
eternū lumē nō vident. Jo hortat nos ap̄ls
Heb. iij. Adeam^o ergo cū fiducia ad thronū
grē ei^o. i. ei obuiādo vt misericordiā p̄sequar r̄
grāz inueniam^o in auxilio oportuno. Un̄ ad
uent^o grē est in triplici differētia. P̄mus est
occult^o. secūd^o dubi^o. terci^o manifest^o. Isti
tres aduentus figurati sunt in xpo iesu. q̄ aliq̄
in templum venit occulte. aliq̄ dubie. aliq̄
manifeste. Occulte Joh. viij. Vos ascendite
ad die festū hūc ego nō ascendā ad die festū
istū. qz t̄ps meū nō dū impletū est. Post h̄c
sua nō manifeste s̄ q̄si occulte ascendit. Nā s̄
dit. Jā aut̄ die festo mediāte ascendit iesus ier̄
plū. dubie fuit in tēplo cū dixerūt iuda Joh.
f. Quousqz aiaz nostrā tollis. si tu es xps dic
nobis palā. Sz manifeste fuit in tēplo cū se
cit flagellū de funiculis r̄ cepit eijcere emendā
r̄ vendētes. Matth. xxi. f. Silu^o illa tri
plex differētia aduentus grē figurat^o in triplici
apparatōe xpi post resurrectōez q̄i tribz mo
dis discipulis iuis apparuit. i. occulte dubie
r̄ manifeste. Occulte s̄b habitu pegrini euan
bus in emaus. Luc. xvi. r̄ marie magdalene

in specie ortulani. Dubie cū in xta mare tyberi
 adis alijs dicētibz qz dñs est: alijs putantibz
 fantasmata esse. Mar. xiiij. Mar. vi. Dani
 feste apparuit cū clausis ianuis i medio disca
 puloz stetit. Dixit. par vobis ego sum. Luc.
 vii. Spūaliter. Quid g in his tribz ascensio
 nibz in templū figurat nisi qz tribz modis ad
 templū aiāz nostraz p grāz venire dīgnatur.
 Berni. Quicqd reus homini corpaltiter exhi
 buit i nobis spūaliter opat. Idē. Dia q de sal
 uatore legim⁹ sunt aiāz medicamīa. P am⁹ g
 aduā⁹ dei occult⁹ dicit cū sic de⁹ in hoīe p gra
 tiā habitat vt mortalia pēra nō cōmittat t m
 dulcedinē affect⁹ nō sentiat. nec i magnis ope
 ribz se exerceat. De q Ephē. iij. Fleo genna
 ad patrē dñi nri iesu xpi vt ter vobis xpm per
 fidē habitare i cordibz vestr⁹. s. punitate seruā
 do. mortalia nō cōmittēdo. modo hō nō p esse
 sine grā. De q Jhd. de sum. to. li. ij. c. xij. Hec
 sus dei in hoīs interioris corde sunt. qz surgūt
 bona desideria vt calcant mala. Qñ ergo ista i
 corde hoīs sūt sciendū est tūc esse deū p gram
 cordi hūano p sentē. hec ille. Berni. de libro ar
 bitrio. Ubi grā ingredit⁹ pās peccati minuit
 Et Aug. Sola grā liberat hoīs a malo. Et
 sic adhuc occulta est. qz in magnis opibz nō
 dū se exercitat. De q ps. Vestigia tua non co
 gnoscēt. ps. lxxvi. S. Secund⁹ aduen
 tus est dubi⁹. cū videlicet mutarōes nouarū
 affectionū i nobis cognoscim⁹ t sentim⁹. p qz
 peccatū qd pī⁹ homini placuit hodie p ama
 rā penitentiā displicet. h certissimū est diuine
 p sentie signū. Quia dicit Aug. in lib. i. retri
 cationū. c. viij. Volūtas nra nō liberat a ser
 uitate diaboli qua facta est serua peccati nisi p
 grāz adiunet. Et sic si hō de peis doleri eo q
 fecit ptra deū h est signū gratie dei. Un Aug.
 in li. de penitētia. Vere penitere nō homis est
 h dei gratie. S; tamē dubie. qz gratia dei est
 dulcis. Sap. xij. D qz bonus t suauis est dñe
 spūs tuus in oibz. t m p talē gratiā adhuc nil
 sentit nisi amaritudo dolois. Hoc est qd per
 ysaiā. xxvij. dicit. Alienū op⁹ ei⁹ peregrinū ē
 op⁹ ei⁹ ab eo. Reuera alienū eo q grā est dulcē
 a natura. t m opat t ritionē t doloicē nobis.
 D; aut amaritudo penitētie ei⁹ p sentia t n
 ex nostra diligētia fiat apte insinuat Berni. di
 cens. Initiū reuertēdi ad dñm est penitētia
 quā sine dubio opat de⁹. qz q pī⁹ imiqrate frī
 gid⁹ erat: si postmodū seruire penitētie accen
 dit nō dubitat aliū spūm supuenisse suū argu
 entē. ps. cliz. Argua te t statūā cōtra faciē tu
 am. s. p sciētie. Ro. viij. Ipe em spūs testimo

niū reddit spiritui nro q sumus filij dei. qz pō
 stular p nobis gemitibz inenarrabilibz. h est
 facit hoīez gemere p peccatis. Et hic aduētū
 pgruedial dubi⁹. qz partim nor⁹: t partiz ig
 nor⁹. nor⁹ ex mutarōe mētis q p aciter cogno
 scit t sentit. ignor⁹ qz ex sui p sentia peregrinaz
 impssionē facit. qz in aiā amaritudinē. Nā ip
 sa grā q in se est dulcē in effectū suo rē fac ama
 rā. s. cōrtationē t doloicē. Et h out ex tribz. Pri
 mo ex accipiēis in habilitate. q cū maloz mlt
 toz sibi cōscia sit nō p aliter spūm sanctū acci
 pere qz iratū t arguentē. licet suā naturalē dul
 cedinē nō relinqt. Illa em amaritudo non est
 ex venietis amaritudie. s. ipso spūs p grāz. s;
 est ex infectione recipiēis. sicut cū qz febricitans
 nobilē potū t dulcem accipit. quē ex infe
 ctis faucibus iudicat amāz. De h Joh. xvi.
 Ipe arguet mundū de peccato t de iusticia t d
 iudicio. S. Secūda causa hūc aduētū
 faciēs dubiū est grē nouitas. vñ de cum iudē
 pmo acceperūt māna inuilitatū ppter hūius
 grē nouitatē dixerūt manhu. qd interpretatum
 est. qd est h. Sic mēs xpo pūcta hūi⁹ gratie
 primitias gustās i principio ppter grē noui
 tatē t sue experientie raritatē dicere poterit. qd
 est h: qz nō sentit solūā dulcedinē. Tercia cau
 sa est effectūū qūitas. qd vt meli⁹ intelligatur
 optet p similitudinē declarari. sibi grā. Sol enī
 materialis cū radios suos in nubē aquosānt
 pūcit. tres i nube aqūicos colores opat longe
 distiles radqs suos. sicut i arcu indis apparet
 videlicet viridē: glaucū: t rubeū. quoz colorū
 varietas nō ex initio radiorū solariū s; ex nube
 multū aqūa puenit. Spūaliter. sic sol iusticie
 de⁹ noster cū pmos radios grē sue ex sui p sen
 tia in aiāz mittit. qz inuenit eā hūore viciouz
 t nube peccatorū collectā. ex vaporibz infectio
 nis peccati obumbratā tres colores i ea appa
 rebūt. Nā p viridē colorē q ē pgregatiū vil⁹
 intelligit cognitiō sui ipsi⁹. Sed p glaucū ter
 roz. cui⁹ plerūqz signū est t tremor de peccato
 Per rubeū vero verecundia designat. que tria
 in vera penitētia simul cōcurrunt t cōfluūt.
 Terci⁹ aduent⁹ est manifest⁹. nā sicut verbuz
 eternū de sinu patris descendēs ad nos p aduē
 tum in carnez signis mirabilibus ostendit se
 esse verum messiam. vt testat euangelū. eun
 tes renūciate Johāni t. Luc. viij. Sic etiaz
 vt dicit Berni. voluit manifestare aduentum
 suū i mentē p signa q similia sunt signis cor
 poralibz q opatus est in humanitate in pmo
 aduentu. De quibz in sequēti iam p pmo ser
 mone videbitur

b

Domínica tertiã aduentus

Decadē dominica.
Sermo XX

Antes renū

ciare Johāni q̄ audistis et vidistis. ceca vidēt. claudī ambulānt. scribit Mar. xxi. **I** Audistis q̄d ē gr̄a et quomplex est et quō aduent⁹ gr̄e est i triplici differētia. Nāc s̄o vidēdū est de manifestis signis gr̄e q̄ accipiunt ad similitudinē signorū q̄ fecit xps in aduentu i carnē i sua hūanitate. Primū signū est diuine cognitiōis illustratio. et notat ibi. ceca vidēt. nā mens rationalis i puris naturalib⁹ posita est i diuinorū cognitiōne q̄si ceca. Un̄ p̄hs. ij. methaphisice. Sic ocul⁹ noctricozactis habet se ad lumē solis. ita intellectus noster ad ea q̄ sunt manifestissima nature. Et multo mag⁹ mēs rationalis in sola natura sine gr̄a Apocal. iij. Dicis qz diues sū et locupletar⁹ et nulli⁹ ego. et nescis qz miser et miserabilis paup nud⁹ et cec⁹. Tale cōfitef se Aug. ix. cōfess. fui inq̄t miser paup et cec⁹ aduersus fratres dei mei celi melicas. Et ideo et clamat ibidē dicēs. Ne ve p̄terite ignorante in q̄ nō cognoscebatē de dñe. Et h̄ nō solū cōgritur q̄ ad seipm s̄ et q̄ ad alios dicēs. Ne cecis oculis q̄ te eternū lumē nō vident. et tenebris ad tenebras vadūt et nesciūt vbi corruūt vbi se existimāt stare ibi cadunt. Et h̄ p̄tingit ex defectu lumis gr̄e. Un̄ Greg. xvij. moral. c. xxvij. Om̄s vir iust⁹ dei illuminatōe iustus est. lumē quippe dei est gr̄a pueniēs: q̄ si in nostro corde nequaquā grauo p̄surgere p̄fecto mēs nostra i p̄ctōz hōz tenebris obscurare maneret. Idcirco xps remouet hāc cecitatem et illuminat p̄ctōrem p̄sentia sue gr̄e. De quo Grego. viij. moral. c. lxxv. Dū gr̄a sup̄i respectus illuminat cūcta et mētis nr̄e nobis abscondita manifestat. vt q̄ heri se non cognouit hodie p̄ lumē gr̄e se cognoscat et dolet. Aug. Gra est lumē aīe faciēs hoīez peccatū suū agnosce/re et dñi sup̄ oīa diligere: et illi firmiter adherere. et sic implebit illud ps̄. xlij. De⁹ noster manifeste veniet. i. p̄ gratiā. **k** Ubi et fulgēt in fmone quodā. Sicut radi⁹ solis totū mundū illuminat. sic diuina gr̄a subita visitatione totā mentē illustrat. Nā dei gr̄a habet se sicut colliriū. De q̄ Apoc. iij. Colliriū in ungue oculos tuos vt videas. h̄ est. gr̄a in ungue oculos tuos si cec⁹ es in aīa et spiritu. Nā triplices sunt ceca spūales. aliq̄ ceca sunt qz nesciunt qd vitare debeāt. aliq̄ s̄o nesciūt qd opari debe

ant. tertiū qz ignozāt qd desiderare debeāt. **T**riplex est colliriū aī q̄ debet oculos mētis vitare. Primū colliriū p̄fectū est ex felle piscis. vt patet 2 hōb. xi. q̄ illuminat⁹ est senoz hōbias. Sic ceca spūales q̄ nesciūt qd vitare debeāt. debēt ex felle piscis. i. ex amaritudine passionis xpi q̄ fuit piscis assus dū i cruce est passus et memoria passionis illuminare oculos aīe. Bern. Dñe vulnera et passio tua illuminat intellectū meū. nā ipe xps erat q̄si in cerna i candlabro cruce posita ad illuminandū peccatores cecos. vt testat Joh. ix. Quādu sum in mūdo lux sum mūdi. In iudiciū ego i hūc mundū veni vt q̄ nō vidēt videāt. i. qd vitare debeāt. qz peccatū p̄ q̄ crucifig⁹ et mortu⁹ est. vt dicit sc̄tus 2 hō. iij. summe. q. i. ar. iij. in p̄batione ad p̄tranū adducēs s̄ba Aug. d̄ verbis dñi. Si hō nō peccasset xps i hūanitate passus nō fuisset. et si nō fuisset infirmicas nō fuisset op⁹ medicine. Nā re⁹ p̄ vt crucifig⁹ vitā crucifig⁹ fecit p̄p̄riū filiū suū. ecce ment⁹ colliriū. Secundū colliriū p̄fectū est de spūto et terra. vt patet Joh. ix. Hoc colliriū pertinet ad cecos q̄ nesciūt qd opare debeāt. Nā spūta de capite descēdens in terrā significat diuinitatē xpi vnitā carnī i incarnatione. Nā diuinitas i carne est sicut lumē in testa. De q̄ Lu. xv. Mulier habes dragnas decē si p̄didit vnā nōne accēdit lucernā et q̄rit donec inueniat. **L** Spūaliter. p̄ mulierē intelligit diuina sapiētia. q̄ p̄didit dragnā vnā. i. genus humanū. et accēdit lucernā ponēs lumē diuinitatis in testā hūane carnis. et q̄rit gen⁹ humanū docēs in hūanitate qd opari debeam⁹ vt pueniam⁹ ad et⁹ diuinitatē. Joh. xij. Et emplū dedi vobis vt quēadmodū ego feci vobis ita et vos faciatis. qz dicit Aug. Oīs xpi actio nr̄a est instructio. Nā illuminant nos q̄ eram⁹ in tenebris ignozātē vt sciam⁹ quid agere debeam⁹. Joh. i. Erat lux s̄a illuminās omnē hoīez veniētē in hūc mundū. Tercium colliriū illuminās oculos corpales est fauus mellis. i. Reg. xij. Johathas extēdit summū tātē s̄gule quā habebat i manu et intinxit i fauum mellis. et p̄uertit manū suā ad os suū. et illuminati sunt oculi ei⁹. Hoc colliriū pertinet ad cecos spūales q̄ nesciūt qd desiderare debeant. hi recipiāt fauum mellis. i. gustū diuine dulcedinis: quā gustata illuminabunt oculi corpales. ps̄. Sustate et videte qm̄ suauis est dñs. ps̄. xxxij. gustate. i. dulcedinem. ps̄. Quā magna multitudo dulcedis tue domine. ps̄. xxx. Videte qz post gustū dulcedia

diuinitatē sequit̄ clara visio oculorū spūaliūz
 ij. Lhoz. iij. Dm̄ de⁹ q̄ dicit de tenebris lucez
 splēdescere illuxit in cordibz nris ad illumina
 tionē sciētie claritatis i facie iesu xpi. Quia di
 cit Aug. ij. p̄f. De⁹ intrat in mentē om̄i dul
 cedine dulcor. om̄i claritate clarior. de p̄. di.
 l. c. resuscitat⁹. dicit Aug⁹. Luz em̄ de⁹ sic vita
 anime ita non nisi deo plente aia viuere valet.
 Dabet itaqz aia deū sibi p̄sentē p̄ grāz. q̄ viuēs
 peccatū suū p̄fuit. cāqz vita que de⁹ est in habi
 tat quā in habitando viuere facit. Si aut̄ illā
 in habitat. ergo templū spūsancti est facta. er
 go illuminata est. ergo a tenebris peccatorū er
 piata ē. ergo templū diaboli esse desit q̄ ad lu
 cem venit. respectus aut̄ tenebras fugat. Ecce
 apte dicit ibi canon q̄ lux diuina fugat tene
 bras anime. Sic fatet Aug. se illuminatū in
 li. p̄fessionū dicit. Irradiasti. choruscasti et sis
 gasti cecitate meā. s. p̄ gratiā tuā. Sz dices.
 quō te deo cognoscere vtz illuminatus sum in
 aia vel nō. Respondet Dugo. Luz gratie cōsi
 stit in duobz. s. in cognitiōe veritatis: et amore
 bonitatis. Nā cognoscere vtz et amare bonuz
 est habere lumē spūaliū oculorū. qd̄ lumen pe
 tit p̄s. Illumina oculos meos ne vnqz obdor
 mia i morte. p̄s. xij. Nā illa duo p̄stant homi
 ni p̄ aduentū spūalis grē. Un̄ Rich. de p̄em
 platōe. li. ij. c. viii. Sine gratia nō sufficiunt
 ad cognitiōez veritatē nec ad dilectōez virtutē
 et bonitatē. p̄s. xxxij. Accedite ad eū et illumina
 mini. s. p̄ p̄sentia grē. **M** Secundū si
 gnū est voluntatis diuine expletio. et tangit ibi.
 claudi ambulāt. Un̄ pedes aie sunt affectus.
 Aug. Sicut corp⁹ gradit̄ pedibz. sic aia affe
 ctibz. Isti pedes ex se sine grā sunt tardi. imo
 claudi ad gradiēdū i via diuine voluntatē. De
 quo ad Ro. ij. Nō volētis neqz currentis sed
 miserentis est dei. qz dicit Lhu. Sicut terra
 nō fructificat sine pluma: sic nec volūtas ho
 minis sine gratia. ad Ro. vij. Nō em̄ qd̄ vo
 lo bonū h̄ ago: sz qd̄ odio malū illud facio. sed
 adueniēte gratia diuina op⁹ bonū pficit. Istū.
 Hra dei est donū dei p̄ qd̄ fit expletio diuine
 voluntatis. Aug. de spiritu et lra. Hra dat vt
 lex impleat. cōstat em̄ hoīem aliqñ esse tardū
 a laudabili exercitio virtutū. ita q̄ dicit Bern.
 q̄ euenit aliqñ languor animi vt legerenōn li
 ber. orare nō delectat. meditatiōes solite nō se
 quunt. etiam vt tedeat aliqñ videre alios dili
 gentiā exhibere. h̄ totū puenit ex carentia grē.
 in cui⁹ aduentū oia illa impedimēta remouent
 De q̄ Bern. sup Lanti. Mor vt verbū intul
 venit exp̄gefacit dormitantē aīam. vt impleat

tur illud ysa. xxxv. Tūc saliet sicut ceru⁹ clau
 dus. Quia dicit Amb. Nescit tarda molimi
 na spūsancti grā. De q̄ Greg. i moral. Nōs
 nra nullo modo ad supna rapit nisi a terrenis
 separet et grā dei pueniat. Tercū signū aduen
 tus grē in mentē est defectū culpabiliū om̄i
 moda depuratio. et notat in leprosoz mūdati
 one. cū dicit. leprosi mūdant. i. viuētes inordi
 nata cōcupiscētia carnis p̄tra ratiōē ad quā
 hō ex carnis corruptōe inclināt⁹ est. De qua
 Bern. viij. Sensus enim et cogitatio humani
 cordis i malū prona sunt ab adolecētia sua.
 Nāc malā cōcupiscētia depmit grā dei. **N**
 De qua Bern. In⁹ in me cognoui ei⁹ p̄sentē
 am ex fuga vicioz carnaliū q̄ opp̄suerunt affe
 ctū. Et illa carnalis infectio compaf leproz rōe
 macule et imundicie. qz maculat corp⁹ et aīam
 i. Lhoz. vi. Omne em̄ peccatū qd̄cuqz fecerit
 hō extra corp⁹ est. q̄ aut̄ fornicat in corp⁹ suūz
 peccat. De q̄ Innoc. de vilitate hūane p̄ditōis
 Nō solū fedat aīaz sz etiā p̄sonā. p̄s. lq. Ab
 minabiles facti sunt i iniquitatibz suis. ita q̄ de
 tali imundicia dicit Sene. Si scire deos ig
 noscituros et hoies ignoratos adhuc peccare
 dedignaret p̄pter ei⁹ abominatiōez. sz adueniē
 te grā mentē de talibz p̄tagijs depurabit. Un̄
 Bern. sup Lanti. Gratia dei est ignis ardens
 omnē rubiginē peccatorū p̄sumēs. Et figurat
 Matth. viij. Descendēs iesus de mōre lepro
 sum mūdauit. i. immundū peccatorē carnalē.
 q̄ mūdato a nobis nō est sz a deo et ei⁹ gratia.
 Sap. viij. Nō possum esse cōtinēs nisi de⁹ det
 Aug. Tu iubes p̄nitiā da qd̄ iubes et iube
 quid vis. qz est dei donū. De q̄ Aug. de natu
 ra innocētie. Sicut sunt duo officia medici
 ne. videlicet vt sanet infirmal et custodiat
 sanitas. sic duo sunt officia gratie. s. q̄ aufert
 carnis cupiditatē. et facit p̄seueratiē virtutent
 Ideo Greg. Sustato spiritu respicit om̄is ca
 ro. Bern. Lū in timore dñi inflāmaris et i af
 fectu mutans deū esse p̄sentē p̄ grām ne dubi
 tes. Quartū signū p̄sentie diuine grē cognoscit
 p̄ verbi dei diligentē auditiōē. Luc. viij. Be
 ati q̄ audiūt verbum dei et custodiūt illud. Et
 notat ibi. surdi audiunt. Un̄ verbū dei audit
 dupliciter. Uno modo aure exteriori. Johā.
 viij. Qui ex deo est verbū dei audit. Pet⁹ rau
 uenē. P̄mordiū sanctitatis est verbū verita
 tis. Alio modo aure interiori. p̄s. lxxxij. Au
 diam quid loquat̄ in me de⁹. s. aure mentis et
 spiritus. Aperi aures meas quibz voces tuas
 audia. Et Greg. sup Ezech. omel. i. De⁹ non
 solū req̄rit aures corp⁹is sz mētis. De quibz et
 b 2

Dominica tertia aduentus

Apocal. ij. r. iij. Qui habet aurem audiat quid spiritus dicat. Richar. Ille habet aures audiendi q̄ habet intellectū intelligēdi r̄ affectū diligēdi ea q̄ dicunt r̄ p̄mittunt. Haymo ibidem. Auris corpis tantū ad audiēdū consistit. s̄ auris cordis simul intellectū cordis ingerit r̄ h̄ est ex gratie dei p̄sentia. Greg. Nisi int̄ sit q̄ doceat in uanū lingua doctoris laborat. Jo. ysa. xxx. Et audiēt i die illa surdi uerba libri huius. s̄ p̄dicatōis r̄ inspiratōis. Et ideo auditus exterior nō est signū p̄sentie dei sine interiori. De quo Aug. Profundari in peccat̄ nullo modo possunt clamore extrinseco excitari nisi ex p̄sentia gr̄e dei audiāt uerbu dei cōpuncti. Sicut factū est Augustino in li. p̄fessionum. Vocasti clamasti rupisti surditatē meam. Et sic illa opatio nō est aliud nisi emollitio cordis um ad obedientiā diuine leḡ. ut impleat illud ps. xvij. In auditu aur̄ obediuit mihi. Qui tū signū p̄sentie diuine cognoscat p̄ interioris hoīs uiuificā renouatione: qd̄ notat in mortuoz suscitatioe. cū dicit mortui resurgūt. Sumus em̄ fm̄ interiorē hoīem mortui triplicat fm̄ mortē triplicē anime. Prima mors est separatio a deo q̄ sit p̄ peccatū mortale. De qua Ezech. xviij. Anima q̄ peccauerit ipā moriet̄. Et Aug. xij. de ciui. dei. Mors anime ē cū ea deserit deo. Secūda mors est ab opibz bonis ociosa uacatio. Iaco. ij. fides si nō habeat opera mortua est. qm̄. l. hō putat se sola fide saluari posse. r̄ non curat benefacere. r̄ hec est mors aīe. Sic. Uera fides est que h̄ qd̄ dicit uerbis mortuoz nō tradit. Tūc em̄ ueraciter fideles sum̄ si qd̄ uerbis p̄mittim̄ hoc bonū opibz adimplem̄. ille ceteri uere credit. Unus quisqz aut̄ quantum credit t̄m̄ sperat. t̄m̄ amar tantū opat̄. Iudo. Multi fide tantū xpiani sunt s̄ ope a ueritate xpiana dissentiūt. Aug. d̄ uita xpiana. Nō solū a xpiano querit̄ ut malo careat sed ut bono se exerceat. cū etiā si nihil mali fecerit nec boni dicitur homo q̄b̄t̄. ut patet d̄ seruo inutili r̄ nō p̄ficiēti. Mat. xxv. Inutilē seruū eijate in tenebras exteriores illic erit fletus r̄ stridor d̄ntiū r̄. Tercia mors est mētis ab actu p̄templatōis erūnosa reuocatio. ut qm̄ mens hoīs ab actu p̄templatōis reuocata tanto languore in seip̄a prosternit q̄ pot̄ optaret mortē: q̄ gustata sic suauitate diuina ad carnis molestias redire. Un̄ Bern. sup̄ Lanti. Anima q̄ semel in cōtemplatione dulcedinē diuinā gustauit nescio an ip̄az gehennā ad temp̄ experiret horribili r̄ penali q̄ p̄ modico ab illa suspendi. S̄ dei gratia in

mentē ueniēs ab hac triplici morte animā resuscitat ad triplicē uitā. Nā a prima morte resuscitat animā ad uitā gr̄e qua anima deo recōlatur ex unione dei p̄ gr̄az. ad Gal. ij. Uo aut̄ iam nō ego s̄ uiuēt i me xps. Heb. ix. Emūdanit cōscientiā nostrā ab opibz mortuis ad seruandū deo uiuēt. A secūda morte surget p̄ gratiā ad uitā actōis memorie. Sic. in omel. Sicut animā habitare in corpore probant sensus uitalis corpis. sic gr̄az habitare i mente p̄bat uita uirtuosa r̄ spūalis. Et h̄ p̄t̄ ps. dicēs. Tu autē dñe miserere mei r̄ resuscita me. A tertia morte resuscitat ad uitā cōtemplatōis. Col. ij. Mortui estis r̄ uita uestra abscondita est cū xpo in deo. Sic. v. mora. c. xvi. p̄dicis s̄bis apli subinfert. Qui mortē q̄rit gaudet cū sepulcrū inuenit. qz q̄ mortuoz care se appetit ualde ad inueniētiā requiēt. p̄templatōis hilarescit. ut extrinseco mūdo lateat. r̄ cunctis exterioribz rebus perturbatōibz intra s̄m̄ se int̄mi amoris abscondat. Un̄ Hugo de archa noe. Mortui mūdo facti p̄ occupatiōnē intus uiuunt deo p̄ cōtemplationē. r̄ p̄temporales esse desistunt dū ab omibz exterioribz occupatōibz mentē suspendunt r̄ in deo figimur. Euf. li. ij. de cōpunctōe. Nisi p̄t̄ aīa terrena p̄temnere didicerit nō poterit celestia p̄templari. Nō t̄m̄ ideo refutanda est uita actiua. Nā dicit Iud. de sum. bo. Qui pū in actiua uita p̄ficiat post ad uitā cōtemplatiuā melius ascendit. Sicut em̄ p̄ cōtemplatōes amād̄ est deo. ita p̄ actualē uita diligēd̄ est p̄xim̄ ac p̄ h̄ sicut sine utraqz dilectōe salui esse nō possunt. sic sine utraqz uita uiuere nō debent. Propterea dicit Greg. sup̄ Ezech. omel. xij. Si cut bon̄ ordo uiuēdi est si ab actiua in p̄templatīuā tendat. ita plerūqz utiliter anim̄ a cōtemplatiua ad actiua reflectit. Idē. Sine cōtemplatiua nāqz uita possunt ad celestē patriam intrare q̄ bona que possunt opari nō negligūt. sine actiua uero nō possunt q̄ negligūt operari bona q̄ possunt. hec ergo in necessitate est. illa uero in uolūtate. hec i seruitute illa i libertate. Un̄ maria optimā partē elegit. Marthe cura non ideo reprehendit. qz marie quies laudat. qz magna sunt actiue merita s̄ p̄templatīue potiora. Un̄ nec aufert̄ marie pars dicit eo q̄ uite actiue opa cū corpore transeūt. cōtemplatiue uero gaudia ex fine p̄ualescūt. Unde Innoc. r̄ habet extra de renū. c. nisi cū p̄ridem. N̄ putes q̄ ideo martha malā partē elegerit q̄ circa plurima satagebat. qz maria optimāz partē elegit q̄ nō auferet̄ ab ea. qm̄ licet illa sit

magis securus: ista tñ est magis fructifera. et licet illa sit magis suavis. hec tñ magis est utilis. Et sicut. Quāuis simul in vñu et p̄templatiuus esse valeas et actiuus. legislatoris exemplo q̄ nunc ascendebat in montē vt ibi gloriā dñi cū maiori cōseret libertate. nūc s̄o descendebat i castra vt cū vtilitate maiori necessitatibus populi p̄videret. Un̄ Bern. in sermone. Bonū acq̄rit gradū q̄ bene ministraverit p̄mo: for̄ te meliōre qui vacauerit deo: s̄ optimū q̄ p̄fectus fuerit in v̄roq̄. Un̄ et ip̄a virgo maria d̄ p̄templatiua se trāstulit ad actiua postq̄ sine dubio in magna p̄templatiōe cōcepto dei verbo exurgēs abiit in mōtana vt elizabet̄ munit̄ straret Luc. i. Et h̄ est qd̄ dicit Bern. in sermone. Alij vacēt sancte cōtemplatiōi. alij dedit̄ sint fraternae administratiōi. alij in amaritudine aīe suae recolāt annos suos tanq̄ vulnerati dormitēs i sepulchris. Sic plane opus est vt maria sublimiter et p̄sentiat de deo. martha s̄o misericorditer et benigne de p̄mo suo. Lazarus aut̄ hūiliter et misere de seip̄o. Om̄es tñ et q̄libet p̄ modulo suo ad huius vite p̄templatiue p̄fectionem atq̄ dulcedinē anhelare debemus. q̄ dicit Bern. in libro de amore. Non nunq̄ dñe clausis oculis mihi ad te inhianti immittis i os cordis mei qd̄ nō licet mihi scire. Sapōre quidē sentio dulcē a deo p̄fortan̄ tē q̄ si p̄ficeret in me nihil vltra quererē. s̄ euz accipies nullo corp̄is vsu. nullo anime sensu. nullo sp̄s intellectu me permittis aduertere qd̄ sit. Et h̄ est qd̄ dicit Greg. Super gra p̄re plantē animū ita eleuat vt q̄ circa ip̄m sunt ignozet sic ap̄ls. ij. ad Thoz. xij. Scio hoīem i t̄po siue in corp̄e siue extra corp̄ nescio raptū h̄mōi vsq̄ ad terciū celū. P̄ Sextum si gnū diuine p̄sentie est pauper euangelisatio. De q̄ dicit text. paupes euangelisat. Bern. Paup̄tas p̄niciofa est meritoꝝ penuria. S̄ p̄ gratie dei p̄sentia hō in magnis opib̄ se excreitat per q̄ dicit virtutibus et merita sibi accumulāt et saluat. Un̄ ysa. xxx. Paupes hoīes in sancto israhel exultabūt. et ad Roma. v. Ubi aut̄ abundauit delictū sup̄abundauit et gr̄a. s̄ meritoꝝ. ps. lxxij. Parasti i dulcedine tua pauperi deo. s̄ diuitias meritoꝝ. Ideo dicit Rabanus sup̄ Leu. Gratia est ordinatrix virtutū forma moꝝ: dulcedo affectionū. cōmuniō bonoz. interpretatrix dubioꝝ. excusatrix maloz: doctrix oim̄ bonoz. Ideo dei gr̄am cōmendat Bonauē. dices. S̄ra est dei donū p̄ qd̄ aīa est h̄c sp̄sa xpi. filia p̄ris eterni. tēplū sp̄s sancti Ideo p̄ dicit̄ ea illud Sap. vij. Uenerūt

aut̄ mihi oīa bona pariter cū illa.

De eadē dominica.

Sermo XXI.

Ques qui vē

turus es an alium expectamus Nat. xi. Audistis charissimi signa p̄sentialitatis gr̄e dei. Q̄ Nūc s̄o videndū est quib̄ modis visitat deo aīam per suā gratiā. Un̄ deo p̄ gr̄am visitat animas sex modis. Primo vt iudex incuties timorē. Secundo vt medicus sanans languorē. Tercio vt viator alleuiās laborē. Quarto vt magister corrigēs errorē. Quinto vt rex ostendens honorē. Sexto vt sp̄s sanctus inflamans ad amorē.

Primo veniet deo in animā vt iudex incutiens timorē. et h̄ sit in peccatoꝝ p̄uersione q̄n audim̄ vocē dei loquens illud ysa. xvi. Redite p̄uaticatores ad cor. Et h̄ sic orit̄ cum anime peccatrici p̄ gratiā p̄uenientē deo sic obijcit tanq̄ iustus iudex ostendēs strenuā iusticiam suā q̄ de om̄i errato peccatoꝝ adducit ad iudiciū. in quo lnat om̄ia q̄ fecit. statuēs ante euz dñe iudicij et penā inferni. et oīa q̄ ad timorem possunt inducere. Iste aduentus nō est dulcis s̄ amar. est tñ utilis: q̄ licet in se deo est dulcissim̄ tñ p̄pter indispositā materiā ip̄e dulcis amar. sicut ignis licet i se est lucidus tñ ratione ligni viridis et hūidi fumigatiōes generat. sic deo p̄ gr̄am generat fumigatiōes p̄tritionis. Un̄ Nat. xxi. Lū intrasset iesus iherosolimam cōmota est vniuersa ciuitas. Sic deo intrās in ciuitatē anime p̄ gr̄am mouet p̄tritionē. Et figurat. iij. Regū. xij. Ecedētis trāsire et sp̄s gradis et fortis subuertēs mōtes et cōterens petras. Sp̄ualiter. sic sp̄s gr̄e dei veniēs in mentē hoīs. subuertit montes. i. superbas cogitatiōes. et petras p̄tent. i. induratos peccatoꝝ. De tali aduentu dicit Exo. xx. Veniā ad te et b̄ndicaz tibi. Et iter. Ut em̄ p̄baŕet vos veniet deo vt terror illi esset in vobis et nō peccaretis. Et tūc verificabil̄ sp̄ualiter qd̄ dicit ysa. x. et xiiij. Et erit in die illa: auferetur onus eius. i. penalitas peccati de humero tuo q̄ntū ad pond̄ opationis. et iugū ei⁹ peccati seruitus de collo tuo q̄ntū ad decorē intelligentie id est anime. et cōputrescet iugū a facie olei. i. misericordie. Veniet inquit in die illa pater p̄ charitatē. fili⁹ p̄ veritatē. sp̄s sanctus p̄ bonitatē. Per patris charitatem nascit̄ pudor. p̄ filij veritatem timor de pena. p̄ bonitatē sp̄s sancti spes orit̄ p̄sequēdi veniā. q̄ tria. i. timor pudor